

Янко Георгиев, Изпълнителен директор
Yanko Georgiev, Executive Director

Уважаеми пътници, Добре дошли на борда на *България Ер*!

Интернет, шегува се английският писател Ангрю Браун, е толкова голям, могъщ и безсмислен, че за някои хора се превръща в идеален заместител на живота.

Изминаха точно 25 години от онзи про-словут доклад, с който Тим Бърнърс-Ли очерта насоките за създаването на бъдещата световна мрежа. В известен смисъл още ни е трудно да оценим последиците от това; тепърва започваме да разбираме колко дълбоки промени не само в ежедневието, но и в обществените ни структури и в самия ни начин на мислене може да предизвика интернет. Тази годишнина, заедно с отбелязани през септември 16-и юбилей на Google, ни подтикнаха да посветим на технологиите първия есенен брой на The Inflight Magazine. В него ще се спрем не само на рисковете и неизвестностите, които крие информационната революция, но и на несъмнените облекчения, които

технологичният напредък може да ни донесе. Включително и в авиационната индустрия (стр. 30). И понеже във фирмата философия на *България Ер* е залегнал стремежът към непрекъснато усъвършенстване и подобряване на услугите, съм убеден, че съвсем скоро ще можем да ви предложим някои от тези нововъведения и на борда на нашите самолети.

Пожелавам ви приятен полет!

Янко Георгиев,
Изпълнителен директор

Dear Passengers,
Welcome aboard *Bulgaria Air*!

The Internet is so big, so powerful and pointless that for some people it is a complete substitute for life, the English author Andrew Brown jokes.

It's been exactly 25 years since that famous proposal by Tim Berners-Lee outlining the directions for the creation of the future World Wide Web. In a sense, we still find it hard to assess the consequences; it's only today that we start realizing the deep changes that Internet can cause not only to our everyday life, but also to the social structures and the very way of thinking. This anniversary, together with Google's 16th birthday that was celebrated in September, urged us to dedicate the The Inflight Magazine's first autumn issue to technologies. We'll discuss not only the risks and uncertainties of the information revolution, but also the unquestionable comforts that technological progress can bring us. Including to the aviation industry (p. 30). And since *'Bulgaria Air's* company philosophy involves the pursuit of constant perfection and service improvement, I'm confident that we'll be able to offer you some of these innovations onboard our aircrafts really soon.

I wish you a pleasant flight!

Yanko Georgiev
CEO

Bulgaria Air
National Carrier www.air.bg

от София до Франкфурт
from Sofia to Frankfurt
от Франкфурт до София
from Frankfurt to Sofia

SOFIA

FRANKFURT

124 EUR *

за двупосочен билет
for a round trip ticket

Без ограничения в периода на продажба и пътуване

Unlimited sales and travel period

* **Цената включва:** всички такси / безплатен чекиран багаж до 23 кг и ръчна чанта до 10 кг / кетъринг на борда / безплатен избор на място в самолета. В зависимост от издателя на билета може да се добави такса за издаването му.

The price includes: all taxes / free of charge checked-in luggage up to 23 kg and a handbag up to 10 kg / catering on the board / free seat selection. Please note that ticket issuing fee may also be applied depending on the issuer's policy.

Трупайте точки с програмите ни за лоялни клиенти
Collect points with our frequent flyer program

FLY MORE

www.air.bg/programi

OOB Club

www.oob-club.bg

www.air.bg

**11 | BUSINESS
ECONOMY**

**37 | ANALYSIS
POLITICS**

**51 | SCIENCE
TECHNOLOGY**

**73 | TRAVEL
LIFESTYLE**

18 | България може да върви само нагоре

Д-р Кристоф Шулте,
МЕТРО Кеш & Керу
България

44 | Сепаратисти от цял свят, обединявайте се

Шотландското "не" изобщо не отчая кандидат-отцепниците от Каталония до Кюрдистан

56 | Заплаха ли е Google?

Някогашната търсачка все повече напомня Оруеловия Голям брат

92 | Сериенни убийци

Десет от най-очакваните телевизионни поредици през новия сезон

22 | Bulgaria Can Only Go in One Direction – Up

45 | Separatists of the World, Unite!

58 | Is Google a Threat?

92 | Serial Killers

**12 | Числа и лица
Numbers & Faces**

**38 | Сексизъм наопаку
Reverse Sexism**

**52 | Защо кучетата
пикаят на север?**

**74 | Афиш
Poster**

14 | Европа в сянката на секуларната стагнация

40 | Джихад в глобалното село

55 | Why Do Dogs Pee Facing North?

**76 | Top Spin
78 | Top Spin**

16 | Europe in the Shadow of Secular Stagnation

42 | Jihad in the Global Village

**64 | Утрешна снимка
65 | Tomorrow's Picture**

**82 | Истински истории
84 | True Stories**

27 | Защо поевтиняват суровините

**48 | Седем рецепти за успеха
Seven Recipes for Success**

66 | Когато 4 е повече от 6

86 | Сангрия на разсъмване

28 | Why Do Commodity Prices Fall

68 | When Four is More Than Six

88 | Sangria Sunrise

30 | Непосилната лекота на самолета

71 | Грозното име

90 | В куфара на Крум Дончев

32 | The Unbearable Lightness of Flying

72 | The Ugly Duckling

EBEL

EBEL X-1 Chronograph. A precisely engineered timepiece with cool, monochromatic appeal in grey PVD-finished stainless steel, Rotatin-bezel.

EBEL.COM

JULIANY

София: ул. Г. С. Раковски 70
интернет магазин: www.juliany.com

/julianywatches

Bulgaria Air
National Carrier www.air.bg

THE INFLIGHT MAGAZINE

БОРДНОТО СПИСАНИЕ НА БЪЛГАРИЯ ЕР ИМА СРЕДНА МЕСЕЧНА АУДИТОРИЯ
ОТ НАД 100 000 ДУШИ, ИЛИ НАД МИЛИОН ЧИТАТЕЛИ ГОДИШНО

THE INFLIGHT MAGAZINE ENJOYS AN AVERAGE MONTHLY AUDIENCE
OF MORE THAN 100,000 PEOPLE, OR OVER A MILLION READERS PER YEAR

ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Константин Томов
ktomov@bulgariaonair.bg

РЕДАКТОР
Кристина Нигохосян
cnigohosian@bulgariaonair.bg

РЕДАКТОР АНГЛИЙСКИ
Ангела Фету-Чобанов

ПРЕВОДАЧИ
Албена Манафска
Виктория Крумова
София Русенова

АВТОРИ
Бисер Манолов
Бойко Василев
Валери Ценков
Емил Иванов
Ивайло Петров
Иванина Манчева
Калин Ангелов
Калин Николов
Катя Атанасова
Теодор Цеков
Ясен Бориславов

ДИЗАЙН
BRAND NEW DESIGN

РЕКЛАМЕН МЕНИДЖЪР
Благовеста Креовска
bkreovska@bulgariaonair.bg
0887 59 11 05

РЕКЛАМЕН КОНСУЛТАНТ
Весела Мишева
vmisheva@bulgariaonair.bg
0887 97 36 46

ИЗДАТЕЛ
България Он Ер Медиа груп

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
Виктория Миткова

ТЪРГОВСКИ ДИРЕКТОР
Леа Бакалова
lbakalova@bulgariaonair.bg

РЕДАКЦИОНЕН АДРЕС
1540 София, бул. Брюксел 1
office@bulgariaonair.bg
тел.: 02 448 40 70

EDITOR-IN-CHIEF
Konstantin Tomov
ktomov@bulgariaonair.bg

EDITOR
Cristina Nigohosian
cnigohosian@bulgariaonair.bg

ENGLISH EDITOR
Angela Fetty-Chobanov

TRANSLATORS
Albena Manafska
Victoria Krumova
Sophia Roussenova

CONTRIBUTORS
Bisser Manolov
Boyko Vasilev
Valeri Tsenkov
Emil Ivanov
Ivaylo Petrov
Ivanina Mancheva
Kalin Angelov
Kalin Nikolov
Katia Atanassova
Teodor Tsekov
Yasen Borislavov

DESIGN
BRAND NEW DESIGN

ADVERTISING MANAGER
Blagovesta Kreovska
bkreovska@bulgariaonair.bg
(+359) 887 59 11 05

ADVERTISING CONSULTANT
Vesela Misheva
vmisheva@bulgariaonair.bg
(+359) 887 97 36 46

PUBLISHER
BULGARIA ON AIR MEDIA GROUP

CEO
Victoria Mitkova

MARKETING DIRECTOR
Lea Bakalova
lbakalova@bulgariaonair.bg

EDITORIAL ADDRESS
1540 Sofia, 1 Brussels Blvd.
office@bulgariaonair.bg
phone: (+359) 2 448 40 70

БАНКОВА СМЕТКА BANK ACCOUNT

IBAN: BG57 CECB 9790 1019 1023 03
BIC: CECBGB33
Банка „ЦКБ“ АД – клон Варна

ISSN 1314-2216

Никаква част от това списание не може да бъде възпроизвеждана без изричното писмено съгласие на издателя. Всички права запазени. Редакцията не носи отговорност за рекламните материали / This publication may not be reproduced in part or in whole without the express written consent of the publisher. All rights reserved. The magazine assumes no responsibility for any advertising content.

BMW EfficientDynamics

По-нисък разход на гориво. Повече удоволствие от шофирането.

BMW Серия 2
Active Tourer

www.bmw.bg

Радостта
от шофирането

ЗА ЕСТЕТИТЕ, КОИТО ПАЗАРУВАТ ПРЕЗ УИКЕНДА.

ЗАПИШЕТЕ СЕ ЗА ПРОБНО ШОФИРАНЕ
НА НОВОТО BMW СЕРИЯ 2 ACTIVE TOURER.
#GETACTIVE

С новото BMW Серия 2 Active Tourer вече не се налага да правите избор. Сега можете да имате всичко в едно. Спортен дизайн във впечатляваща комбинация с просторен интериор, първокласно качество и висока сигурност на пътя. Това е точно това BMW, което никога не очакваше, но всички тайно желяха.

Варна Карс

9023 Варна бул. „Вл. Варненчик“ № 320

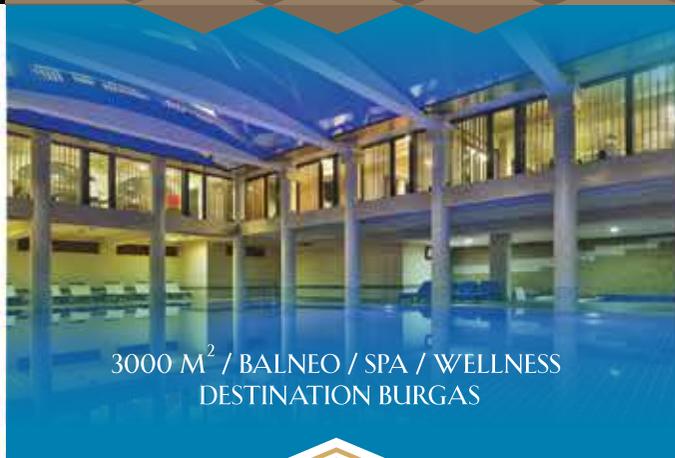
Телефон: 052 / 739 860

E-mail: sales@bmw-varnacars.bg

BMW Серия 2 Active Tourer: Среден разход на гориво: 4,1–5,8 л/100 км. CO₂ емисии: 109–135 г/км.

БИЗНЕСЪТ Е ЧАСТ ОТ ЕЖЕДНЕВИЕТО НИ!

ВАШАТА 5 ЗВЕЗДНА
СПА КОНФЕРЕНТНА ДЕСТИНАЦИЯ!

3000 M² / BALNEO / SPA / WELLNESS
DESTINATION BURGAS

5 конферентни зали
/от 10 до 220 места/
индивидуален подход при
конкретни запитвания

Преференциални цени и
условия за настаняване

+359 56 812345 info@hotelprimoretz.bg

WWW.HOTELPRIMORETZ.BG

CONTRIBUTORS

АВТОРИ

БИСЕР МАНОЛОВ е икономист, един от основателите на Българската гилърска асоциация и неин председател (1998-2002). Член е на изпълнителния съвет на Международната асоциация на институциите за гарантиране на депозитите. Бил е председател на борда на Фонда за гарантиране на влоговете. Поддържа свой сайт за икономически анализи (www.bissermanolov.com).

BISSER MANOLOV is an economist, one of the founders of the Bulgarian Dealers Association and its Chairman (1998-2002). A member of the Executive Council of the International Association of Deposit Insurers. Former chairman of the board of the Deposit Insurance Fund. He supports a website for economic analyses of his own (www.bissermanolov.com).

ИВАЙЛО ПЕТРОВ е сред талантливите млади български фотографи, създател на студио Focus Shift. Специализира модна и портретна фотография. Освен това се интересува от кино и от Вселената, която ни заобикаля. Вярва, че за добрите снимки е необходима комбинация от талант, оригинално мислене и качествена техника, като последната е най-маловажна.

IVAYLO PETROV is one of the most gifted young Bulgarian photographers and creator of Focus Shift Studio. He specializes in fashion and portrait photography. Furthermore, he has interests in movies and in the Universe that surrounds us. He believes that one needs a combination of talent, original ideas, and quality equipment to make good pictures – with the last condition being of the least importance.

РИМ ОТ 58 ЕВРО ROME – STARTING AT 58 EURO

Можете да се възползвате от новите, по-добри цени на **България Ер** за полети до и от Рим. За пътувания в периода до март 2015 година те започват от 58 евро за едностранен билет с включени летищни такси. Местата са ограничени. Повече информация на www.air.bg.

You can take advantage of **Bulgaria Air's** new, better prices for flights to and from Rome. If you travel by March 2015, prices start at 58 euros for one-way ticket with airport taxes included. The seats are limited. More information at www.air.bg.

WEB CHECK- IN ВЕЧЕ И В АМСТЕРДАМ

WEB CHECK- IN NOW IN AMSTERDAM

България Ер продължава да разширява обхвата на услугата за електронно чекиране. От септември вече можете да я ползвате и за полети от Амстердам. Избягнете чакането на дълги опашки - чекирайте се на air.bg, разпечатайте бордната си карта и бъдете на летището най-късно 40 минути преди полета.

Bulgaria Air continues expanding the range of the web check-in service. As of September you can use it for flights from Amsterdam. Avoid waiting in long queues – check-in at air.bg, print your boarding pass and be at the airport no later than 40 minutes prior to departure.

RE.
Raiffeisen evolution

Класа в небето над София

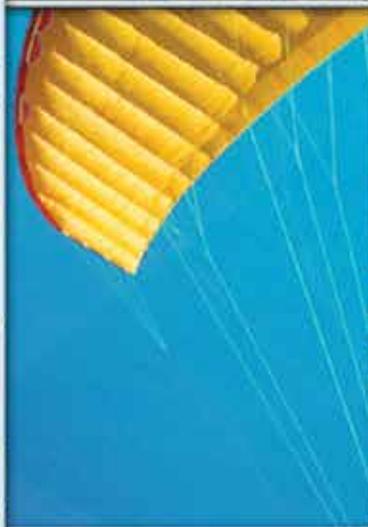

Завършен комплекс с редови къщи, апартаменти и 24 часова охрана
кв. Симеоново • sofia-sky.com • 088 560 8232 • Sofia_Sky

Застраховка
**Защитена
фамилия**

Застраховка
**Гражданска отговорност
за автомобилистите**

Застраховка
**Помощ при
пътуване в чужбина**

Застраховка
**Злополука на
спортисти**

Застраховка
Защитен дом

Застраховка
Каско на МПС

Винаги с вас!

Армеец
ЗАСТРАХОВАТЕЛНО
АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО
www.armeec.bg

30 | **НЕПОСИЛНАТА ЛЕКОТА
НА САМОЛЕТА**

THE UNBEARABLE LIGHTNESS OF FLYING

18 | **Д-Р КРИСТОФ ШУЛТЕ**
DR. CRISTOPH SCHULTE

14 | **СЕКУЛАРНА СТАГНАЦИЯ**
SECULAR STAGNATION

ЧИСЛА И ЛИЦА FIGURES & FACES

4 500 000 000

лева увеличение на гържавния дълг предвижда предлаганата от служебното правителство актуализация на бюджета. Според Министерството на финансите тя е необходима заради по-слабо изпълнение на заложените приходи и възникнали допълнителни разходи (с което се има предвид най-вече обезщетяването на вложителите в поставената под специален надзор Корпоративна Търговска Банка). Вегомството коригира и прогнозата за ръста на БВП от 1.8 на 1.5%. Ако актуализацията бъде приета, ще увеличи размера на публичния дълг на България до 28.4% от БВП, при по-малко от 20% само допреди четири години.

EN

leva increase in the national debt is the budget actualization proposed by the caretaker government. According to the Ministry of Finance, this is necessary because of the weaker implementation of the planned revenues and additional expenses (by which they mean mostly compensating the depositors of the Corporate Commercial Bank which has been placed under special supervision). The administration also revised its forecast for GDP growth from 1.8 to 1.5%. If the actualization is approved, it will increase the amount of Bulgaria's public debt to 28.4% of the GDP, compared to less than 20% only until four years ago. ■

5.5

милиар-

да евро са преките и косвените приходи на България от туристическия сектор, сочат данни на Световната организация по туризма към ООН. От началото на годината има 6.7% ръст в броя на чуждестранните туристи, съобщи ресорният заместник-министър **Бранимир Ботеv**. Приходите от тях за първото полугодие са 1.7 милиарда евро (ръст от 3.6% на годишна база).

EN

billion euros are Bulgaria's direct and indirect revenues from the tourist sector, according to the United Nations World Tourism Organization. Since the beginning of the year there's been a 6.7% growth in the number of foreign tourists, **Branimir Botev**, the Deputy Minister in charge of Tourism policy announced. The revenues from them are 1.7 billion euros for the first six months (year-on-year 3.6% growth). ■

70%

е делът на изплащаните в срок фактури в България, показва проучване на EOS Group. Това е най-ниският показател за Европа, макар и близък до този в други страни (Румъния - 70%, Словакия и Гърция - 71%, Великобритания - 72%). Най-високо е нивото на редовните плащания в Германия - 83%. У нас фирмите получават със закъснение средно 25% от дължимите им плащания, а други 5% са принудени да отпишат като несъбираеми.

EN

is the share of invoices paid in time in Bulgaria, EOS Group research shows. This is the lowest index for Europe, although close to that in other countries (Romania - 70%, Slovakia and Greece - 71%, Great Britain - 72%). The highest level of regular payments is in Germany - 83%. In Bulgaria companies receive 25% of late payments on average, and another 5% are forced to be written-off as bad. ■

25

милиона лева годишно струва на гържавата незаконната горска сеч, твърдят природозащитни организации. Според тях нелегално се изсичат над 2.5 милиона кубически метра всяка година, а не 100 000 куб. метра, колкото отчита Агенцията по горите.

EN

million leva a year is the cost of the illegal logging, environmental organizations claim. According to them over 2.5 million cubic metres are illegally cut down each year, and not 100 000 cubic metres, as the Forest Agency reports. ■

Ипотечен кредит Дом за теб

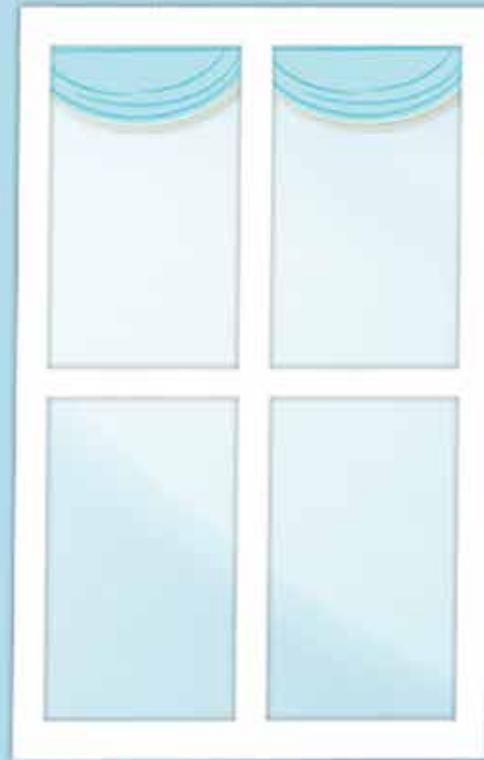
с фиксирана лихва

за първата година

4.4%

От Вкъщи по-хубаво няма!

- Ниска лихва за останалия срок на кредита
- Без такси и комисиони
- Атрактивни условия при рефинансиране

Годишният процент на разходите е в размер на 6,19% при кредит в размер на 40 000 евро, срок на изплащане 15 години при фиксиран лихвен процент 4,4% за първата година и плаващ лихвен процент 6,3% (референтен лихвен процент за ипотечни кредити (РЛПик) + надбавка 2,3%). Обща дължима сума 61 042 евро и размер на месечната вноска 303,96 евро за периода с фиксирана лихва и 341,64 евро за останалия период.

Централна Кооперативна Банка
Важният си ти.

0800 11 400
www.ccbank.bg

ЕВРОПА В СЯНКАТА НА СЕКУЛАРНАТА СТАГНАЦИЯ

Полша предлага решение за европейската икономика, от което България би имала най-голяма полза. Но да сте чули български политици да го коментират?

Текст БИСЕР МАНОЛОВ / Фотография SHUTTERSTOCK

Можете ли да познаете колко на брой сериозни икономически тези чухме в отминалата вече предизборна кампания? Правилно - нула. За пореден път в политическата агитация нямаше място за нищо друго освен примитивен популизъм. А аргументите се свеждаха до пъчене, ефирно надвикване и "факти", извадени от жълтите вестници. Не е чудно, че хората са напълно обезверени и дори малкото мотивирани да гласуват го правят най-вече на принципа "за по-малкото зло". Европа ли? Абе, стига с тази Европа! Какво толкова се оправя, като станахме член на Европейския съюз? Така ще ви отговорят повечето българи, защото пред очите им са единствено порочните практики с европейски средства. Все повече хора споделят уникалния за страната скептицизъм, мърморене и чакане някой друг да ни свърши работата.

НА ТОЧНО ОБРАТНИЯ ПОЛЮС обаче се развиват процесите в Европа. На 4 септември бе проведена официална вечеря, организирана от The Bruegel Institute, на която присъстваха едни от най-влиятелните хора на континента. На тази среща с голяма тревога бе коментирано бъдещето на Европа и евентуалните действия, които трябва да бъдат предприети за справяне с текущата кризисна ситуация.

Блестяща презентация бе направена от полския финансов министър Матеуш Шчурек, който алармира, че Европа е изправена пред нов риск – секуларна стагнация. Ще се опитам да обясня значението на този термин. Дано го прочетат и някои родни кандидати-

депутати, защото точно такава е ситуацията в момента и у нас.

СЕКУЛАРНАТА СТАГНАЦИЯ е икономическо състояние, при което липсва какъвто и да било икономически растеж, има изключително ниско равнище на инвестиции, лихвените проценти са нулеви, безработицата е висока и потреблението е потиснато. В основата на този проблем е най-вече липсата на перспектива пред бизнеса в дългосрочен план. Затова секуларната стагнация е много по-опасна и от най-острата икономическа криза. Защото кризата предполага бързи реформи и бързо реструктуриране на икономиката, докато при секуларната стагнация нещата изглеждат дългосрочно безперспективни. Да, Европа се намира точно в такава ситуация. Според оценката на Шчурек в момента икономическата ситуация в Европа е по-зле, отколкото е била в САЩ по времето на Голямата депресия през 30-те, и отколкото е в Япония през последните почти три десетилетия. Той говори за период на "една загубена генерация". Младежката безработица в Европа средно е над 25%.

НИВОТО НА ИНВЕСТИЦИИ ОТ ЧАСТНИЯ СЕКТОР през последната година е едва една пета от онова, което бе преди кризата. Единственото постижение с положителен знак е овладяването на ситуацията с прекомерните държавни дългове. Да, но цената в момента изглежда твърде висока. Европа има нужда от инвестиции. При това съпроводени със структурни реформи, които да об-

Italian Chamber of Commerce in Bulgaria
Италианска търговска камара в България

Founded in 2003 and acknowledged by Italian Government in law no. 518/70

лекчат административните тежести за бизнеса и да поддържат адекватна парична политика.

Според г-н Шчурек инвестициите са изключително депресирани точно в момента, в който се нуждаем най-много от тях (не е ли точно такава ситуацията и в българската икономика?). Но полският финансов министър не се задоволява само с констатацията.

ТОЙ ПРЕДЛАГА И РЕШЕНИЕ: да се създаде Европейски фонд за инвестиции, който да бъде прикрепен към Европейската инвестиционна банка. Най-атрактивното в цялата идея е, че гържавите учредителки няма да заделят допълнителни средства за неговото създаване. След „количествените облекчения“ на президента на ЕЦБ Марио Драги финансовите пазари са загръстени с евтин ресурс и въпреки това икономическата активност не помръдва. Даже и в Полша, и в Германия, където имаме относително устойчив икономически растеж, търсенето на кредити от частния сектор остава на притеснително ниски равнища. Така че този бъдещ фонд може да набере огромен ресурс от свободния пазар. Този ресурс ще бъде насочен към паневропейски инфраструктурни проекти, приоритетно към най-изостаналите европейски райони. Разбирате защо за България осъществяването на тази идея е толкова важно. Но да сте чули българските политици да коментират темата?

НЕДОСТИГЪТ НА ИНВЕСТИЦИИ за съживяване на европейската икономика възлиза на 5.5% от БВП на Европейския съюз, изчислява Матеуш Шчурек. Това прави около 700 милиарда евро. Фондът спокойно може да набере тази сума от паричните пазари с оглед настоящата свръхликвидност. Нещо повече - инвестирането на средства във фонда може да стане и от страна на частни инвеститори като алтернатива на депозитите и при висока степен на сигурност. Най-важното при създаването на фонда е, че няма да бъдат използвани пари на европейските данъкоплатци. Това по своята същност ще бъде инвестиционна схема, финансирана изцяло на пазарни принципи. Нито едно правителство в Европа в момента не може да си позволи заделянето на суми от такъв мащаб за инфраструктурни проекти. Колелото на значимия икономически растеж може да се задвижи с общи усилия на чисто пазарни принципи и точно в това е силата на Европа. До голяма степен набраните ресурси ще синхронизират бизнес цикъла и ще преодолеят гържавните икономически дисбаланси в един по-дългосрочен период.

ИДЕЯТА НА ПОЛСКИЯ ФИНАНСОВ МИНИСТЪР наистина заслужава внимание. България традиционно отсъства от тези дебати, но това не трябва да ни учудва. Секуларната стагнация е „новата битка“ на Европа и е видимо, че без общи усилия общността ще влезе в дългосрочна икономическа криза, която ще ѝ попречи да се справи с най-острия социален бич на континента – високата безработица.

Въпреки че полското стопанство за поредна година е сред икономиките в Европа с най-висок растеж, Варшава ясно заяви, че е готова да бъде сред страните-учредителки на Инвестиционния фонд. Много ми се искаше в предизборните дебати да чуя и мнението на българските политици по темата. Но явно прекалено съм се размечтал.

ЕВРОПА НЯМА ДРУГА АЛТЕРНАТИВА извън агресивно стимулиране на инвестирането. Частната инициатива е отчайващо потисната, най-вече поради опустошително объркващите послания на всички политици. Европейската централна банка изчерпа почти изцяло арсенала си за влияние. Лихвите са нулеви, а липсва търсене на кредити от страна на корпоративния сектор. Това е типичната ситуация и в България. Къде бъркаме? Ето това е основната политическа дискусия. Всичко друго е само кух, непродуктивен популизъм. ■

LET'S MAKE YOUR BUSINESS SUCCESSFUL!

* **Services to Enterprises:** assistance in setting up a company/office in Italy and Bulgaria, promotion and direct marketing, conferences, seminars and workshops, office or meeting room rental, information on incentives for foreign investment.

* **Fairs and Events:** visit and participation at trade exhibitions in Italy and in Bulgaria, organization of trade mission, commercial and institutional delegations.

* **European desk, structural funds and European programmes:** project experience, European consultancy, European newsletter, information on call for proposals and tenders, training and professional qualification courses.

SAVE THE DATE!

* 13th Edition of the International Specialized Exhibition INTERFOOD & DRINK, Italian Pavilion, 5-8th November 2014, Inter Expo Center, Sofia

* **Christmas Concert**
Organized by Italian Chamber of Commerce in Bulgaria and French-Bulgarian Chamber of Commerce and Industry
1st December 2014,
Sofia National Opera and Ballet

European Ongoing Projects:

PROACTIVE CHANGE
Promoting Restructuring Opportunities
for an Active Change
European Commission
DG Employment, Social Affairs & Inclusion

Our main Fair Partners:

Assocamerestero

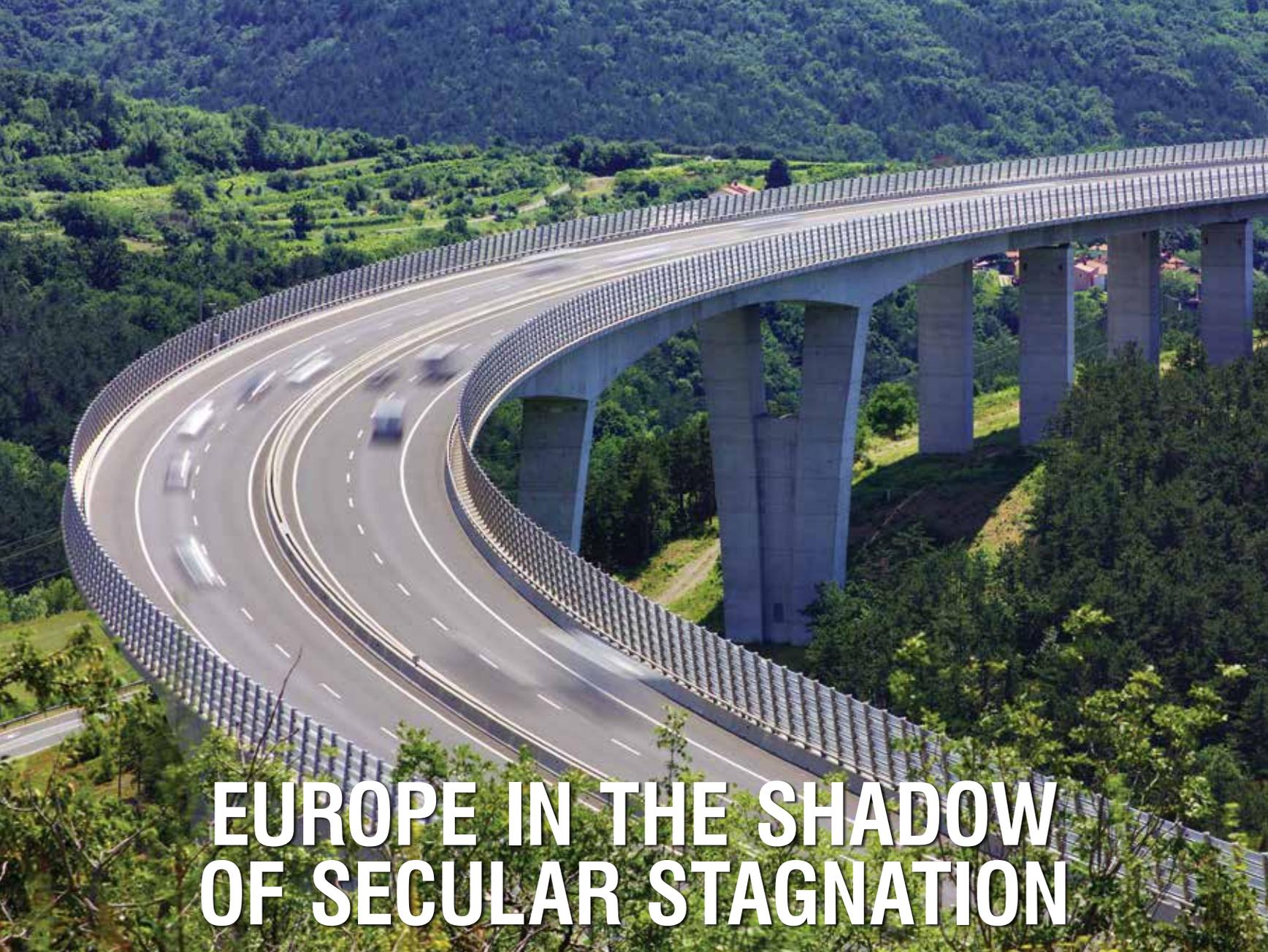

UNIONCAMERE

Progetto realizzato con il contributo del Fondo Intercomunale d'Intervento di Unioncamere

2, Knyaghinya Maria Luisa Blvd. Business Center TZUM, 5 fl. – 1000 Sofia
Tel: +359 2 8463280 info@camcomit.bg - www.camcomit.bg

EUROPE IN THE SHADOW OF SECULAR STAGNATION

Poland offers a solution for the European economy that Bulgaria would benefit from the most. And yet, have you heard Bulgarian politicians discussing it?

By BISER MANOLOV / Photography SHUTTERSTOCK

Can you guess how many serious economic theses we heard in the pre-election campaign that's now over? Correct. Zero. Once again there was no place for anything but primitive populism in the political propaganda. What's more, arguments came down to swaggering, TV outshouting and "facts" taken out of the yellow press. No wonder people have lost faith completely and even the few who are motivated to vote are doing it mostly following the 'for the lesser of two evils' principle. Europe? Enough with this Europe! What got better when we joined the European Union? This is the answer you'll get from most Bulgarians because the only thing they see are the vicious practices with European funds. More and more people share the scepticism unique for our country, grumble and waiting for someone else to do our job.

AT THE OTHER EXTREME, however, processes in Europe are developing. On September 4 a formal dinner was held, organized by The Bruegel Institute. Some of the most influential people on the continent were present. Europe's future and the possible actions that must be taken to deal with the current crisis situation were discussed worriedly at this

meeting.

The Polish finance minister Mateusz Szczurek gave a brilliant presentation, alarming that Europe was facing a new risk – secular stagnation. I'll try to explain the meaning of this term, hoping that some of our candidate MPs will read it, as this is exactly the present situation in Bulgaria.

SECULAR STAGNATION is an economic condition of no economic growth, there's an extremely low level of investments, interest rates are zero, unemployment is high and consumption is low. For the most part the lack of a long-term perspective for the business is at the root of this problem. That's why secular stagnation is much more dangerous than the most severe economic crisis. The reason is that crisis involves swift reforms and fast economic restructuring, whereas with secular stagnation things seem futureless in the long term. Yes, Europe is exactly in this kind of situation. According to Szczurek's assessment, the current economic situation in Europe is worse than the one in the USA during the Great Depression in the 1930s and in Japan over the past nearly three decades. He speaks of a period of "a lost generation". Youth unemployment in Europe

is over 25% on average.

THE LEVEL OF INVESTMENTS FROM THE PRIVATE SECTOR over the past year has been just one fifth of what it was before the crisis. The only positive achievement was controlling the situation with the excessive state debts. Yes, but the price now seems too high. Europe needs investments. What's more, it should be accompanied with structural reforms that can reduce administrative burdens for the business and to maintain an adequate monetary policy.

According to Mr. Szczurek, investments are extremely low exactly in a moment when we most need them (isn't the situation with Bulgarian economy exactly the same?). The Polish finance minister, however, isn't satisfied only with the conclusion.

IN ADDITION, HE OFFERS A SOLUTION: to establish a European Investment Fund, attached to the European Investment Bank. The most attractive thing about this idea is that the founder-states won't put aside additional funds for its establishment. After ECB President Mario Draghi's "quantitative easing", financial markets have been blocked by cheap resource and yet, economic activity isn't moving. Even in Poland and in Germany where we have a relatively stable economic growth, the credit demand from the private sector remains at worryingly low levels. Therefore, this future fund can raise huge resources from the free market. These capitals will be directed towards Pan-European infrastructure projects, with priority to the most backward European regions. You see why the realization of this idea is so important to Bulgaria. And yet, have you heard Bulgarian politicians discussing the topic?

THE DEFICIT OF INVESTMENTS to revive European economy amounts to 5.5% of the EU's GDP, Mateusz Szczurek estimates. This makes about 700 billion euros. The fund can easily raise this amount from the monetary markets with a view to the current excess liquidity. What's more – investing capital in the fund can also happen on the part of private investors as an alternative to deposits, at a high degree of security. The most important thing when establishing the fund is that no European tax-payers' money will be used. By its very nature this will be an investment scheme fully financed in accordance with market principles. At present, not a single government in Europe can afford putting aside such amounts for infrastructural projects. The wheel of the considerable economic growth can start rolling with joint efforts following purely market principles and that's exactly Europe's strength. To a great extent the collected resources will synchronize the business cycle and will overcome the state economic imbalances for a longer-term period.

THE POLISH MINISTER'S IDEA really deserves attention. Traditionally Bulgaria doesn't take part in these debates but this shouldn't surprise us. Secular stagnation is Europe's "new battle" and it's obvious that without general conditions the community will go into a long-term economic crisis, which will prevent it from dealing with the worst social curse on the continent – high unemployment.

Even though Polish economy is among the ones in Europe with the highest growth for another consecutive year, Warsaw clearly stated that it is ready to be among the countries-founders of the Investment fund. I really wanted to hear Bulgarian politicians' opinion in the pre-election debates. Apparently, I'm dreaming too much.

EUROPE HAS NO OTHER ALTERNATIVE but to aggressively stimulate investments. Private initiative is extremely depressed, mostly due to the devastatingly confusing messages of all politicians. The European Central Bank almost entirely exhausted its influence arsenal. Interest rates are zero and there's no credit demand on the part of the corporative sector. This is the typical situation in Bulgaria as well. Where are we going wrong? This is the main political discussion. Everything else is only hollow, unproductive populism. ■

Shop **TAX FREE**
in Bulgaria!
Do not forget to refund the VAT.

E & S
TAX SERVICES

11A SLAVYANSKA STR., 1000 SOFIA

TEL: +359 2 986 92 25

www.eands-taxservices.com

БЪЛГАРИЯ МОЖЕ ДА ВЪРВИ САМО НАГОРЕ

Д-р Кристоф Шулте, изпълнителен директор на
METRO Cash and Carry България

Текст КРИСТИНА НИГОХОСЯН / Фотография ИВАЙЛО ПЕТРОВ

Д-р Шулте, минаха 15 години, откакто Metro Cash&Carry отвори първия си магазин в България. Какво ви привлече към българския пазар и оправдаха ли се очакванията ви?

Да, наистина минаха 15 години. В средата на 90-те колежите ми са проучвали възможните нови пазари след пагането на Желязната завеса. В Метро имаме много стриктна процедура – провежда се дълго проучване, съпроводено с много размисъл и пресмятания. Има няколко основни фактора, на които трябва да отговаря гържавата. Първият е да можем да предвидим бъдещото развитие на средата и икономиката, а вторият – дали политическата обстановка ще бъде стабилна. В България и двата се оказаха благоприятни, решението беше сполучливо и сега всички са наистина доволни от бизнеса ни тук. Нека спомена и още нещо – тази година празнуваме 50-годишнина на Метро като цяло. Това е едно наистина голямо събитие – след 50 години ние продължаваме да работим и да се радваме на успешен бизнес.

Във връзка с тази годишнина, планира ли Metro Cash&Carry някакви генерални промени?

Не мисля, че са необходими някакви големи промени, но като че ли в ДНК-то на нашата компания е заложено непрестанно да търси необходимата промяна, за да се развива успешно. Когато погледнете някои от снимките от 1964 и всичко, което се случи след това, вероятно ще се усмихнете, защото нещата днес са толкова различни. Основата си е същата, но ние имаме много промени, като започнем със самата идея идея за доставки. Тогава наистина е

ставало дума за cash & carry – плащате в брой и отнасяте покупките си. А днес понякога се шегуваме, че вече няма cash & carry, а credit & delivery – стоките могат да ви бъдат доставени и не е нужно да плащате в брой. Тази промяна се е случила бавно, но със сигурни стъпки. Затова и не очаквам големи сътресения от днес за утре.

Какво различава вашия бизнес модел от този на конкурентите ви?

Бих могъл да отговоря леко иронично и да ви кажа: нищо, но ако говорим за търговците на едро. Ако ме питате за веригите за търговия на гребно, има голяма разлика, защото Метро е някъде посредата. Ние не сме поредната верига, макар че много хора в България биха оспорили това. Основните ни клиенти са независимите предприемачи с гребен бизнес, а нашата мисия, по която формулировка напоследък работихме доста, е да бъдем изцяло в услуга на малкия и средния бизнес. Имам предвид така наречените HoReCa – хотели, ресторанти, кафенета, барове и всякакви независими търговци. Това е доста различен бизнес, сравнен с веригите за търговия на гребно, в които няма доставка. И още нещо – ние нямаме нужда от 70 магазина, защото логиката за обслужване на клиентите ни е друга.

”Нямаме нужда от 70 магазина, защото логиката за обслужване на клиентите ни е друга“

Вижте и асортимента – опаковка от 20 кг кашкавал не е нещо, което обикновено ще купите от кварталната бакалия.

Част от Metro Cash&Carry е веригата магазини „Моят магазин“. Това ли е вашият отговор на веригите за търговия на гребно?

Всъщност е един от начините да покрепим независимия бизнес. Това е франчайз проект и продължаваме да го разработваме, защото смятаме, че клиентите ни имат нужда от помощ и сами търсят нашата подкрепа, за да отговорят на конкуренцията с останалите. Трябва да им помогнем, и точно това ни различава от другите. Развиваме същия франчайз в още няколко гържави. Във Франция и Германия идеята не би била успешна, защото почти не е останала традиционна търговия, но в Източна Европа – Полша, Румъния, Хърватия, Сърбия, тя все още е масова. Там предлагаме този тип решение.

Личният ви опит включва Русия – също източноевропейски пазар, но от много по-голям мащаб, както и Дания – подобен по размер на България, но с различна покупателна способност. Трудно ли ви беше да се адаптирате тук?

Въобще не ми беше трудно, защото обичам да откривам нови места – това е един от плюсовете, когато работиш за Метро. Харесвам този интернационален дух. Колкото го пазарите – те са на много различен стадий от житейския си цикъл. Дания вероятно е един от най-развитите пазари в света, където доходите са много високи. България е някъде по средата, защото вече е част от Европейския съюз и ▶

► прави сериозни крачки към това да стане държава от западен тип. В Русия развитието на пазара и очакванията на потребителите се различават коренно в зависимост от това дали сте в Москва или в отдалечени провинциални региони.

Какви са спецификите на българския пазар и потребителите?

Тук има сериозен интерес към храната и храненето навън. Дори усещам нещо като средиземноморски дух – желание да отделиш време и пари, за да се чувстваш добре, да се срещнеш с приятели. Въобще българският пазар е приятно място, ако продавате храни. Разбира се, съществува и факторът с по-ниските доходи, но това ще се промени с времето. Настроен съм оптимистично.

Метро вече има 14 магазина в България. Планирате ли отваряне на нови?

Това е интересен въпрос, защото критериите ни не се ръководят от броя на магазините. Важни са клиентите и как да ги обслужвам. Ще ви дам пример с ИКЕА. Те имат един магазин тук, но той е достатъчен. Може да попитате хора от Варна или Видин, и те ще ви кажат, че са доволни – шофират 4-5 часа и след това се наслаждават на пазаруването. Близостта не е важен фактор при нас. Ако продавате мляко, краставици и хляб, по-добре да сте близо, защото никои няма да кара 4 часа за това. Но ако притежавате уникален асортимент, ще се справяте добре и с малък брой магазини. Преди да отворим нов, ние се опитваме да подобрим настоящата си мрежа от магазини. Можем да работим по доставките – да отворим нови платформи за доставчици, нови крос-докинг платформи. В България сме се съсредоточили върху местата, където имаме затруднения в обслужването на клиентите си - това са северозападният регион и южните Родопи.

Печалбите на всички търговци на гребно в България в последните години намаляха. Каква е причината и какви са очакванията ви за близкото бъдеще?

Едва ли съм подходящият човек, който да говори за търговците на гребно. В крайна сметка печалбите за нас са резултат от това какво иска пазарът и как бихме могли да го задоволим. Забелязахме, че заради икономическата и политическа криза, много хора харчат доста препазливо. Това пък води до по-малко хора в ресторантите и по-малко ресторанти, които да пазаруват от Метро. На подобно нещо не можем да влияем, по-скоро се съобразяваме с пазара. Затова не искам да се оплаквам - важно е да има баланс, да да се държим като професионалисти.

Колко важни са местните производители за бизнеса ви в България? Какъв е

дялът на местна продукция в българските ви магазини, сравнено с Германия или Дания например?

Местните производители са изключително важни. Работим добре заедно, поне такава е обратната връзка, която получавате. Около 70 % от бизнеса ни е със стоки, произведени тук. В някои категории, като месото например, процентите достигат до 80-85. Ако сравним това с други държави, забелязваме две неща: колкото по-развита е страната, толкова по-взискателен става клиентът. По-високият доход те прави по-капризен към нещата, които купуваш. Най-пресният пример е с японските продукти в Германия, които стават все по-популярни – за госта от тях вероятно не сте и чували. Трябва да ги оставиш от Япония и в това няма нищо лошо. Втората тенденция е, че в по-развитите страни е много по-вероятно местната индустрия да успява да произведе продуктите, които се търсят. Говорим за търговията с храна. Нехранителните продукти са с по-нисък дял – знаете, че България няма производство на телевизори например.

Някои хора казват, че големите вериги влияят зле на местните производители, на малкия бизнес. Какво бихте отговорили на подобна критика?

Когато говорим за големи вериги за търговия на гребно и традиционната търговия, вероятно е така. Но когато става дума за Метро, е точно обратното. Споменахме нашия франчайз – опитваме да помогнем да хората да оцеляват. Ако някъде отвори магазин на голяма верига, със сигурност в радиус от 500 метра традиционната търговия ще умре. Но ако на 550 метра има някой оцелял, вероятно ще е с наша подкрепа.

Забелязвате ли тенденция българските потребители да предпочитат местни продукти пред вносните?

Голяма част от тях не се ръководят от този фактор. В Германия, а със сигурност и в България, хората са водени от бюджета си – те гледат цената. Това не е хубаво, не е лошо – просто такива са фактите. Но има и друга група клиенти – тези с високи доходи, които са част от тенденцията за търсене на регионални продукти. На нейна база създадохме концепцията за интергално производство на храна – отнася се основно за пазара ни в Азия, но и за Румъния. В България тя не е приложима, защото сме доволни от местната продукция.

Бихте ли разказал за логистичната ви система?

В Метро тя е разделена на две – едната част е доставката до магазина, а другата – от магазина до клиента. Първата част е лесна – имаме три платформи, доставчиците доставят до тях, а ние – до ма-

”Усещам тук нещо като средиземноморски дух – желание да отделиш време и пари, за да се чувстваш добре, да се срещнеш с приятели. Въобще българският пазар е приятно място, ако продавате храни“

газините ни. Някои доставчици предпочитат да доставят директно до магазина, но тенденцията е да се върви към индиректен поток. От другата страна стоят доставките от магазина до клиента. В момента експериментираме с идеята за центрове за доставки – отворихме един в Банско и още един в Слънчев бряг.

Метро е една от първите западни компании, пресекли Желязната завеса. Как подобна бърза интернационализация се отрази върху бизнес модела и философията ви?

Доста рано се придвижихме на изток – още преди обединяването на двете Германия. Метро отвори магазини в бившата ГДР и оттам продължи към Източна Европа. Това беше успешен ход – в повечето страни бяхме от първите, например в България. Изостри се критерият ни за това да сме специфични към страната, да сме отворени за местния пазар. Убеден съм, че западният начин на правене на бизнес не би работил тук, както тукашният няма да е успешен в Китай например. Колкото до Китай – влязохме там доста отдавна и

имаме добри показатели за ръст, бизнесът се развива добре. Отчасти сме изненадани, защото няколко големи международни вериги влязоха на тамошния пазар и скоро след това се оттеглиха. Това показва колко е важно да си отворен към пазара и да си гъвкав.

Накъде се насочва сега Метро? Мислите ли за стъпване в Африка?

Имаме две посоки на развитие. Определили сме страните, където искаме да се разрастваме – това са Индия, Турция, Китай, Русия. Там знаем какво правим и как да го правим по-добре. Разбира се, проучваме и съвсем нови пазари.

Нека поговорим за ситуацията в България в момента. Как оценявате бизнес обстановката и кой, според вас, е правилният път за българската икономика?

Скоро чух някой да казва, че кризата е отминала, но възстановяването още не е започнало. Струва ми се, че сме точно на този етап. Знаем, че процентът на спестяванията е висок – хората разполагат с някакви пари, но предпочитат да не ги

харчат. Последните промени тук не бяха в полза на доверието на клиентите. Но като че ли всички са настроени оптимистично покрай предстоящите избори – надяват се на стабилност и повече яснота. Вярваме, че развитието ви ще е положително – нещата няма да се променят веднага, но в дългосрочен план сме позитивно настроени за България. Страната може да се развива само в една посока – нагоре.

Как си представяте бъдещето на cash & carry бизнеса? Как го променя напредъка в информационните технологии?

Бъдещето на бизнес моделът ни е акцент върху клиента. Рецептата ни за успех е по-висока степен на внимание върху него. Напоследък се опитваме да бъдем по-конкретни с различните сегменти клиенти и от какво има нужда всеки един от тях. Франчайзът е единият пример, другият са доставките.

Бъдещето ни е да се ориентираме според нуждите на клиента и да му помагаме, за да се справя с ежедневните си задачи. В богата ни база данни има голям потенци-

ал - разполагаме с Метро карти и знаем какво купуват клиентите ни. Ако можем да разчитаме данните и да предвиждаме поведението на потребителите, ще бъде чудесно. Имаме и Метро поща – всяка седмица изпращаме мейли до 200 хил. клиента. Но всеки получава една и съща версия – така наречения one-to-all подход. В бъдеще искаме да преминем към one-to-one, да бъдем по-таргетираны и конкретни.

Сред личните ви интереси са историята и пътуванията. Намерихте ли благоприятна база за тях в България?

Всъщност има още един, който малко се притеснявах да добавя - винопроизводството и дегустацията. Затова обичам България – тук има страхотна традиция в тази сфера, но и много интересно ново поколение винопроизводители. Прекарвам известно време в пътуване из страната, посещение на изби, които след това каня тук, за да правим дегустации. Приятно ми е да откривам специфичните сортове и техники на региона. Не зная дали трябва да ги споменавам, но вече имам няколко винарни фаворити - „Боровица“ и Castra Rubra. ■

BULGARIA CAN ONLY GO IN ONE DIRECTION – UP

Dr. Christoph Schulte, Managing Director of METRO Cash and Carry Bulgaria

By CRISTINA NIGOHOSIAN / Photography IVAYLO PETROV

Dr. Schulte, it has been 15 years now since Metro Cash&Carry opened its first store in Bulgaria. What was so appealing about the Bulgarian market in the beginning? Has it fulfilled your expectations?

Indeed it's now 15 years of Metro Cash&Carry in Bulgaria. In the mid 90es the colleagues were scouting for potential new countries after the fall of the Iron Curtain. In Metro we have a very structured procedure – there is always a big exploration before you go to new country, a lot of thinking and calculating. There are couple of main factors – one is trying to give an outlook about the future development of the respective environment and economy. The second - will there be a politically stable environment. Talking about Bulgaria the both have kind of approval, that was a good decision and now everybody is really happy with our business here. Let me mention one more thing – we have also 50 years of Metro overall. That is a big event - 50 years later we are still here and quite enjoying the business.

Does Metro Cash&Carry plan some major changes because of this big anniversary?

I think there's no reason for some kind of disruptive big change but it's rather part of our DNA to constantly change, to try to improve. When you see some of the photos of 1964 and everything that happened in between you would laugh at things because it's so different from what we do today. The fundamental stays the

same but there is a lot of change going on – one to highlight is the whole topic of delivery. Back then it was really cash&carry which means you have to pay cash and you really have to carry your goods. And now we sometimes make fun of that and say: it's no longer cash&carry, it's credit&delivery – you can get the stuff delivered and you don't need to pay cash. That change developed slowly but surely, so I don't expect any big overnight changes.

What distinguishes your business model from the ones of your competitors?

I could answer in kind of a mean way and say: nothing if I would talk about true wholesalers. But if we are talking about the retail chains there is one big thing – we are some kind of animal in between. We are not another retail chain even though a lot of people in Bulgaria might have different opinion on that. Our key customers are actually independent businessmen and our mission - we have spent a lot of work recently on reformulating and sharpening that concept

"We sometimes make fun and say: it's no longer cash&carry, it's credit&delivery"

- is to be the champion for these independent businessmen. I mean mostly the HoReCas – all the restaurants, cafes, bars, hotels, and all the independent traders. That's a pretty different business compared to the retail chains. Let me name some examples – the first one is delivery. There is no such thing as delivery in the retail chains. The next thing is our store network – we don't need 70 stores because we have different logic of serving customers. You can also look at the assortment – 20 kg of cheese is not something that you usually buy when you go to your neighbourhood store.

You have that chain of stores called Моят магазин, My Store. Is this your answer to the retail chains?

It's actually one of the ways to support that independent businessmen. It's a franchise idea and we are in a process to strengthening the concept because we believe our customers may need some help and they are asking us proactively for help to survive in the competition. We need to help them, this is one of the things that make us so different. We have the same franchise concept running in other countries. In France or Germany this will not work because there are few traditional traders left. But in Eastern Europe there are a lot of traditional traders – in Poland, Romania, Croatia, Serbia. There we also offer these kind of solutions.

Your personal experience includes Rus-

THINK HOW YOUR CUSTOMER WOULD THINK. UNDERSTAND WHAT THEIR CHALLENGES ARE. OPEN YOUR ARMS WITH RESPECT FOR THEIR UNIQUE IDEAS. REMEMBER WHERE WE CAME FROM. IT'S THE SAME STORY. SHOW ENERGY, BE PASSIONATE. SMILE. ASK WHAT THEY WANT TO DO. DO WHAT YOU CAN DO. HELP THEM MAKE THEIR VISIONS COME TRUE. TURN THINGS AROUND. GROW SUCCESS FOR BOTH SIDES. REACH OUT. BE A BUSINESS PARTNER. GO THE EXTRA MILE. MAKE IDEAS LIVE. CROSS BORDERS. FIND PATHWAYS. THEY WILL DO THE SAME. THEY BUILD THE FUTURE ON US. NURTURE THE NEW. BELIEVE IN YOU. BELIEVE IN METRO

sia – also an Eastern-european market but of a much bigger scale, and Denmark – similar in size to Bulgaria but with a very different purchasing power. How hard was it for you to adapt to the challenges here?

I didn't find it hard at all because I really like to discover different markets – that's one of the very nice things when you work at Metro. I like that international flavour. The markets are at very different stage of their life-cycle. Denmark is probably one of the most developed markets in the world and is also on a quite high income level. Bulgaria is somewhere in the middle because it's already in the European Union and had done tremendous steps towards becoming a western-style country. And in Russia the level of development and customer expectation varies remarkably between the metropolitan area such as Moscow and the far-flung regions.

What are the specifics of Bulgarian market, and Bulgarian customers?

There is quite nice level of interest in food and going out here. There is even something like Mediterranean style – attention to spend some money and time on enjoying yourself, meeting friends. It's basically a market that is easy if you deal with food. For sure one of the characteristics is that we are on the lower level if we talk about income. That can develop over time, I'm quite optimistic about that.

Metro already has 14 stores in Bulgaria.

Do you intend to expand more?

That's a funny question because we are not thinking in numbers of stores. Our topic of interest is customers and how can we serve them. Let me give you an example: think about IKEA. They have one store in Bulgaria but everybody is quite happy about that. You can talk to people in Varna or Vidin and they are happy because can drive 4 or 5 hours and enjoy the shopping. So proximity is not the topic. If you have nothing else to sell except little of milk, cucumber and bread you better be close – nobody will drive 4 hours for that. But if you have a kind of uniqueness in the assortment you can live with lower number of stores. Before we open a new store we try to work on the network as such and this includes all the delivery solutions. We might want to open delivery platforms, cross-docking platforms. In Bulgaria we look at the network and the areas where right now we have difficulties in serving the customers. This is why right now we are looking in terms of expanding in north-west area and in southern Rhodopi mountains.

The profits of all retailers in Bulgaria have decreased in the last few years. What are the reasons, and what are your expectations for the near future?

I'm not the right person to answer to questions about the retailers. At the end the profit of our business as a trader is a consequence of what the market is asking for and how we can source that. We have seen that, driven by the

economical and political crisis, a lot of people are cautious in spending money. This translates into less people going to restaurants, less restaurants buying their stuff in Metro. It's something that is hard for us to influence. We are rather in line with the market. This is why we don't want to complain because we need to balance all that, act as businessmen.

What is the importance of local producers for your business in Bulgaria? What is the share of local produce in your Bulgarian stores compared to Germany, or Denmark, for example?

The local producers are extremely important for us. We work very well together – that is at least the feedback we get back from most of them. About 70 % of our business is locally sourced - most of the stuff you buy in our stores are locally produced. Some categories like the meat are even 80-85 %. If we compare that with other countries you see two effects: the more mature the country is, the more sophisticated the customer gets. The bigger income makes you more picky about the things you buy. The recent example is about the Japanese products in Germany – a very specific trend, a lot of them one hasn't heard of before. You have to get them from Japan – there's nothing wrong with that. And the other trend is that in the most developed countries it is more likely that the local industries will be able to produce the stuff you need. That's for the food business. The ►

► non-food shares are usually lower – you know there's not so many TVs or Adidas shoes produced in Bulgaria.

Some people say that big retail chains have a deteriorating effect on local producers, on small businesses. What would you answer to those critics?

Talking about the retails and the traditional traders, probably that's true. But talking about Metro - it's the opposite. Like our franchise – we try to help the people to survive. If there's a retail chain opening, for sure 500 meters around the traditional traders will die. But if there's one surviving in 550 meters, maybe is with our help.

Is there a trend for Bulgarian customers to prefer local products to the imported ones?

The largest part of the customers are not driven by this cause. In general in Germany (and I'm sure also in Bulgaria) people are driven by their budgets. They look for the price. That's neither good, nor bad – it's just a fact. There is another group of customers – the upscale customers, who follow the emerging trend for regional products. We have worked with that trend and created the concept of integrated food production - mainly a topic in Asia but also in Romania. This is not needed in Bulgaria because we have good production here.

How does your logistics system work?

There are two logistic worlds in Metro – the one is the inflow to the store and the other is from the store to the customer. The first one is quite easy – we have three platforms, suppliers deliver to the platform and we distribute to the stores. Some suppliers deliver directly to the store but the trend is the so-called indirect flow. On the other side we have delivery out of the stores. We pilot the idea to have delivery hubs – we already have one in Bansko and one in Slanchev Briag.

Metro was one of the first western companies to cross the former Iron Curtain. What were the effects on the company's business model and philosophy from such a rapid internationalization?

We started quite early in moving eastbound - even before the reunification. Metro opened stores in former GDR and then from there spread to Eastern Europe. It's a success story, in most of the countries we were among the first ones, like in Bulgaria. It sharpened the Metro understanding of being specific to the country, being open to the local market. I'm pretty sure that western European way of business doesn't work here like our way here doesn't work in China. As for China - we entered the market quite a long time ago and now we have a scalable model, we are running a good business there. That is to some extends a surprise because a

"I recently heard someone saying that the crisis is over but the recovery has not yet started. I feel we are at that point"

few big international chains tried to enter the market and then exited. That highlights how important it is to be opened to the market and have some flexibility.

Where will the next expansion of Metro head to? What about Africa?

There is a two-step approach. We have identified the countries where we want to expand – India, Turkey, China, Russia. These are the ones where we know what to do and want to do more of that. And there's an effort for scouting new countries.

Let's talk about the current situation in Bulgaria. How do you rate the business environment here? In your opinion what are the best ways to develop the Bulgarian economy?

I recently heard someone saying that the crisis is over but the recovery has not yet started. I feel we are at that point. We see that there is quite high amount of precautionary savings. People have some money but prefer to keep it aside. Recent developments have not supported the consumer's trust. But there is also some hope with the upcoming elections that there will be some stability, some clarity. We have a positive outlook about the development – maybe not immediately, but mid- and long-term we are quite positive about the development in Bulgaria. It can only go in one direction – up.

What do you think the future of the cash & carry business will be? How will the advance of information technologies affect it?

The future of our business model is looking at the customer. A stronger and higher degree of customer centricity is our recipe for success. We are trying now to be more specific of understanding the segments of customers and what they need from us. The franchise is one example, the delivery – another. The future of our business model is following the customer and making him better in his daily battles. There is a big potential in leveraging the big data we have. We are lucky because we have the Metro cards and we know what the customers are buying. If we could read that data in the future and predict behavior, that would be quite cool. Now we have a Metro mail – we are sending every week 200 000 copies to the customers. But everybody get the same edition – this is "one-to-all" approach. In the future we would like to migrate to "one-to-one" approach, to be more targeted, more specific.

Your personal interests include history and travelling. Have you found a good soil for your hobby here?

Actually I was too shy to add that I am very much into exploring wine – wine-making and wine-drinking. This is why I love Bulgaria – there is quite nice tradition but also a very nice new generation of winemakers. I spend some time travelling the country, visiting the vineyards, inviting them here, doing tastings, finding what kind of specific grapes you have, what kind of technics you apply. I'm not sure if I could mention them but I have some favorite wineries like Borovitza and Castra Rubra. ■

Общо и здравно застраховане

Животозастраховане

Пенсионно осигуряване

СЪГЛАСИЕ®

С поглед към твоето бъдеще!

ДИСКУСИИ С ЕКСПЕРТИ

Клуб INVESTOR.BG

21 ОКТОМВРИ 17:00 Ч. ГРАНД ХОТЕЛ СОФИЯ

ФИНАНСОВ МЕНИДЖМЪНТ

БЪДЕТЕ ЧАСТ ОТ ТАЗИ ОБЩНОСТ

www.investor.bg/club

генерален
партньор
СИБАНК

с подкрепата на **ЕЛАНА** Фонд Мениджмънт

KORADO
BULGARIA

ХАРТ
new frontier group

JULIANY

ЗАЩО ПОЕВТИНЯВАТ СУРОВИНИТЕ

От рекордните реколти до руските санкции – пет причини основните цени да вървят наголу

Текст ИВАНИНА МАНЧЕВА / Фотография SHUTTERSTOCK

Големите запаси и забавянето на световната икономика, особено в Китай доведоха до значителен спад на цените на суровините. Повлияха още силният долар и изтеглянето на паричните стимули в САЩ, санкциите срещу и от Русия, както и увеличаването на добива на петрол.

Специално при храните за спада допринасят намаляването на търсенето на сухо мляко в Китай и добрата реколта.

Индексът на зърнените цени на FAO през август се понижи с 11.7% спрямо миналата година и с 1.5% спрямо юли. Пшеницата и царевичката са на най-ниски цени от четири години. Желязната руда - от пет години, захарта – от 2009, петролът – от юни 2012.

СЛАБО ТЪРСЕНЕ. Докато икономиката на САЩ продължава да се подобрява, то Европа е на ръба на рецесията, а Русия е изправена пред криза.

Миналата седмица ОИСР понижи както прогнозата за САЩ (от 2.6% на 2.1%), така и за еврозоната – от 1.2% на 0.8% през тази година.

Индустриалното производство в Китай отчете най-слабия си ръст от началото на финансовата криза насам – 6.9% и растат опасенията, че няма да се постигне целта за 7.5% растеж. Страната консумира около 40% от произвежданите метали в световен мащаб.

РЪСТ НА ПРЕДЛАГАНЕТО. Това е основната причина за спадането на цените на петрола. Предлагането може да нарасне още, ако отпаднат санкциите срещу Иран.

В Либия производството нарасна четири пъти спрямо началото на лятото (до над 810 хиляди барела дневно). То може да достигне 1.5 млн. барела дневно до края на годината въпреки продължаващото напрежение.

Налице е и голям ръст на американското производство на суров петрол, което ще достигне 9.5 милиона

барела дневно догодина.

Реколтата от зърно също е обилна. Според последната прогноза на Световния съвет по зърното глобалното производство на пшеница ще достигне рекордните 713.4 млн. тона.

САНКЦИИТЕ. Руската забрана за внос на храни от Европа, САЩ и други страни също се отрази на световните цени. Bloomberg съобщава, че цените на плодовете в ЕС са се понижали повече от два пъти в ЕС и продажните цени са погубили себестойността.

Според FAO след въвеждането на ембаргото стойността на млечните произведения в света се понижи с 20% спрямо миналата година, с 11% спрямо юли 2014. Тенденцията към спад продължава вече пет месеца.

СИЛЕН ДОЛАР. Щатската валута достигна максимални стойности от 14 месеца спрямо евро то поради разминаването на паричната политика на Федералния резерв и ЕЦБ. Суровините обикновено се търгуват в долари и корелацията е обратна. За купувачите извън САЩ поскупването на долара оскъпява суровините.

ИЗТЕГЛЯНЕ НА БАНКИТЕ. Поради регулаторни изисквания и недостиг на капитал банките напускат бизнеса със суровини. Deutsche Bank, Morgan Stanley и UBS прекратиха или свиха

своите стокови операции миналата година; тази година Barclays, Credit Suisse и JPMorgan Chase сториха същото. Тези, които поемат бизнеса, често са търговски къщи, които се ориентират към вертикална интеграция и участие в добива, транспортирането и преработването на суровини. ■

WHY COMMODITY PRICES ARE FALLING

From record-breaking harvests to Russian sanctions – five reasons that explain the recent decline

By IVANINA MANCHEVA / Photography SHUTTERSTOCK

Abundant supplies and a slowed global economy, especially in China, led to a considerable decline in commodity prices. Moreover, the strong dollar and fiscal stimulus withdrawal in the U.S., sanctions against and by Russia, as well as an increase in oil production were also influential.

The slowdown in Chinese demand for milk powder and a good harvest contributed to the drop, particularly in the foods market.

The Food and Agriculture Organization's (FAO) cereal price index in August dropped by 11.7 percent, in comparison to last year, and by 1.5 percent compared to July. Wheat and corn prices hit a four-year low. Iron-ore hit a five-year low, sugar is the lowest since 2009 and oil the lowest since June 2012.

WEAK DEMAND. While the U.S. economy continues to improve, Europe is on the edge of recession and is facing a crisis. Last week the Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) lowered its forecast for the U.S. (from 2.6 percent to 2.1 percent), as well as for the Eurozone, from 1.2 percent to 0.8 percent this year.

Industrial production in China has had its weakest growth since the beginning of the financial crisis at 6.9 percent and there are fears that the 7.5 percent growth aim will not be achieved. The country uses about 40 percent of the metals produced in the world.

SUPPLY GROWTH. This is the main reason for the fall in oil prices. Supply might raise more if sanctions against Iran are removed.

Production in Libya rose four times compared to the summer (up to over 810,000 barrels per day). It could reach 1.5 million barrels per day by the end of the year, despite the ongoing tension. The big rise in the U.S.

crude oil production, which will reach 9.5 million barrels per day next year, is also obvious.

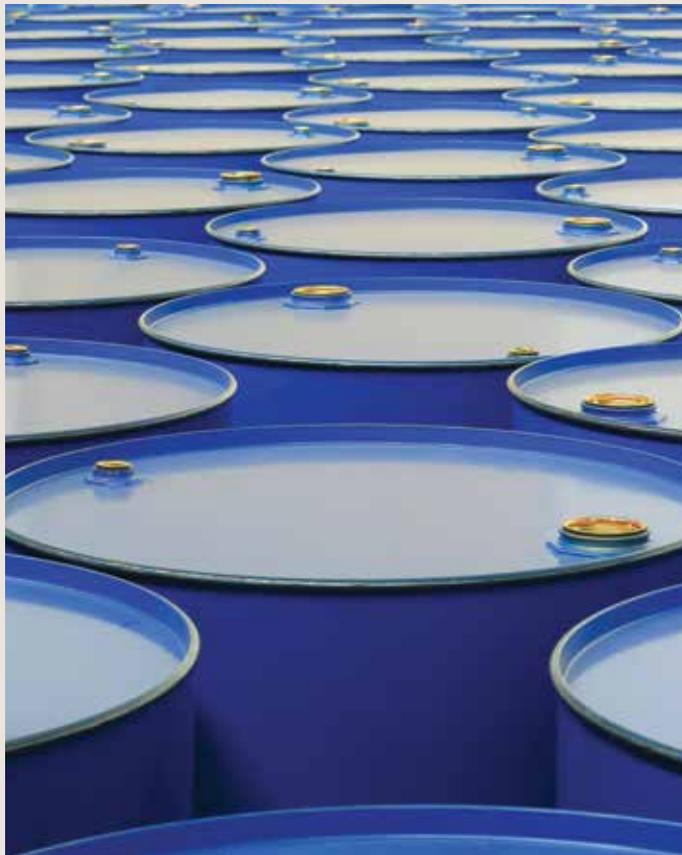
The grains harvest is abundant as well. According to the International Grains Council's last forecast, global wheat production will reach a record-breaking 713.4 million tons.

SANCTIONS. The Russian ban on food imports from Europe, the U.S. and other countries also impact global prices. Bloomberg announced that fruit prices in the EU have dropped twice and the selling prices are below their actual price.

According to FAO, after the introduction of the embargo the cost of dairy products worldwide fell by 20 percent compared to last year, and by 11 percent compared to July 2014. The trend toward a drop has been happening for five months now.

STRONG DOLLAR. The U.S. currency hit a 14-month maximum peak in comparison to the euro due to differences between the Federal Reserve and the European Central Bank (ECB) fiscal policies. Commodities are typically traded in dollars and the correlation is reverse. For buyers outside the U.S., the rise in the value of the dollar makes commodities more expensive.

BANK WITHDRAWAL. Due to regulatory requirements and capital deficit, banks are leaving the commodity business. Deutsche Bank, Morgan Stanley and UBS ceased or shrank their commodity operations last year; this year Barclays, Credit Suisse and JPMorgan Chase did the same. Trading houses are now taking over this business, which is heading toward a vertical integration and participation in commodity production, transportation and processing. ■

Непосилната лекота на самолета

От одеяла, които ви четат мислите, до самолети без прозорци – авиационната индустрия пробва всичко, за да направи пътуването едновременно по-удобно и по-икономично

Текст ВАЛЕРИ ЦЕНКОВ / Фотография SHUTTERSTOCK

Самолетът Boeing 787 се издига сигурно и се насочва към въздушния коридор за прехода над Атлантика. Пътниците се отпускат в седалките, одеялата за завиване са раздадени, възглавниците се фиксират в най-удобната поза.

В ТОЗИ МОМЕНТ ОДЕЯЛАТА на четирима от пътниците започват да святкат странно – ту в синьо, ту в червено. Човек неволно си припомня старите филми за срещи с извънземни. Но всъщност става въпрос за експериментален проект, наречен „customer experience“. Специални сензори, поставени в превръзка на главите на четиримата пътници, регистрират мозъчните им импулси и помагат на екипажа да разбере как се чувстват по време на полета. Специалните одеяла, наречени „Happiness Blankets“, в бъдеще ще помагат на стюардесите по-добре да обслужват пътуващите и да разчитат мислите им още преди те самите да са разбрали какво точно искат.

Ако пътниците се чувстват добре и не са напрегнати, одеялата светят в синьо. Ако нещо ги при-

теснява – например жажда или груг дискомфорт - тъкната започва да излъчва жълто-червени сигнали.

Това е само един от множеството експерименти, които авиационната индустрия прави в опит да подобри обслужването. На последното голямо авиоизложение във Фарнбъро бяха показани над две дузини подобри проекти.

НЕ Е ТАЙНА, ЧЕ ВЪЗДУШНИЯТ ТРАНСПОРТ е един от най-трудните бизнеси, с минимална норма на печалба, и конкуренцията за повече пътници е ожесточена. Днес компаниите имат три трудно съчетаеми, но еднакво важни цели – да пълнят колкото е възможно повече самолетите си, да предлагат повече удобства и в същото време да могат да си позволят все по-ниски цени на билетите. В същото време авиоиндустрията е притискана все повече от високите цени на горивата, нарастващите разходи за сигурност и неумолимо вървящите нагоре летищни такси. Единственият изход се крие във вниманието към детайла: конструкторите и дизайнерите работят усилено за усвояване на всеки милиметър от самолета и за осмисляне на всеки грам товар на борда.

Рецептата е ясна: колкото се може

повече пътници, колкото е възможно по-малко тегло. Подобно на рибата, която се вмирисва откъм главата, при самолета икономиието също започват от „главата“ - от кабината за управление, обяснява Аренд Ведекинг, директор на големия производител на авиационни модули и компоненти Diehl Aircraft. „Ние непрекъснато вземаме по един самолет от флотилията и го подлагаме на пълен анализ и проверка: вадим детайл по детайл и се питаме: може ли да стане по-лек и по-ефективен? Или дали изобщо не бихме могли да минем и без него?“.

Същата задача си поставят и така наречените "фитнес треньори", каквито все повече авиолинии назначават. Те не тренират екипажите и служителите, а още по-малко пътниците. Задачата им е да преценяват и да дават идеи за спестяване на всеки грам на борда. По данни на европейски експерти всеки спестен килограм в самолета годишно може да икономиса на компанията до 14 000 режийни разноски! Така че, уважаеми пътници, не се сърдете, че авиолиниите обръщат внимание на всеки грам багаж над допустимото.

Целта е да се пестят разходи за обслужване на машината, които да се превръщат в по-добро обслужване за пасажерите.

БЕРОЯТНО НЕ СТЕ ЗАБЕЛЯЗАЛИ, че дори количките на стюардесите, с които те раздават напитките и храната, вече са с олекотена конструкция, благодарение на която тежат с 8 кг по-малко от традиционните. Осем килограма може и да ви се струват нищожни на фона на 400 тона гориво и средно 100 тона полезен товар, колкото носят модерните пътнически самолети. Но ако попитате някой "фитнес треньор", той ще ви обясни, че тези 8 килограма за една година спестяват гориво, достатъчно да се измине 15 пъти разстоянието между София и Ню Йорк! А намаляването на количеството вода, което се качва на борда за миене и готвене, може да спести цели 280 килограма товар. Подмяната на традиционните килими с олекотени дава още 20 килограма. Дори лишаването от традиционния набор вестници на борда може да даде годишна икономия от 250 000 евро в компаниите с най-големи флотилии.

В последните две-три години забележимо се промениха дори седалките. Ако през 2009 средното тегло на седалка в икономична класа бе 15-17 кг, сега е едва 10. Тези няколко килограма разлика всъщност означават икономии на стотици тонове керосин годишно.

НА ПОМОЩ НА КОМПАНИИТЕ ИДВАТ и новите технологии за производство. След най-перспективните са 3D принтерите, ►

The Unbearable Lightness of Flying

From blankets that read your mind to aircrafts without windows – the aviation industry will try anything to make your journey more comfortable and economical.

By VALERI TSENKOV / Photography SHUTTERSTOCK

The Boeing 787 ascends steadily for its journey over the Atlantic. Passengers relax in their seats, blankets are handed out and pillows are placed in the most comfortable position.

AT THIS MOMENT, FOUR BLANKETS start flashing – sometimes in blue, sometimes in red. You cannot help remembering the old films about alien encounters. However, it is all an experimental project about customer experience. Special sensors, placed in headbands of four passengers register their brain's impulses and help the crew understand how they feel during the flight. The special blankets, called Happiness Blankets, will help flight attendants provide better service to travelers and to read their mind, even before the passengers are aware of what they want.

If fliers feel good and are not tense, the blankets turn blue. If something disturbs them, for example thirst or some other kind of discomfort, the fabric starts emitting yellow/red signals.

This is just one of the many experiments performed by the airline industry in an attempt to improve service. At the last big air show in Farnborough, over two dozen similar projects were presented.

IT IS NO SECRET THAT AIR TRAVEL is one of the most difficult businesses, with minimum profit and stiff competition for passengers. Today,

companies have three incompatible, but equally important goals – to fill their planes with as many passengers as possible, to offer more facilities and, at the same time, to be able to offer lower ticket prices. But simultaneously, the aviation industry is increasingly challenged by high fuel costs, increasing security expenses and higher airport charges. The only solution lies within the details: aerospace engineers and designers work hard to make the most of every millimeter of the plane and each gram of cargo.

The recipe is clear: as many passengers as possible, as little weight as possible. “We constantly take a plane out of the fleet, analyze and examine it thoroughly: we take out details one by one and ask ourselves: is it possible to make it lighter and more effective? Or, could we do without it,” explained Arend Wedekind, director of the aviation modules and components manufacturer Diehl Aircabin.

The ‘fitness instructors’ that more airlines are employing have the same task. They do not train crews, employers or passengers. Their job is to assess and provide ideas for reducing the weight on board. According to European experts, every saved kilogram on the plane can save 14,000 euros in overhead costs a year! Therefore, dear passengers, do not be mad that airlines pay attention to every gram of excess baggage. The idea is to save expenses on the maintenance of the machine, which in turn will mean better service for the fliers.

YOU PROBABLY HAVE NOT NOTICED that even the flight attendants' drink and food carts have a new lightweight construction, thanks to which they now weigh 8 kilos less than the traditional ones. Eight kilograms might seem insignificant compared to the 400 tons of fuel and nearly 100 tons of payload that modern jets carry. However, if you ask a 'fitness trainer', they will tell you that these eight kilograms save fuel, enough to cover the distance between Sofia and New York 15 times! Reducing the amount of water that is taken on board for washing and cooking could save 280 kilograms of cargo. The substitution of traditional carpets with lightweight ones saves another 20 kilograms. Even the omission of a set of newspapers on board can reduce costs by 250,000 euros for the companies with the largest air fleets.

Even seats have noticeably changed over the past two or three years. If in 2009 the average weight of a seat in economy class was 15-17 kilos, now it is only 10 kilos. This slight difference actually means reducing fuel consumption by hundreds of tons a year.

NEW PRODUCTION TECHNOLOGIES ASSIST airline companies. Among the most promising ones are 3D printers, which will begin to penetrate businesses. General Electric, for instance, announced that in the future they will 3D-print fuel injectors for their turbofan Leap engines. This ▶

CASINO

efbet SOFIA

LIVE GAMES

AMERICAN ROULETTE
BLACK JACK
CARRIBBEAN POKER
THREE CARD POKER
ULTIMATE TEXAS POKER

POKER ROOM

TEXAS HOLD EM POKER
OMAHA POKER
CHINESE POKER

SLOTS

PREMIER SERIES
KING KONG CASH
SUPER GAMINATORS
RISE OF RA
MEGA JACK
CAT 4 CASH
HOT GAME
ELECTRONIC ROULETTE

phone INFORMATION POKER ROOM +359 878 170 161

CASINO OFFERS VERY ATTRACTIVE CONDITIONS AND BONUSES FOR THE PLAYERS, FREE FOOD, DRINKS AND TRANSPORT

FOR THE GOOD PLAYERS CASINO OFFERS FREE ACCOMMODATION IN THE HOTEL

Radisson

Bulgaria 1000 Sofia
4 Narodno Sabranie Sqr.
phone: +359 2 980 10 60
e-mail: casinosofia@cebs.bg

► will not only considerably reduce their 20 assembly operations, but it will make them much lighter and stronger. From the point of view of the manufacturer, using 3D printers means eliminating the need of over 70 specialized (and extremely expensive) machines.

In 2016, European companies will begin mass production of the first 3D-printed titanium lintels. We are not talking about something strange and insignificant. In the Airbus models there are up to 30,000 bearings and joining elements used. Thanks to 3D printers, they will be 55 percent lighter than the existing ones.

AERONAUTICAL ENGINEERS USE PSYCHOLOGICAL tricks as well. As Kevin Keniston, Airbus Head of Passenger Comfort, revealed, "The neuralgic points are the knees, back, shoulders and elbows. If their comfort is guaranteed, everything else will be fine." That is why in the new Airbus models the economy class seats are moved forward by a few centimeters, but are also wider (46 instead of 43 cm.) The effect is impressive. "As passengers feel comfortable in the elbows, back and shoulders area, they ignore the fact that the knees are in a more confined space," Keniston explained.

Besides, on the shorter distances flights – within continental Europe, for instance – toilets and kitchens can easily be narrower and the free space can be used for more seats.

FACILITIES ARE VERY IMPORTANT on longer flights, especially transatlantic ones.

According to european experts, every saved kilogram on the plane can save 14,000 euros in overhead costs a year!

Passengers are willing to pay a higher price to ensure they have more space and facilities. More often the traditional first and business classes are giving way to a new class called premium economy. It gives a practical answer to the existential question, "How much does happiness in the sky cost." The price is higher than regular economy class, but at least one third lower than that of business class. In return, the flier receives more legroom, more freedom for their back, better food, more free baggage, and more varied in-flight entertainment. The airline is also satisfied as the seats in the premium economy category take up incomparably less room than the ones in business class.

'THE CARGO DIET' IS ACHIEVED in many other ways as well, for example, by using lighter construction materials or substituting ordinary lights with LED. The vents and facings that have been recently installed are, on average, 40 percent lighter than the ones in the 1990s. Sensor screens are largely used for the in-flight entertainment systems, which saves a lot of grams from the wired remote control that has now

become obsolete. The next step will be for the screens to disappear altogether; instead, passengers will be able to connect their own smartphones and tablets to the system. The German company Recaro is already developing these types of special seats.

Another clever invention that is still only at a concept stage, suggests installing flat displays instead of jet windows. As a result of a contest organized by the German Aerospace Industry Association BDLI, designers developed a prototype of a completely new kind of aircraft for the future. It had one and a half floors, with three levels of seats, without windows or a cargo hold. Passengers will leave their hand luggage in a main cargo hold at the entrance, which is then moved to baggage containers, rotating around the plane's fuselage. Instead of windows, there will be sensor screens, connected to cameras showing fliers the view out of the aircraft. In comparison to these innovations even the revolutionary Happiness Blankets seem out-of-date. However, this is hardly surprising in an industry where supersonic speed is part of the daily routine. ■

ЦКБ Сила

пенсионноосигурително
акционерно дружество

представя

П • Р • И • Я • Т • Е • Л • И И НА 70

**Всяка възраст има свои емоции. Предвкуси ги днес.
Изживей ги, когато им дойде времето.**

ИЗБЕРИ ПОАД „ЦКБ-СИЛА“: ПЪРВОТО РЕГИСТРИРАНО В БЪЛГАРИЯ ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНО
ДРУЖЕСТВО ПРЕЗ ФЕВРУАРИ 1994 Г. КЪМ 30.06.2014 Г. – С НАД 406 ХИЛЯДИ КЛИЕНТИ И НАД 745 МИЛИОНА ЛЕВА
УПРАВЛЯВАНИ НЕТНИ АКТИВИ (ДАННИ НА КФН WWW.FSC.BG).

ИЗПЛАЩА ПЕНСИИ ОТ ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ОТ МАРТ 1996 Г.

*ПОСОЧЕНИТЕ РЕЗУЛТАТИ НЯМАТ ПО НЕОБХОДИМОСТ ВРЪЗКА С БЪДЕЩИ РЕЗУЛТАТИ.

С грижа за Вас!

► които все по-масирано ще навлизат в бизнеса. General Electric например обяви, че в бъдеще ще произвеждат на триизмерни принтери горивните гюзи за своите реактивни двигатели Lear. Това не само ще съкрати чувствително досегашните 20 операции по монтажа им, но и ще ги направи доста по-леки и по-здравя. А от гледна точка на производителя използването на 3D принтери означава да отпадне нуждата от над 70 специализирани (и баснословно скъпи) машини.

През 2016 европейски фирми ще започват серийно производство и на първите изготвени с 3D-принтери титанови трегери. Тук не става въпрос за нещо екзотично и маловажно – в сега произвежданите модели на Airbus се използват до 30 000 от тези опорни и скрепващи елементи. Благодарение на триизмерните принтери те ще бъдат с до 55 процента по-леки от сегашните.

КОНСТРУКТОРИТЕ ИЗПОЛЗВАТ И ПСИХОЛОГИЧЕСКИ трикове. Както разкрива Кевин Кенистън, мениджър „Комфорт на пасажерите“ в Airbus, „невралгичните пунктове са коленете, гърбът, раменете и лактите“. Ако техният комфорт бъде гарантиран, всичко останало ще бъде наред. Затова в новите модели на Airbus в икономичната класа седалките се преместват напред с няколко сантиметра, но стават по-широки (46 вместо 43 см). Ефектът е впечатляващ: „Тъй като пасажерът се чувства удобно в областта на лактите, гърба и раменете, не му прави впечатление, че коленете са му на по-тясно място“, обяснява Кенистън.

Освен това в самолетите за по-къси разстояния – в периметъра на континентална Европа например – тоалетните и кухните могат спокойно да бъдат композирани по-тесни, като освободеното пространство се използва за повече седалки.

УДОБСТВАТА СА МНОГО ВАЖНИ при по-дългите полети – най-вече презокеанските. При тях пътниците са склонни да платят по-висока цена, но да си осигурят повече пространство и повече удобства. Все по-често традиционните Първа и Бизнес класа отстъпват място на една нова класа, наречена Premium Economy. Тя дава прагматичен отговор на екзистенциалния въпрос „колко струва щастието в небето“. Цената ѝ е над тази на обикновената икономична, но е поне с една трета по-ниска от тази на бизнес класата. Срещу това пътникът получава повече място за краката, по-голяма свобода за гърба, по-добра храна, повече свободен багаж и по-разнообразна програма за забавление. Авиокомпанията също е доволна, защото седалките в "премиум икономичната" категория заемат

Още едно хитро изобретение предлага вместо прозорци в самолетите да има... плоски дисплеи

несравнимо по-малко място от тези в бизнес класата.

"ТОВАРНАТА ДИЕТА" СЕ ПОСТИГА и по много други начини – примерно чрез използването на по-леки конструкционни материали или подмяната на традиционните осветителни тела със светодиоди. Отдушниците и облицовките, които се монтират напоследък, са средно с 40% по-леки от тези през 90-те години. В развлекателните системи масово се използват сензорни екрани, което спестява доста грамове от станалото излишно дистанционно с

кабел. Следващата стъпка ще е екраните изобщо да отпадат и вместо това пътниците да могат да включат към системата собствените си смартфони и таблети. Германската фирма Pesago вече разработва специални седалки от такъв тип.

Още едно хитро изобретение – засега обаче като на етап „идея“ - предлага вместо прозорци в самолетите да има ...плоски дисплеи. В резултат на конкурс, обявен от германската браншова организация BDLI, дизайнерите разработиха прототип на един напълно нов тип самолети на бъдещето – машини на етаж и половина, с три нива на седалки и без прозорци и багажно отделение. Пътниците оставят ръчния си багаж в едно централно багажно отделение при входа, което след това се разполага в „багажни контейнери“, въртящи се около корпуса на самолета. А вместо прозорци ще има сензорни екрани, свързани с камери, които ще показват на пътниците гледката извън самолета. На фона на тези иновации дори революционните „одегяла на щастието“ изглеждат демодие. Но това едва ли е изненада в една индустрия, за която свърхзвуковата скорост е ежедневиe. ■

44 | **СЕПАРАТИСТИ
ОТ ЦЯЛ СВЯТ...**
SEPARATISTS OF THE WORLD, UNITE!

40 | **ДЖИХАД В ГЛОБАЛНОТО СЕЛО**
JIHAD IN THE GLOBAL VILLAGE

48 | **СЕДЕМ РЕЦЕПТИ ЗА УСПЕХА**
SEVEN RECIPES FOR SUCCESS

ПОД ВЛАСТТА НА ВОДКАТА IN THE POWER OF VODKA

Най-популярната спиртна напитка в света продължава да е водката, с годишна консумация от 4.44 милиарда литра, сочи проучване на IWSR. Заслугата го голяма степен е на Русия, на която се пада почти половината от това количество (или по 13.9 литра на човек). Втори по консумация са Съединените щати (но при далеч по-скромните 1.9 литра на глава). В класацията на най-популярните напитки следват ромът (с най-голям консуматор Индия), шотландското уиски, от което парадоксално най-големи количества изпиват французите, и джинът, при който лидер в потреблението са Филипините. През 2013 най-голям скок (38%) има в употребата на алкохол в Китай, но там над 99% от консумацията се пада на местната ракия байдзю (baijiu).

Vodka is still the most popular alcoholic drink in the world with annual consumption of 4.44 billion litres, an IWSR study shows. To a great extent, Russia deserves the credit as nearly half of this amount is drunk there (or 13.9 litres per person). Second on the list is the USA (with the far more humble 1.9 litres per capita, though). Next in the most popular drinks rankings is gin (with India as its biggest consumer), Scottish whiskey, of which paradoxically the French drink the biggest amounts, gin, with the Philippines as a leader in its consumption. Alcohol use in China had its peak in 2013 (38%), but more than 99% of the consumption there is of the local drink baijiu.

51-ИЯТ ЩАТ? THE 51ST STATE?

Жителите на федералния окръг Колумбия, в който се намира столицата на САЩ Вашингтон, ще направят постъпки да получат статута на 51-и американски щат. Според местния сенатор Том Карпър фактът, че столичани нямат представителство в Конгреса, е също такава неправда като някогашното изключване на жените от правото на глас. Въпреки красноречието на Карпър обаче проектът му има нищожни шансове да бъде одобрен от Конгреса, смятат повечето анализатори.

Окръг Колумбия е създаден преди повече от два века, когато щатите Мериленд и Вирджиния се съгласяват да отстъпят своя земя. През 1800 година столицата е преместена от Филаделфия в новопостроения Вашингтон. До 1964 жителите на окръга нямат право да гласуват не само за Конгреса, но и за президент.

The residents of the federal district of Columbia, where the US capital Washington is situated, will take steps to acquire the status of the 51st state.

According to the local senator Tom Carper the fact that the citizens of the capital aren't represented in Congress is just as unfair as the former exclusion of women from the right to vote. Despite Carper's eloquence, however, his project has slim chances to be passed by the Congress, most analysts believe.

D.C. was founded more than two centuries ago when the states Maryland and Virginia agreed to donate land. In 1800 the capital was moved from Philadelphia to the newly built Washington. By 1964 D.C. residents didn't have the right to vote – not only for the Congress, but also for president.

СЕКСИЗЪМ НАОПАКИ

REVERSE SEXISM

Все още несъздадена таксиметрова компания предизвика скандал в Ню Йорк с плановете си да наема за шофьори само жени и да обслужва единствено дамите. Бъдещата компания SheRides още не е започнала работа, но вече се радва на огромен интерес – и на поне две съдебни обвинения в дискриминация по полов признак. Иначе подобни компании действат в Индия и Япония.

An upstart car-service company caused a scandal in New York with its plans to recruit only women drivers and serve only ladies. The future company SheRides hasn't started operating yet but is already enjoying great interest – and at least two legal accusations of sexual discrimination. Anyhow, there are similar companies in India and Japan.

ДЖИХАД В ГЛОБАЛНОТО СЕЛО

Какви въпроси поставя за Балканите
появата на Ислямската държава

Текст БОЙКО ВАСИЛЕВ / Фотография SHUTTERSTOCK

Терористите са хора минус идентичност. Решени са все някак да получат отразяване. Искат да бъдат забелязани.“

Ще кажете, че авторът на тези гуми е гледал как облечен в черно мъж от Ислямска държава в Ирак и Леванта (ИДИЛ) обезглавява американци. Нищо подобно. Цитатът е от 1977 година. Негов автор е прочутият изследовател на медиите, канадският професор по английска филология Маршал Маклуън. Едно от последните му интервюта е с журналиста Майк Макманъс. Между другото, Маклуън умира през 1980 - година преди да се роди CNN и цялата за глобална телевизия.

ПРИПОМНЯМ ТОВА, ЗАЩОТО ГЕНИАЛНОСТТА не е да обобщим миналото, а да провидим бъдещето. А професорът-шекспировед изкова термина „глобално село“, преди то да разцъфти - и предвиди World Wide Web трийсет години по-рано. Във въпросното интервю Маклуън говори за връзката между насилието и борбата за идентичност. На мен, отразявалия конфликти, тази мисъл ми се струва гениална. Нека да я напишем на стената, когато разглеждаме ИДИЛ и неговите метастази.

Вижте интервюто в интернет. Трябва често да връщате записа, защото, макар Маклуън да отговаря кратко, всяко изречение носи нова и неочаквана теза. В един момент журналистът казва (леко наивно), че „глобалното село“ води до разбирателство и мир. Не е вярно, отвърща Маклуън. Колкото повече се опознаваме, толкова повече се намразваме. Глобалното село е зона на сблъсъци и напрежения. Медиите направиха съседа близък - и непоносим. Според професора отново се превръщаме в племе. Днес, когато падат глави, това е по-вярно от всякога.

СЪС СВОЯТА МЕДИАТИЗИРАНА БРУТАЛНОСТ ИДИЛ се обръща към Запада. Предишната го на терен, който Западът е зарязал - готовността да убиеш и умреш. Това не е пътят на джихада, защото джихадът е главно война на духа; това е терор на квадрат. Индивидуалният терор на атенаторите-самоубийци мутира в „държава“ на терора - и плаши с глобален терор. Нейна сцена няма да бъдат плоските терени около сирийската Рака и иракския Мосул, а транснационалните медиуми. Целта е западните свободи да се обърнат срещу самия Запад.

Прав е Маклуън, ИДИЛ се бори за идентичност. Отначало сирийската война имаше други „марки“: Сирийски национален съвет, Свободна армия, Ал-Каида, фронт Ал-Нусра. Как да ги конкурираш, освен с ескалация на насилието? Така изстъпленията в Сирия, нахлуването в Ирак и телевизионните екзекуции превърнаха ИДИЛ в новата Ал-Каида, а „халифа“ Багдади - в новия Бин Ладен. Сега вече не можеш да ги забравиш.

И ОЩЕ ЕДНА РАНЕНА ИДЕНТИЧНОСТ: иракските сунити. Те бяха „лошото“ гете във взривоопасното триединство на Ирак, където шиитите са мнозинство, а кюрдите - полунезависими. При Сагдам сунитите бяха управляващо малцинство, което се крепеше на щикове и оказва жесток отпор на американците. Изведнъж това малцинство се оказва negliжирано и подценено; бившето про-шиитско правителство на Нури Ал-Малики управляваше напук на иракските сунити. „Кои сме ние?“, се питаха те: „Вчерашната власт или днешният парий?“. А според канадския професор въпросът „кой съм аз“ винаги идва в комплект с насилие.

За разлика от Ирак, в Сирия сунитите са мнозинство. През пролетта на 2011 то се

разбунтува срещу десетилетната власт на сплотената алаутска секта, Богена от семейство Асад. Но победата се забави, бунтът се разцепи и радикализира. Америка го подкрепяше твърде шумно, за да остане незамесена - и твърде нерешително, за да му помогне да победи. Така в региона Западът направи двойна грешка - не интегрира сунитите в Ирак и не обедини сирийската опозиция. Днес може би е късно и за едното, и за другото.

НИКОГА НЕ Е КЪСНО ОБАЧЕ за по-голямо внимание към Балканите. От Босна и Херцеговина например долитат все по-тревожни вести за радикален ислям, подхранван от военните рани, бедността, безработицата и неспособността на местните елити да създават държава. И тук въпросът за идентичността е решаващ. С очите си видях как през 1994 босненските мюсюлмани все още се питаха: „Кой съм аз? Мюсюлманин или бошняк? Босненец или ислямизиран славянин?“. Притиснати отвсякъде, накрая те отчаяно търсеха собствения си образ в историята, политиката, армията, но преди всичко в религията.

Подобни напрежения винаги оставят следа. Големи групи на Балканите продължават да се идентифицират през религията, защото не знаят как иначе. „Аз съм мюсюлманин“ замества други „неудобни“ определения - помак, ахрянин, горанин, санджаклия, циганин, ром и пр. Такива сюжети има в Сърбия, Черна гора, Македония, Гърция, България.

НАЙ-ГОЛЯМАТА ВЪПРОСИТЕЛНА обаче е Турция. Епичната битка за идентичност се води там. Кой е днешният турчин? Вярващият мюсюлманин на днешния кумир Ердоган - или светският националист на довчерашния Ататюрк? Кой ще надделее в грандиозното преборване на елитите? Къде ще застанат кюрдите? И дали в тази амалгама от страсти и амбиции няма скрити почитатели на ИДИЛ? Северен Ирак граничи с Турция, а разстоянието София - Дамаск е точно толкова, колкото София - Брюксел.

Вярвам, на устата Ви е да попитате: как Маршал Маклуън вижда решението. В своето интервю Макманъс задава този въпрос. Професорът отговаря с метафора: „Трябва по-голямо разстояние между оста и колелото. Когато те се допрат, губят гъвкавостта си“. С други думи, страните в „глобалното село“ трябва да се отдалечат, отделят, сепарират, за да общуват без напрежение. Но възможно ли е това? Как ще отдалечим иракските сунити от кюрдите, шиитите, обкръжените язиги-огнепоклонници? И как ще отделиш 44 милиона европейски мюсюлмани от Европа? В „глобалното село“ квартали няма - и нищо не може да спре пороя, заразата, клякмата.

С цялото ми уважение, тази мисъл на Маклуън не е гениална. Друг отговор трябва, но аз не го знам. Ако бях професор по английска филология, сигурно щях да имам решение. ■

Jihad in the Global Village

The problems that the emergence of ISIL poses to the Balkans

By BOYKO VASILEV / Photography SHUTTERSTOCK

“Terrorists, hijackers, these are people minus identity. They are determined to make it somehow, to get coverage, to get noticed.”

You’ll say that the author of these words watched a black-clad man from the Islamic State of Iraq and the Levant (ISIL) beheading Americans. Nothing of the kind. The quote is from 1977. Its author is the well-known media researcher, Canadian Professor of English Marshall McLuhan. One of his last interviews was with journalist Mike McManus. Incidentally, McLuhan died in 1980 – one year before the birth of CNN and the idea of global television.

I RECALL THIS BECAUSE GENIUS is not to sum up the past but to foresee the future. Shakespeare expert McLuhan coined the term “global village” before it blossomed – and predicted the World Wide Web thirty years earlier. In the said interview the professor speaks about the link between violence and the quest for identity. To me, who has covered conflicts, this thought seems brilliant. Let’s write it on the wall when we discuss ISIL and its metastases.

See the interview on the Internet. You will have to frequently rewind the recording because, although McLuhan’s answers are brief, each sentence suggests a new and unexpected idea. At one point the journalist says (somewhat naively), that the “global village” leads to understanding and peace. That’s not true, says McLuhan: “When people get close together, they get more savage, impatient with each other. The global village is a place of very arduous interfaces and very abrasive situations.” According to the professor, humankind will move from individualism and fragmentation to a collective identity, with a “tribal base”. Today when heads are rolling, this is truer than ever.

WITH ITS MEDIATISED BRUTALITY ISIL is turning to the West. Challenging it on the turf that the West has deserted: the readiness to kill and to die. This is not the way of jihad, because jihad is mainly a spiritual war; this is terror at its worst. The individual terror of suicide attackers is mutated into a “state” of terror and threatens with global terror. It will not be played out on the plains near Syria’s Raqqa or Iraq’s Mosul, but in

the transnational media. The aim is to turn the western freedoms against the West itself.

McLuhan is right, ISIL is questing for identity. In the beginning the Syrian war had other "brand names": the Syrian National Council, the Free Syrian Army, Al-Qaeda, the Al-Nusra Front. How do you compete with them except with an escalation of violence? Thus the outrages in Syria, the invasion of Iraq, and televised executions turned ISIL into the new Al-Qaeda, and Khalifa Al-Baghdadi into the new Bin Laden. Now you can no longer forget them.

ANOTHER WOUNDED IDENTITY: the Iraqi Sunnis. They were the enfant terrible in the explosive trinity of Iraq, where the Shiites are the majority, and the Kurds semi-independent. Under Saddam the Sunnis were the ruling minority which was propped on bayonets and fiercely resisted the Americans. Suddenly this minority was neglected and underrated; the former pro-Shiite government of Nouri al-Maliki ruled despite the Iraqi Sunnis. "Who are we?" they wondered: "yesterday's power-holders or today's outcasts?" And according to the Canadian professor, the question of "who am I" is always accompanied by violence.

In contrast to Iraq, in Syria the Sunnis are the majority. In the spring of 2011 it rebelled against the decade-long rule of the united Alawite sect, led by the Assad family. But victory was delayed, the rebels split and radicalized. America's support was too vociferous to keep it uninvolved, and too indecisive to help it win. Thus the West made a two-fold mistake in the region – it did not integrate the Sunnis in Iraq and it did not unite the Syrian opposition. Today it is perhaps too late for both.

BUT IT IS NEVER TOO LATE for greater attention to the Balkans. Bosnia and Herzegovina, for example, sends increasingly more worrying news of radical Islam, fuelled by war wounds, poverty, unemployment and the inability of local elites to organize a state. The question of identity is

crucial here too. I saw with my own eyes how in 1994 the Bosnian Muslims were still wondering: "Who am I? A Muslim or a Bosniak? A Bosnian or an Islamised Slav?" Cornered, finally they desperately sought their own image in history, in politics, in the army, but above all in religion.

Such tensions always leave a mark. Large groups in the Balkans continue to identify through religion, because they don't know how else to do it. "I am a Muslim" replaces other "inconvenient" definitions: Pomaks, Ahryans, Sandzaks, Gypsies, Roma, etc. Similar scenarios can be found in Serbia, Montenegro, Macedonia, Greece and Bulgaria.

BUT THE BIGGEST QUESTION MARK is Turkey. This is where the epic battle for identity is waged. Who is today's Turk? The faithful Muslim of today's idol Erdogan, or the secular nationalist of yesterday's Ataturk? Who will prevail in the grand tug-of-war of the elites? Whose side will the Kurds take? And are there any unavowed fans of ISIL in this amalgam of passions and ambitions? Northern Iraq borders on Turkey, and the distance between Sofia and Damascus is exactly the same as the distance between Sofia and Brussels.

I'm sure you're about to ask how Marshall McLuhan sees the solution. McManus asks this question in his interview. The professor answers metaphorically: "A little more space between the wheel and the axle is needed. When the wheel and the axle get too close together they lose their playfulness." In other words, the sides in the "global village" need a bit of distancing, separating from each other to communicate without tension. But is this possible? How do you distance the Iraqi Sunnis from the Kurds, the Shiites, the beleaguered Yazidis-fire-worshippers? And how do you distance 44 million European Muslims from Europe? In the "global village" there are no neighbourhoods, and nothing can stop the torrent, the contagion, the gossip.

With all due respect, this thought of Marshall McLuhan is not brilliant. A different answer is needed, but I don't know what it is. If I were a professor of English, I probably would have a solution. ■

The Anglo-American School of Sofia has a clear and ambitious mission:

"WE ENGAGE, SUPPORT AND PREPARE EACH STUDENT FOR TODAY AND TOMORROW."

To accomplish this mission learning must live in many forms. Learning for all in the community: students, teachers, parents, and administrators - as AAS as a learning community continues to grow and evolve. For 46 years, our international school has adapted and continually improved to effectively meet the needs of its community, across different time periods, within different buildings and across political and economic settings. Indeed, the reverse is true too, in that our community has also adjusted to better understand changes in education and the reality of our diverse school.

While, AAS graduates have achieved exceptional results –we cannot rest on past success. We must continue to anticipate what our students today will need for tomorrow's world in regard to knowledge, skills, and perspectives. We also need to make good use of

what we know about how students learn, processes that are often quite different than those used in the recent past. This requires our school to seriously consider the learning implications of current brain research, new knowledge in the field of child development, better understanding of curriculum, more authentic assessments, the need to bring light to so-called 21st Century Skills (which are not only "techie" skills, but skills of hope and resilience), and much more. With the above in mind, schools have become more complex, elements of parenting has changed and the nature of young people's lives have certainly changed from 46 years ago when AAS first opened. The next 46 years will prove exciting and transformational. AAS is committed to effectively engaging, supporting and preparing our students to be exemplary global citizens in a fast-paced, ever-changing world.

Jim Urquhart,
Director

Сепаратисти от цял свят, обединявайте се

Резултатите от шотландския референдум разочароваха канديدат-отцепниците от Каталония до Кюрдистан, но им дадоха и нов стимул да си опитат силите

Текст КАЛИН НИКОЛОВ / Фотография SHUTTERSTOCK

Сензацията не се състоя. На 18 септември шотландците гласуваха (при съотношение 55:45) да останат в Обединеното кралство и обезсмислиха хилядите анализи – политически, икономически и дори касаещи конните състезания – на последиците от евентуалната независимост.

ЛЮБОПИТНОТО Е, ЧЕ НАЙ-РАЗОЧАРОВАНИ от този вот останаха не шотландският пръв министър Алекс Салмънд или отявлени сецесионисти като актьора Шон Конъри, а хора, чийто крак никога не е стъпвал в Шотландия. Категоричното "не" силно огорчи представителите на множество други сепаратистки движения в Европа и по света.

Възможността шотландците да гласуват свободно за бъдещето си обяснимо развълнува други хора с подобни амбиции – от Каталония до Квебек. The New York Times

направи репортаж от едно фламандско село, чийто кмет – твърд радетел на отделянето на Фландрия от Белгия – бе организиран колективно гледане на референдума, облечен в шотландска футболна фланелка. Местните пивовари дори свариха специална партида "бира на независимостта", с шотландски флаг на етикета и с фламандската гума за "Да!". А в Бискай лидерът на местните сепаратисти се докара в шотландска поличка и на всеослушание обяви, че баските ще са "по-добре като част от Шотландия, отколкото като част от Испания".

ОТКАЗЪТ НА ШОТЛАНДЦИТЕ да създадат прецедент разочарова сепаратистите. Но след първоначалното огорчение повечето от тях все пак предпочетоха да изтълкуват референдума в своя полза. Щом Шотландия може сама да решава, защо да не можем и ние, попитаха борците за авто-

номия на североизточния италиански регион Венето. Те дори проведоха импровизиран онлайн референдум, според който девет от десет жители на областта били категорично за отделяне от Италия.

В Каталония, една от най-богатите испански провинции, местните власти насрочиха необвързващ референдум за автономия на 9 ноември. Правителството в Мадрид вероятно ще поиска от Конституционния съд да го забрани, което поставя в сложна ситуация каталонския президент Артуро Мас. Ако пренебрегне нарежданията на Конституционния съд, той рискува арест. Ако се откаже, крехката му управляваща коалиция ще бъде напусната от крайните сепаратисти и ще се разпадне.

ВЪЛНАТА ОТ ЕНТУСИАЗЪМ, предизвикана от шотландския вот, прехвърли и границите на Европа. Тексаската нацио-

Separatists of the World, Unite!

Though the results of the Scottish referendum disappointed separatists-to-be from Catalonia to Kurdistan, it gave them a new incentive to test their strength

By KALIN NIKOLOV / Photography SHUTTERSTOCK

The sensation did not happen. On 18 September the Scots voted (in a 55:45 ratio) to stay in the United Kingdom, rendering meaningless thousands of analyses - political, economic and even concerning horse races - of the consequences of possible independence.

ODDLY ENOUGH, LEFT MOST DISAPPOINTED with this vote was not the First Minister of Scotland, Alex Salmond, or avowed secessionists like actor Sean Connery, but people who have never set foot in Scotland. The categorical "no" greatly distressed the representatives of many other separatist movements in Europe and around the world.

The possibility of the Scots to vote freely on their future understandably excited other people with similar ambitions - from Catalonia to Quebec. The New York Times filed a report from a Flemish village whose mayor - a staunch supporter of the separation of Flanders from Belgium - had organised the collective viewing of the referendum wearing a Scottish football T-shirt. Local brewers even brewed a special "beer of independence" with the Scottish flag on the label and with the Flemish word for "Yes!" And in the Basque Country the leader of the local separatists donned a kilt and announced that Basques "would rather be part of an independent Scotland than remain part of Spain".

THE REFUSAL OF THE SCOTS to create a precedent disappointed the separatists. But after the initial chagrin, most of them did nevertheless choose to interpret the referendum in their favour. If Scotland can decide, why can't we as

well, the fighters for autonomy in the north-eastern Italian region of Veneto asked. They even held an impromptu online referendum, according to which nine in ten inhabitants of the region categorically want to split from Italy.

In Catalonia, one of Spain's richest provinces, the regional government set the date for a non-binding referendum on independence for 9 November. The government in Madrid will probably ask the Constitutional Court to ban it, placing Catalan President Artur Mas in a difficult situation. If he ignores the orders of the Constitutional Court, he risks arrest. If he backs down, the extreme separatists will leave his frail ruling coalition which will break up.

THE WAVE OF ENTHUSIASM, called forth by the Scottish vote, also went beyond Europe's borders. The Texas Nationalist League said that the referendum was "paving the way for the secession of Texas from the United States". In Canada's Quebec the local separatists twice called forth a referendum (in 1980 and 1995) - and lost it both times. But the second of those losses was by such a wafer-thin margin that the champions for independence are eager for a third attempt. From Taiwan and Kurdistan to Finland, the separatists-to-be are rallying for a new, this time peaceful battle. Despite the fact that history is not on their side. The annals do indeed contain examples of peaceful separation of states - such as the secession of Norway from Sweden after a referendum in 1905 or the friendly separation of Czechs and Slovaks in 1993. But these are the exceptions that prove the rule - state borders are changed only with the power of arms. ■

налистическа лига обяви, че референдумът "павира пътя към отгелянето на Тексас от Съединените щати". В канадски Квебек местните сепаратисти на два пъти си издействаха провеждането на референдум (през 1980 и 1995) - и два пъти го загубиха. Но последното поражение бе с толкова минимална разлика, че сега привържениците на автономията нямат търпение за трети опит. От Тайван и Кюрдистан до Финландия, кандидат-отцепниците се мобилизират за нова, този път мирна битка. Независимо, че историята не е на тяхна страна. В анализите действително има примери за мирно разделяне на гържави - като отцепването на Норвегия от Швеция след референдум през 1905 или приятелската раздяла на чехи и словаци през 1993. Но това са по-скоро изключения, потвърждаващи правилото - гържавните граници се променят само със силата на оръжието. ■

ФЛАНДРИЯ / FLANDERS

Спекулациите за разделяне на Белгия на две Вървят от години. Но напук на усилената агитация едва около 12 до 15% от фламандците подкрепят идеята. Вероятно защото междуременно регионът получи доста широка автономия.

Speculations about the partition of Belgium have existed for years. But despite intense campaigning, only about 12% to 15% of the Flemish support the idea. Probably because in the meantime the region gained broad autonomy.

КВЕБЕК / QUEBEC

През 1995 референдумът за отделиане от Канада бе загубен с по-малко от 1 процент. Сега случаят с Шотландия може отново да засили сепаратистките амбиции на френскоезичните канадци.

In 1995 the referendum on separation from Canada was lost by less than one percent. The case with Scotland may now again strengthen the separatist ambitions of the French-speaking Canadians.

ТЕКСАС / TEXAS

Вторият най-голям американски щат е бил независим за близо десетилетие през XIX век и някои местни патриоти още не са го забравили. Но подкрепата за сецесионистите си остава скромна.

The second largest American state was independent for nearly a decade in the 19th century and some local patriots have still not forgotten it. But support for the secessionists remains modest.

БИСКАЙ / BASQUE COUNTRY

Дългогодишната борба на баските за автономия бе помрачавана от терористичната дейност на ETA. Но през 2011 сепаратистите обявиха край на насилието и, поне до момента, го спазват.

The long struggle of the Basques for autonomy was overshadowed by the terrorist activities of ETA. But in 2011 the separatists declared an end to the violence and, at least for now, are observing it.

КАТАЛОНИЯ / CATALONIA

Над три четвърти от каталонците подкрепят идеята за референдум, макар само около половината да са твърдо за отделиане от Испания.

Over three-quarters of the Catalans support the idea of a referendum, although only about half are firmly in favour of a split from Spain.

СЕВЕРНА ИТАЛИЯ / NORTHERN ITALY

В провинция Венето проведоха онлайн референдум за независимост. Сепаратистки настроения, макар и отслабващи, има и в германоезичния Южен Тирол. А парламентарно представената Северна лига иска отделиане на богатия Север от бедния италиански Юг.

An online referendum on independence was held in the province of Veneto. Separatist sentiments, although weakening, also exist in the German-speaking South Tyrol. And the parliamentary represented Northern League wants the rich North to separate from the poor Italian South.

СЕПАРАТИСТИТЕ ПО СВЕТА SEPARATISTS AROUND THE WORLD

КЮРДИСТАН / KURDISTAN

Мечтите на кюрдите за независимост от десетилетия са потискани и в Турция, и в Ирак. Но сега нарастващата заплаха от Ислямската държава дава шанс на кюрдите да извоюват повече отстъпки от Багдад, стига в замяна да удржат напора на фанатичите.

The Kurds' dreams for independence have been suppressed for decades in both Turkey and Iraq. But now the growing threat from the Islamic State gives the Kurds a chance to get more concessions from Baghdad, as long as they hold out against the onslaught of the fanatics in return.

СИНДЗЯН / XINJIANG

Най-северозападната китайска провинция е населявана от уйгури – европеицен народ, изповядващ предимно исляма. Те сами наричат страната си "Източен Туркестан" и от години се борят за по-голяма автономия от Пекин – борба, съпътствана от немало терористични актове.

The northwesternmost Chinese province is inhabited by Uyghurs – Caucasians professing mainly to Islam. They themselves call their country "East Turkestan" and have for years been fighting for greater autonomy from Beijing – a struggle accompanied by many terrorist acts.

СОМАЛИЛЕНД / SOMALILAND

Най-северният регион на Сомалия, бивша британска колония, се отдели от останалата част (някога управлявана от италианците) още през 1991, но и досега няма международно признание.

The northernmost region of Somalia, a former British colony, separated from the rest of the country (once ruled by the Italians) back in 1991, but it still lacks international recognition.

АЗАВАД / AZAWAD

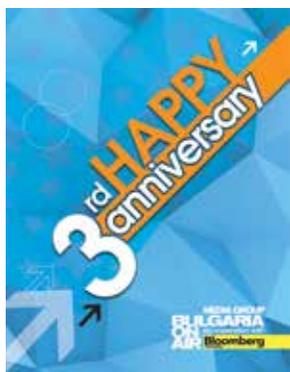

Северните области на Мали, населени предимно от номади – туареги, се бунтуват срещу централната власт от почти сто години. През 2013 съюзените туареги и ислямски фундаменталисти успяха да отблъснат правителствените войски, но после влязоха в конфликт помежду си.

The northern territories of Mali, inhabited mainly by Nomads - Tuaregs, have been rebelling against the central government for almost 100 years. In 2013 the allied Tuaregs and Islamic fundamentalists managed to repel government troops, but later clashed with each other.

МИНДАНО / MINDANAO

Близко половинвековният конфликт между мюсюлманите от Минданао и филипинското правителство вземаше стотици жертви всяка година. През 2014 най-после бе сключен мир в замяна на самоуправление.

The nearly half a century long conflict between the Muslims from Mindanao and the Philippine government claimed hundreds of victims each year. In 2014 at last a truce was signed in exchange for self-government.

СЕДЕМ РЕЦЕПТИ ЗА УСПЕХА

SEVEN RECIPES FOR SUCCESS

През септември телевизия *Bulgaria On Air* отпразнува третия си юбилей. И по този повод попита седем утвърдени хора от всички сфери на живота каква е рецептата за успеха.

In September, *Bulgaria On Air* Television celebrated its third anniversary. To mark the event it asked seven distinguished people from all walks of life to give the recipe for success.

НЕКА ПО-МАЛКО ИЗТЪКВАМЕ ПРЕДИМСТВАТА СИ

WE SHOULD FOCUS ON OUR ADVANTAGES LESS

ЛЕВОН ХАМПАРЦУМЯН

Главен изпълнителен директор на УниКредит Булбанк и председател на Асоциацията на търговските банки.

Успехът никога не идва случайно – той винаги е плод на подготовка, целенасочени усилия и постоянство. Специално в областта на финансите и банковия сектор успехът е неизменно свързан с висок етичен стандарт, репутация и доверие. Основният продукт, който банките купуват и продават, е доверието.

Като общество можем да бъдем по-успешни, като компенсираме повече недостатъците си и по-малко изтъкваме предимствата си.

Bulgaria On Air е наистина впечатляваща телевизия от гледна точка на нишата, която заема, и на позицията, която успя да изгради с професионалните общности в България. И, не на последно място, от гледна точка на успешното партньорство с Bloomberg.

LEVON HAMPARTSUMYAN

UniCredit Bulbank CEO and Chairman of the Commercial Banks Association

Success never comes accidentally – it is always the fruit of preparation, focused efforts and perseverance. In the field of finance and banking, in particular, success is always related to high ethical standards, your good name and trust. The main product banks buy and sell is trust.

As a society we could be more successful by improving our shortcomings and drawing less attention to our advantages.

Bulgaria On Air is a really impressive television station considering its niche market. It is also impressive that it has reached its current position among professional communities in Bulgaria. And last but not least, it is impressive that it has such a successful partnership with Bloomberg.

НУЖДАЕМ СЕ ОТ ВТОРО СЪЕДИНЕНИЕ WE NEED ANOTHER UNION

ГЕОРГИ ЛОЗАНОВ

Председател на Съвета за електронни медиуми

"Успехът на телевизията минава през намирането на нови платформи. Тя има голям потенциал, но предизвикателството пред нея е да достигне до младите. В този дух ви пожелавам не само да ви гледат, но и да ви гледат млади хора.

Ключът към успеха на България за мен лежи в обединяването на българите, които живеят в страната, и заминалите зад граница. Това ще е едно второ Съединение - ако успеем да ангажираме онази, другата България, да живее и да се вълнува от живота, който тече и тук - в страната. Тази съединена България ще е много по-успешна".

GEORGI LOZANOV

Chairman of the Council for Electronic Media

"The success of the television is also a result of finding new platforms. The television has great potential, but it faces the challenge of reaching the young audience. Therefore, I wish you have a large audience, but also a young one.

I think the key for Bulgaria's success lies in the unification of the Bulgarian people who live in the country and those who live abroad. This would be another Union - if we could manage to involve that other Bulgaria to live and care about the life that goes on here, in the country. That united Bulgaria would be much more successful."

УСПЕХЪТ Е САМО ЕДИН – ДА СТИГНЕШ ВЪРХА SUCCESS MEANS JUST ONE THING – REACHING THE TOP

БОЯН ПЕТРОВ

Алпинист, покорител на три осемхилядника

"Да си успял, значи да ти се доверяват - означава да правиш неща, които искаш в съответните норми и закони, но вече с по-малко усилия от останалите.

В алпинизма успехът има само едно измерение – да стигнеш върха. Всичко останало е малък успех. Тук няма средно положение, няма две трети изпълнение - върхът си е връх.

Цената на успеха обикновено е пропорционална на височината на върха. Всички големи върхове стават с големи жертви, с голямо раздаване.

За мен професионалният успех е немислим без личния. Затова по-скоро се стремя да имам лични върхове, чрез които да имам този душевен комфорт, за да постигна другите, големите върхове".

BOYAN PETROV

Alpinist, conqueror of three 8,000-meter peaks

"Being successful means you have made people trust you - it means you do things you want within the respective norms and laws, but with less effort than others do them. In alpinism success has only one dimension - to reach the top. Anything else is a small success. We do not have anything between and we do not have 60 percent success because the top is the top.

The price of success is usually proportional to the height of the peak. Any high peak is only conquered by making sacrifices and not sparing yourself.

I think you cannot be successful in your professional life if you are not successful in your personal life. That is why I would rather try to reach personal tops so that I can have a spiritual comfort to be able to reach the other tops, the big ones."

АКО НЯМА ТАЛАНТ, ТРУДЪТ НЕ Е ДОСТАТЪЧЕН IF THERE IS NO TALENT, WORKING HARD IS NOT ENOUGH

ВЕСКО ЕШКЕНАЗИ

Цигулар, лауреат на международните конкурси "Виенявски" и "Карл Флеш", концертмайстор на Кралския Концертгебау оркестър в Амстердам.

"За мен успехът не е да постигнеш определена позиция, а това да се преборя със себе си и да направиш от себе си по-добър музикант.

Не винаги съм бил успешен в това, което правя, но съм се стремил към следващата стъпка. Аз съм музикант, който по принцип не обича конкурсите, още като дете не ги обичах, но трябваше да се явявам.

Вдъхновението идва от простичките, човешките неща, от онова, което ни радва или натъжава. Оттам черпя енергията си, за да мога да работя.

Не съм съгласен, че трябва 1% талант и 99% работата, както казват хората. Според мен наистина трябва много талант на един човек, който се занимава с изкуство. В проценти не мога да го изразя, но смятам, че ако го няма, тогава няма и какво да се работи".

VESKO ESHKENAZI

Violin player, prize-winner at international competitions in Wieniawski and Carl Flesch, first violinist of the Royal Concertgebouw Concert Hall in Amsterdam.

"To me, success is not reaching a certain position but pulling yourself together and making yourself a better musician.

I have not always been successful in what I have done, but I have striven for that next step. I am a musician who does not like competitions, I used to dislike them even when I was a child but I had to take part in them.

Inspiration comes from simple, human things, from what makes us glad or sad. This is where I take the energy to be able to work.

I do not agree that one needs 1 percent of talent and 99 percent of hard work, as people say. I think a person who is an artist needs to have great talent. I cannot tell you what the percentage is, but I think that if there is no talent, there is nothing to work upon either."

ТРЕБВА НИ КОНКРЕТНОСТ, ЗА ДА УСПЕЕМ

WE NEED SPECIFICITY TO BE
SUCCESSFUL

ХРИСТО МУТАФЧИЕВ

Актьор, председател на Съюза на артистите в България

"Имаше един много хубав филм навремето, преди много години, когато бях по-малък - "Пътят към свободата". Пътят към успеха е почти същото нещо. За мен това е едно непрекъснато бягство към победата. Честно казано, не съм сигурен още дали аз съм успял. Знаем само, че съм на прав път.

Но и не бива успехът да е "на всяка цена". Човек трябва да съумява да прави разлика между реалната си цена и това "на всяка цена". Защото реалната цена може да е по-висока.

Колкото до България, за да успее, тя трябва да започне да прави конкретни крачки. Трябва да спрем да говорим общо. Трябва да говорим конкретно и да се разбират. И да правим конкретни неща. Това ми харесва и в Bulgaria On Air – че е много конкретна".

HRISTO MUTAFCHIEV

Actor,
Chairman of the
Union of Actors in
Bulgaria

"There was one very good film many years ago, when I was younger, "The Road to Freedom." The road to success

is almost the same thing. To me, it is a never ending run way toward the victory. To be honest, I am not yet sure if I am a successful person. I only know I am on the right track.

However, one should not chase success 'at any cost' either. You should be able to distinguish between the real price and that 'any cost,' because the real price might be higher.

As to Bulgaria, in order to be successful it should start making concrete decisions. We should stop talking in general. We should say concrete things and understand each other. And we should do real things. This is what I like about Bulgaria On Air as well – the fact that it is very specific."

ЗАХАРИ КАРАБАШЛИЕВ

Писател, граматург, носител на наградата "Аскеер"

"Успехът има различни измерения - може да е финансов, творчески, личен. За мен най-важен е личният, сърдечният успех, нека така да го наречем. Чак след него идват останалите.

Аз лично не съм от онези щастливи хора, на които им се получава от първия път. Ако съм успял в нещо, то винаги е било след много опити. Заг един мой успех стоят десетки неуспехи.

Цената на успеха се измерва най-вече в свободно време. Те са в някаква странна обратна зависимост. Успелият човек никога няма достатъчно време. И обратното - многото свободно време рядко води до успех.

Начинът България да успее ли? Той навсякъде е един и същ, и се нарича труд. Изключително важно е ние, българите, да култивираме у себе си способността да се радваме на успеха на другия. Защото успехът има и друг аспект. Вземете например Елизабет Костова, която е не само много успял писател, но и дава една десета от полученото за подпомагане на другите, на никому неизвестните писатели в България. Това е истинският успех – той трябва да е споделен".

ZAHARI KARABASHLIEV

Writer, dramatic author, winner of the Askeer award

"Success has various dimensions – it can be financial, creative, personal. To me, personal success, or let us call it sociable, is the most important one. The rest come after it.

I, myself, am not one of those lucky people who manage to achieve things from the first try. If I have reached success, it has always been the result of numerous attempts. One successful achievement of mine is backed by dozens of failures.

The price of success is mostly measured in leisure time. They have a strange reverse correlation. A successful person never has enough time. And vice versa – having plenty of leisure time rarely will bring you success.

What is the way Bulgaria could have success? It is always the same and is called work. It is extremely important that we, the Bulgarian people, learn to feel glad about the success other people achieve. Because success has one more aspect as well. Take Elizabeth Kostova for example, she is not just a very successful writer, but she also gives a tenth of what she earns to support other totally unknown writers in Bulgaria. This is real success – it should be shared."

КЪСМЕТЪТ ИМА ЗНАЧЕНИЕ, НО НА ПЪРВО МЯСТО Е РАБОТАТА LUCK IS IMPORTANT, BUT WORK COMES FIRST

ВАСИЛ ВАСИЛЕВ

Сребърен медалист от две световни олимпиади по математика и финалист на световното първенство по роботика, 18-годишен

"Успехът за мен е съчетание от много работа и силна воля. Късметът също има значение, разбира се, но работата е винаги на първо място.

Искам да ви пожелаая да продължавате да акцентирате върху банковата криза, която е едно от нещата, които най-силно засягат обикновения български гражданин, и има нужда от повече внимание".

VASSIL VASSILEV

A silver medal winner at two World Mathematics Olympics and the finalist at the World Robotics Cup, 18 years old

"I think success is the combination between lots of work and strong determination. Of course, luck is important, too, but work always comes first.

I want to wish you to remain focused on the banking crisis because it is the thing that affects ordinary Bulgarians the most and needs more attention."

56 | **ЗАПЛАХА ЛИ Е GOOGLE?**
IS GOOGLE A THREAT?

64 | **УТРЕШНА СНИМКА**
TOMORROW'S PICTURE

66 | **КОГАТО 4 Е ПОВЕЧЕ ОТ 6**
WHEN FOUR IS MORE THAN SIX

Защо кучетата пикаят на север?

Най-интересното от тазгодишните ИгНобелови награди за смешни постижения в науката

Хиляда и двеста зрители, петима Нобелови лауреати и над гузина телевизионни екипи се събраха на 18 септември в театъра "Сандърс" в Харвард, за да честват няколко от най-забележителните научни открития през годината. Като например това, че кучетата винаги се ориентират към север, когато пишат. А също и фундаменталния пробив на японски физици, успели да докажат, че банановите кори са хлъзгави.

НАКРАТКО, ПРЕЗ ОНАЗИ ВЕЧЕР в Харвард бяха връчени прословутите ИгНобелови награди. Замислени от сатирика Марк Ейбрахамс като пародия на Нобеловите, те честват онези постижения в науката, които първо ни карат да се разсмеем, а после – да се замислим.

Тазгодишната награда за психология например бе спечелена от англичанката Мина Лайънс за едно мащабно проучване, доказало, че хората, които остават будни до късно, като цяло са по-самовлюбени и манипулативни от онези, които си лягат рано. Обикновено нощните птици са по-успели в живота, имат по-добра работа и повече сексуални партньори, показва още изследването.

ИГНОБЕЛОВАТА НАГРАДА ЗА БИОЛОГИЯ без разногласия бе присъдена на смесен чешко-германски екип, който на базата на дългогодишни наблюдения установил, че кучетата винаги се ориентират по оста север-юг на земното магнитно поле, преди да се изпикаят. Лидерът на екипа Хинек Бурда призна, че той и колегите му все още не разбират напълно значимостта на откритието си. Но е очевидно, че магнитните бури оказват много по-голямо влияние върху живите същества, отколкото сме смятали досега.

НАГРАДАТА ЗА ФИЗИКА заслужено се падна на група японци, посветили няколко години на проучвания върху хлъзгавината на банановата кора. Заключениеето им е, че тя е далеч

по-ефикасна като средство за подхлъзване от ябълковите обелки и корите на мандарините.

В категорията "медицина" отличието се падна на американски и индийски доктори, успешно доказали, че като ефикасно средство за спиране на кръвотечение от носа могат да се използват тампони от бекон.

Специално учреденият приз за арктически науки вече е притежание на норвежците Раймерс и Ефтестьол, установили чрез множество експерименти, че северните елени се страхуват повече от полярни мечки, отколкото от хора.

ИТАЛИАНСКИ УЧЕНИ бяха отличени в категорията "изкуство", след като потвърдиха, че пациентите при лазерни операции изпитват по-малко болка, ако през това време гледат красиви картини. Наградата за икономика също стана италианско притежание – тя бе присъдена на правителството в Рим, което първо в Европа включи приходите от проституция, контрабанда и наркотрафик при изчисляването на националния брутен продукт. ■

ЗАЛАТА НА СЛАВАТА

Някои от най-паметните ИгНобелови награди през годините:

Медицина

Нолан и Стилиел за труда "Спешна помощ при прищипване на половия член с ципа на панталона"

Клайст и Мои за изследването "Разпространение на гонорея и сифилис чрез надуваеми кукли"

Бархайм и Сандвик за труда "Влияние на бирата, чесъна и битата сметана върху апетита на плявиците"

Физика

Японски колектив за изследване на връзката между земетресенията и движенията на опашките на рибите от семейство сомови

Психология

Японски колектив за успешното обучаване на ято гълъби да различават картините на Пикасо и Моне

Мир

Тайландска компания за създаването на устройство против автомобилни кражби, състоящо се от сензор за движение и огнехвъргачка

Литература

М. Сиголи за "Шумното освобождаване на газове от организма като защита срещу страха"

Информатика

К. Нисуондър, автор на програма, която разпознава дали по клавиатурата на компютъра се разхожда котка.

Анатомия

Фр. де Ваал и Дж. Покорни за откритието, че шимпанзетата могат да идентифицират други шимпанзета по снимка на заглупените им части.

Откритие на века

Наградата е поделена на две - между Дж. Киоуф, подал през 2001 заявка за патент върху колелото, и Австралийското бюро по патентите, уважило тази заявка.

Why do Dogs Pee Facing North?

The most interesting discoveries about this year's Ig Nobel Prizes, for funny scientific achievements

By KONSTANTIN TOMOV / Photography SHUTTERSTOCK

A thousand and two hundred spectators, five Nobel Laureates and over a dozen TV crews gathered on September 18 in Harvard's Sanders Theatre to celebrate some of the most remarkable scientific discoveries of the year. For instance, the fact that dogs always face north when they pee. Also, the fundamental breakthrough of the Japanese physicists who proved that banana peels are slippery.

THAT NIGHT the famous Ig Nobel Prizes were distributed in Harvard. These awards were created by satirist Marc Abrahams as a parody of the Nobel Prizes. They honor achievements in science that first make us laugh, and then think.

This year's prize in psychology, for instance, was won by England's Minna Lyons for a mass study proving that people who stay up late are more self-admiring and manipulative than those who go to bed early. Usually, night owls are more successful in life, have a better job and more sex partners, the research shows.

THE IG NOBEL PRIZE IN BIOLOGY was unanimously given to a joint Czech-German team who, after many years of observations, concluded that dogs always squat with their bodies facing a north-south axis of the Earth's magnetic field when they pee. The team's leader, Hynek Burda, admitted that he and his colleagues still do not fully understand the significance of their discovery. However, it is obvious that magnetic storms influence living creatures much more than we thought.

THE PHYSICS PRIZE was well-deserved by a group of Japanese scientists who had dedicated a few years studying the slipperiness of the banana peel. Their conclusion is that it is far more effective as a slippery instrument than apple and tangerine peels.

In the medicine category the prize was given to American and Indian doctors who successfully proved that cured pork tampons can be used as an effective remedy for a nosebleed.

The specially established prize in Arctic Sciences is now owned by Norway's Reimers and Eftestøl who concluded – after plenty of experiments – that reindeers are more frightened of polar bears than they are of humans.

ITALIAN SCIENTISTS were honored in the art category after proving that patients feel less pain during laser surgeries if they look at beautiful paintings at the same time.

The Economics prize was given to the Italian government in Rome for being the first in Europe to include prostitution, smuggling and drug trafficking revenues when calculating the gross domestic product. ■

HALL OF FAME

Some of the most memorable Ig Nobel Prizes over the years:

Medicine

Nolan and Stillwell for their work "Acute Management of the Zipper-Entrapped Penis."
Kleist and Moi for their study "Transmission of Gonorrhoea Through an Inflatable Doll."
Barheims and Sandvik for their work "Effect of ale, garlic and sour cream on the appetite of leeches."

Physics

A Japanese team for studying the link between earthquakes and catfish wiggling their tails.

Psychology

A Japanese team for the successful training of pigeons to discriminate paintings by Picasso and Monet.

Peace

A Thai company for inventing a device against carjackers, consisting of a movement sensor and a flamethrower.

Literature

M. Sidoli for "Farting as a Defence Against Unspeakable Dread."

Computer Science

C. Niswander, inventor of software that detects when a cat is walking across the computer keyboard.

Anatomy

Fr. de Waal and J. Pokorny for discovering that chimpanzees can identify other chimpanzees by seeing photographs of their behinds.

Discovery of the century

The prize was divided in two – between J. Keogh for patenting the wheel in 2001 and the Australian Patent Office for granting him the patent.

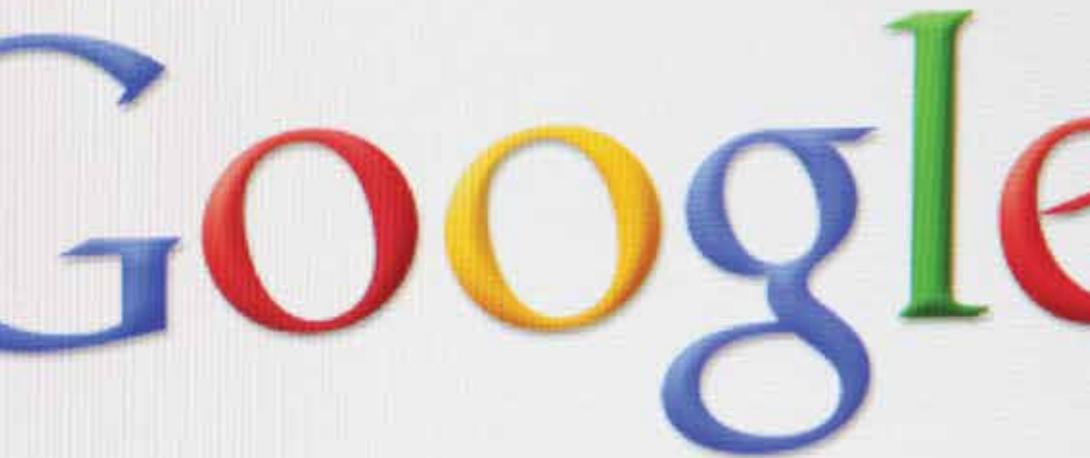
Заплаха ли е Google?

Търсачката все повече заприличва на Големия брат на Оруел - пуснала пипала във всички сфери на живота и променяща дори начина ни на мислене

Текст КОНСТАНТИН ТОМОВ / Фотография SHUTTERSTOCK

Трудно е да се определи рожденият ден на една корпорация. Google например предпочита да празнува своя на 25 септември. Преди 16 години някъде около тази дата Лари Пейдж и Сергей Брин, състуденти по информатика в Станфорд, най-после дават ход на отдавна замислената си интернет-търсачка. Първоначално тя се нарича BackRub, ползва сървърите на университета и има стотина потребители.

Advertising Program

Google Search

I'm Feeling Lucky

G+

Business Solutions

About Google

Go

© 2011 - Privacy

АНЕС СКРОМНОТО НАЧИНАНИЕ НА Пейдж и Брин е не само предпочитаното средство за изследване на интернет (над 90% от търсенията в Европа се пагат на Google), но и една от най-колосалните корпорации в света, с пазарна оценка близо 400 милиарда долара и с над 46 000 служители. Всъщност Google все повече наподобява Big Brother - но не в модерната му интерпретация на телевизионно сборище на простаци, а в стария, зловещия смисъл на Оруеловия Голем брат.

Google е навсякъде: в търговията, в туризма, в развлекателната индустрия, в космическите изследвания. Не му е достатъчно, че се е настанил в компютъра и телефона ви. Исква да присъства също във вашите хладилник и печка, иска да ви упътва, когато пътувате, и дори да кара колата ви вместо вас.

Това вездесъщие започва да притеснява все повече хора. И поражда едно явление, което медиите на Запад нарекоха "гугълфобия" – страх от Google. Цели страни, например Германия, вече страдат от него. Но най-интересното е, че и най-тежките жертви на гугълфобия продължават да ползват услугите на Google. И дори, на някакво ниво, да изпитват симпатия към компанията. По един удивителен начин тя успява да е едновременно заплашителна грамада, засенчила хоризонта, и верен приятел в ежедневието.

ГЛАВНАТА ПРИЧИНА за недоволство срещу Google, поне в Европа, засяга така нареченото "право да бъдеш забравен". Маниакалната страст на търсачката да складира информация създава проблем на все повече хора. Ако сте кинозвезда и в интернет изтече нещо от личния ви живот – голи снимки или пикантни разкрития – вероятно ще ви се прииска да ги махнете. Ако в миналото ви има някаква сянка, ще ви се иска тя да не излиза най-отпред при всяко търсене с вашето име.

Идеолог на "правото да бъдеш забравен" е един австрийски професор от Оксфорд, на име Виктор Майер-Шьонберггер. През 2009 той обобщи проблема в книгата си "Delete: Достоинствата на забравянето в дигиталната ера" (The Virtue of Forgetting in the Digital Age). По-голямата част от информацията за нашето минало може да ни навреди – било в професионалния, било в личния живот, казва професорът. Навремето тази информация се събираше само ▶

Is Google a Threat?

The search engine increasingly resembles Orwell's Big Brother: throwing out tentacles in all spheres of life and even changing our way of thinking

By KONSTANTIN TOMOV / Photography SHUTTERSTOCK

It is difficult to determine the birthday of a corporation. Google, for example, prefers to celebrate its birthday on 25 September. Sixteen years ago, somewhere around that date Larry Page and Sergey Brin, fellow students of informatics at Stanford, finally launched their long planned Internet search engine. Initially nicknamed BackRub, it used the university's servers and had about a hundred users.

TODAY THE MODEST VENTURE of Page and Brin is not only the preferred means for surfing the Internet (over 90% of the searches in Europe are accounted for by Google), but also one of the mammoth corporations in the world, with a market value of nearly \$400 billion and over 46,000 employees. Actually Google increasingly resembles Big Brother – though not in its modern interpretation of a televised gathering of morons but in the old, sinister sense of Orwell's Big Brother.

Google is everywhere: in commerce, in tourism, in the entertainment industry, in space research. It is not satisfied to have installed itself in your computer and phone. It also wants to be in your refrigerator and cooker, it wants

to direct you when you travel, and even drive your car for you.

This omnipresence has begun to bother more and more people. And creates a phenomenon which the media in the West have called Googlephobia. Entire countries, for example Germany, are already suffering from it. Interestingly enough though, even the worst victims of Googlephobia continue to use the services of Google. And even, on some level, to feel sympathy for the company. In an uncanny way it manages to be both a menace darkening the horizon, and a loyal everyday friend.

THE MAIN REASON for dissatisfaction

In an uncanny way Google manages to be both a menace darkening the horizon, and a loyal everyday friend

with Google, at least in Europe, concerns the so-called "right to be forgotten". The obsession of the search engine to store information creates a problem for ever more people. If you're a movie star and something from your private life leaks into the net – nude photos or juicy tidbits – you'll probably want to remove them. If you have a skeleton in the closet, you will not want it to pop up first every time somebody googles your name.

The ideologist of the "right to be forgotten" is Austrian professor at Oxford, Viktor Mayer-Schonberger. In 2009 he summed up the problem in his book "Delete: The Virtue of Forgetting in the Digital Age". Most of the information about our past can harm us, either in our professional or private life, the professor says. In the past this information was collected only for certain individuals and was stored by the secret services in places hard of access. Today such information is accumulated for each of us and is just a few keys away.

SPANISH LAWYER Mario Costeja faced a similar problem and created a complicated precedent. In 1998 a local newspaper reported

"КЛЕПТОМАНИ НА СЪДЪРЖАНИЕ", каза по адрес на Google Рупърт Мърдок през 2009. В страни като Германия и Италия издателите водят съдебни процеси срещу търсачката, която според тях извлича рекламни приходи от факта, че предлага линкове към тяхно съдържание. Главният изпълнителен директор на Google Ерик Шмидт възразява, че ползата е в гвеме посоки – всеки месец търсачката насочва към новинарски сайтове близо 4 милиарда посещения.

"CONTENT KLEPTOMANIACS", is how Rupert Murdoch lambasted Google in 2009. In countries like Germany and Italy, publishers file suits against the search engine which according to them derives advertising revenue from the fact that it offers links to their content. Google CEO Eric Schmidt objects that the benefit goes both ways – every month the search engine directs nearly four billion visits to news sites.

that Costeja's home would be sold because of his financial difficulties. Later the lawyer was able to pay his debts. But even years later Google searches would show up the article of his bankruptcy.

Finally the frustrated Costeja sued both the newspaper and Google. The Spanish magistrates rejected his claim against the paper because it had simply reported what was a true story at that time. But it accepted his claim against Google and ruled that any citizen has the right to forbid the search engine to link his name with things that are "inadequate, irrelevant or no longer relevant". Over the next two years Google received more than a hundred thousand claims from people wanting to be "forgotten" and responded to about half of them.

WHEN YOU THINK OF IT, THE PROBLEM IS OBVIOUS. For some people this "forgetting" protects their personal freedom. For others it can be used to conceal information of public interest. The New York Times warns that the Costeja precedent "could undermine press freedoms and freedom of speech". In the USA

as a rule all violations against Google are seen as censorship. But even the Americans were moved by the story of a father from California whose eldest daughter was decapitated in an accident. Pictures of the girl's mutilated body somehow got on the Internet and the unhappy father made desperate attempts to delete them before his three younger daughters saw them. Unsuccessfully, as it turned out.

With some justification, Google objects that they are not creating information, but only storing it. To hold them to account for it is more or less the same as to judge a bookcase for the incorrect content of some of the books. But what happens if we change the analogy a bit and look at search engines as public libraries? After all, we can hold the library to account if pornography or Hitler's 'Mein Kampf' litter its shelves.

In general, the case is controversial and it is difficult to form an unequivocal position on it. It will probably be clarified gradually, in the course of time. Until then, forget about the right to be forgotten.

THERE ARE ALSO OTHER REASONS FOR

GOOGLEPHOBIA. The company's colossal success stuffed its tills with free capital (about \$60 billion currently) and triggered an even bigger expansion in all spheres of life. Already in 2011 Larry Page outlined the strategy of the so-called "toothbrush test". We want Google to develop new services which people will use at least twice a day – just like a toothbrush, Page said. Since then the company is focussing on our daily needs and increasingly invading them.

Google is aggressively entering the tourism sector – with systems for Flight Search, and Hotel Search. With Maps and Streetview the company is increasingly ousting traditional makers of navigation devices from the market, not to speak of the good old tourist maps.

The Android operating system gave it a huge advantage in mobile devices. In recent years Google is constantly acquiring smaller companies – often at shockingly high prices. For Nest Labs, a maker of thermostats and smoke alarms for homes, Google forked out \$3.2 billion – more than ten times Nest Labs' annual turnover. Google has investments in robotics (Boston Dynamics) and mobile devices (Motorola Mobility). It is also a pioneer in the ►

► за определени индивиди, и се съхраняваше на труднодостъпни места от тайните служби. Днес такава информация се трупа за всеки от нас и е само на няколко клавиша разстояние.

ИСПАНСКИЯТ АДВОКАТ Марио Костеха се сблъска с подобен проблем и създаде сложен прецедент. През 1998 местен вестник съобщи, че домът на Костеха ще бъде продаден заради финансовите му затруднения. После обаче адвокатът успя да погаси задължението си. Но дори и години по-късно при търсене в Google се появявала статията за банкрута му.

Накрая изнервеният Костеха даде поглед и вестника, и Google. Испанските магистрати отхвърлиха иска му срещу вестника, понеже той просто е съобщавал вярна за онова време новина. Но прие иска му срещу Google и постанови, че всеки гражданин има право да забрани на търсачката да свързва името му с неща, които са "неточни, ирелевантни или впоследствие са станали ирелевантни". През следващите две години Google получи над сто хиляди искания от хора, желаещи да бъдат "забравени", и уважи около половината.

АКО СЕ ЗАМИСЛИТЕ, ПРОБЛЕМЪТ Е ОЧЕВИДЕН. При някои хора това "забравяне" защитава личната им свобода. Но при други то може да се използва за потушаване на информация от обществен интерес. The New York Times предупреждава, че прецедентът Костеха може "да подкопае свободата на пресата и свободата на словото". В САЩ по принцип гледат на всички посегателства срещу Google като на цензура. Но и американците се трогнаха от историята на един баща от Калифорния, чиято най-голяма дъщеря бе обезглавена при катастрофа. Снимки с обезобразено тяло на момичето някак стигнаха до интернет и нещастният баща направи всевъзможни отчаяни опити да ги премахне, преди трите му по-малки дъщери да са ги видели. Неуспешни опити, както се оказа.

От Google с известно основание възразяват, че те не създават информацията, а само я съхраняват. Да им гържиш сметка за нея е горе-долу същото като да съдиш библиотечния шкаф заради некоректното съдържание на някоя от книгите. Но какво става, ако променим малко аналогията и разглеждаме търсачките като обществени библиотеки? В края на краищата спокойно можем да гържим сметка на библиотеката, ако по рафтовете ѝ се търкалят порнография или хитлеровата Mein Kampf.

Изобщо казусът е противоречив и е трудно да си съставим категорична позиция по него. Вероятно тя ще се избистри постепенно, с течение на времето. А дотогава забравете за правото да бъдете забравени.

ИМА И ДРУГИ ПРИЧИНИ ЗА "ГУГЪЛ-ФОБИЯ". Колосалният успех на компанията претърпя касите ѝ със свободен капитал (около 60 млрд. долара към момента) и отключи една все по-мощна експанзия във всички сфери на живота. Още през 2011 Лари Пейдж начерта стратегията с така наречения "тест на четката за зъби". Искане Google да развива нови услуги, които човек да ползва поне по два пъти всеки ден – също като четката за зъби, заяви Пейдж. Оттогава компанията се е вторачила в ежедневните ни нужди и все по-активно нахлува в тях.

Google агресивно навлиза в туристическия сектор – със системи за самолетни резервации (Flight Search), за търсене на хотели. С Maps и Streetview компанията все повече измества от пазара традиционните производители на навигационни устройства, да не говорим за добрите стари туристически карти.

Операционната система Android ѝ даде огромно предимство при мобилните устройства. В последните години Google непрекъснато придобива по-малки компании – често на стряскащо висока цена. За Nest Labs, производител на термостати и детектори за бита, бяха броени 3.2 милиарда долара – десет пъти над годишния ѝ оборот. Google има инвестиции в роботика (Boston Dynamics) и мобилни устройства (Motorola Mobility). Освен това е сред пионерите в разработването на самоуправляващи се автомобили. Заплахата от поява на свръхмонополист в множество сфери едновременно изглежда все по-реална. Неслучайно политици като германския вицеканцлер Зигмар Габриел настояват Google

да бъде разделена на поне няколко автономни компании.

ПРОМЯНА В ГЛАВИТЕ? Но и свободната конкуренция, и личните данни са греболоя в сравнение с промените, които Google (и интернет като цяло) предизвикват в мозъците ни.

Един приятел се оплака наскоро, че не може по никакъв начин да приобщи сина си към своето дългогодишно хоби – колекциониране на автомобилни моделчета. "Децамата вече не събират нищо", казва той.

Досега не успяхме да преценим ефектите от интернет върху мисленето ни, защото принадлежим към поколение, което отрасна преди появата му и просто се приспособи към него. Но при децата ни ще е различно.

Примерът с колекционирането е много добър: за едно дете от интернет-епохата е безсмислено да трупа вещи, когато те са винаги на разположение и могат да бъдат поръчани с няколко кликания с мишката.

И ТОВА НЕ ВАЖИ САМО ЗА ВЕЩТЕ.

Събирането на домашна библиотека изглежда все по-безсмислено. Знанията са достъпни по всяко време онлайн, защо ни е нужно да ги притежаваме? И, като стана дума за това, нужно ли е също да ги запазваме? Възможно ли е интернет, който увеличи толкова грастично достъпа ни до информация, всъщност да ни прави по-необразовани и по-глупави? Американският писател Никълс Кар развива подобна теория (вижте The Shallows: What the Internet Is Doing to Our Brains, и също The Big Switch: Rewiring the World, From Edison to Google). Според него колкото по-лесно достъпна е информацията, толкова по-повърхностно подхождаме към нея: "Някога бях водолаз в морето на думите. Сега се плъзгам по повърхността, сякаш съм върху водни ски".

Разбира се, възможно е да става дума за класическия страх от новото, за същото чувство, което някога караше лудитите да се борят за унищожаване на всички машини (оттогава машините направиха живота ни по-богат, по-лесен и несравнимо по-дълъг). Самият Кар припомня за Сократ, който протестираше срещу писането, защото прехвърлянето на знанието от главите ни върху камъка или листа щяло да ни направи умствено лениви.

Възможно е и ние сега да мърморим срещу новото просто защото не можем да го разберем напълно. А може и да сме прави, и да се окажем представители на последното интелигентно поколение на Земята. Няма как да преценим отсега. Но след време може да го проверим в Google. ■

► development of self-driven cars. The threat of the emergence of a super-monopolist simultaneously in many areas seems more and more real. Not surprisingly, politicians like German Vice Chancellor Sigmar Gabriel insist on Google being divided into at least a few autonomous companies.

CHANGE IN THE HEAD? But both free competition and personal data are peanuts compared to the changes which Google (and the Internet in general) cause in our brains.

A friend complained recently that he is quite incapable of interesting his son in his longstanding hobby – collecting model cars. “Kids no longer collect anything,” he says.

So far we have been unable to assess the effects of the Internet on our way of thinking, because we belong to a generation that grew up before it appeared and simply adapted to it. But it will be different for our children.

The example of collecting is a very good one: for a child of the Internet age it is pointless to accumulate things when they are always available and can be ordered with a few mouse clicks.

Could the Internet, which has increased our access to information so dramatically, actually make us less educated and more stupid?

AND THIS CONCERNS NOT ONLY OBJECTS. Collecting a library at home seems pretty pointless. Knowledge is available online at any time, so why do we have to possess it? And, speaking of it, is it also necessary to memorize it? Could the Internet, which has increased our access to information so dramatically, actually make us less educated and

more stupid? American writer Nicholas Carr puts forth such a theory (see *The Shallows: What the Internet Is Doing to Our Brains*, as well as and also *The Big Switch: Rewiring the World, From Edison to Google*). According to him, the more easily accessible information is, the more superficially we approach it: “Once I was a scuba diver in the sea of words. Now I zip along the surface like a guy on a Jet Ski.”

Of course, it could also be the classical fear of what is new, of the same feeling which once caused the Luddites to fight for the destruction of all machinery (since then machines have made our life richer, easier and much longer). Carr himself recalls Socrates who protested against writing because the transfer of knowledge from our heads to stone or scrolls would make us mentally lazy.

It is possible that we too are now grumbling against what is new simply because we cannot fully understand it. But we could also be right, and turn out to be the representatives of the last intelligent generation on Earth. There’s no way of telling right now. But in time we can check it in Google. ■

СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ В ЧУЖБИНА

ИЗПИТИ И СТИПЕНДИИ

15-16 НОЕМВРИ, Х-Л ХИЛТЪН, СОФИЯ

Утрешна снимка

Tomorrow's Picture

Шестте най-любопитни новости от водещото световно изложение за фототехника

The six most interesting novelties from the world's leading photography fair

През 1950, когато Бруно Уул за пръв път решил да организира изложение за фототехника в Кьолн, трябвало да заплати от джоба си пощенските марки за поканите. А изложителите така и не успели да запълнят докрай двайсетината павилиона. Но ако покойният президент на германския фотографски съюз можеше да види какво се е получило от идеята му впоследствие, би останал доволен. Днес кьолнското Photokina е най-голямото и престижно изложение за фото- и видеотехника в света. А последното му издание този септември счупи всички рекорди за посещаемост. *Bulgaria On Air* подбра шест от най-впечатляващите премиери.

In 1950, when Bruno Uhl decided to organize a photography equipment fair in Cologne he had to pay for all of the postage for the invitations. There were not even enough exhibitors to fill the 20 stalls. If the late president of the German Photographic Association could see how his idea has developed into what it is today, he would be completely satisfied. Today, Cologne's Photokina is the biggest and most prestigious photography and video equipment fair in the world. This year's fair in September broke all attendance records. *Bulgaria On Air* has chosen six of the most impressive equipment to discuss below.

6.

1.

1. Panasonic Lumix CM1

Производителите на смартфони непрекъснато се опитват да ни впечатлят с все повече мегапиксели в камерите - доста безсмислено, защото и най-мощната матрица не може да компенсира микроскопичния обектив. Тук Panasonic тръгва по обратния път, като вместо телефон, способен да прави снимки, ви предлага фотоапарат, по който можете и да говорите. Матрицата е цели 20 мегапиксела, но голямата разлика идва от обектива - 28-милиметров f2.8 от Leica. Благодарение на това Lumix CM1 е конкурентен на всеки компактен фотоапарат от среден клас. А в същото време си е пълноценен смартфон, с 4-ядрен процесор, 4.7-инчов дисплей и Android 4.4.

Цена: още не е обявена

Smart phone manufacturers are constantly trying to impress us with more camera megapixels, which is quite pointless because this does not compensate for the microscopic lens. In this case, Panasonic goes the other way and instead of offering you a phone that can take pictures, the company gives you a camera that you can

also use to talk. It has 20 megapixels, but the big difference is the lens - a 28 mm f2.8 from Leica. The Lumix CM1 is stiff competition for all other compact cameras. At the same time, it is a complete smart phone with a 4-core processor, 4.7 inch display and Android 4.4.

Price: Not yet announced

2. Canon EOS 7D MarkII

Представен преди пет години, първият 7D светкавично спечели хората, които искат професионално качество на снимките без фантастичните цени на изцяло професионалните апарати (като 1D например). Сега второто му поколение идва с доста подобрения (включително нова 65-точкова система за автоматичен фокус, увеличен с 10% дисплей, 20.2 мегапикселов сензор, GPS и Full HD видео) и със сигурност ще запази позицията на лидер в класа.

Цена: 1700 евро

The first 7D, which went on sale five years ago, won over the people who wanted professional quality images without a high price professional camera (the 1D is a good example). Now, the 7D's second generation

2.

comes with many improvements, including a new 65-point auto-focus system, a 10 percent larger display, a 20.2 megapixels sensor, a GPS, and a Full HD video. This is sure to be the leader in this class of cameras.

Price: 1,700 euro

3. Sigma dp1 Quattro

Доскоро производител само на обективи, сега японците от Sigma представят второто поколение на собствения си фотоапарат dp1. Той се отличава с много добра оптика (19mm f2.8, еквивалентен на 28mm), с елегантен дизайн и, най-вече, с наистина революционен сензор. Заради напълно различната му концепция дори не можем да кажем колко мегапиксела е (29, 19.6 или 9.8, според различните начини на изчисляване). При всички случаи качеството на изображението е забележително.

Цена: още не е обявена

Until recently, Sigma only manufacture red lenses, but now the Japanese company is offering a second generation of their dp1 camera. It is remarkable, with great optics (19mm f2.8, equivalent of 28mm), an

elegant design and a revolutionary sensor. Due to its totally concept, we cannot even say how many megapixels it has - but it should be 29, 19.6 or 9.8, according to the different measurement types. In any case, the quality of the image is just remarkable.

Price: Not yet announced

4. Samsung NX1

След като завладя пазара на смартфони, Samsung хвърля лаком поглед и върху фотоапаратите. Като за безогледен апарат новият NX1 впечатлява със способностите си - 28 мегапиксела, заснемане на до 15 кадъра в секунда и възможност да записва видео с резолюция 4K.

Цена: 1500 евро

After conquering the smart phone market, Samsung is now looking at photo cameras. For a camera that does not look very impressive, the new NX1 impresses with its characteristics - 28 megapixels, taking up to 15 shots in a second and an option for video recording with 4K resolution.

Price: 1,500 euro

4.

5.

3.

5. Leica M Edition 60

Дигиталната технология направи фотографията достъпна и лесно занимание - въпреки че твърде достъпна и лесно, ако слушате някои скептици. Тъкмо за тях е новият M Edition 60 на Leica - дигитален фотоапарат без екран. Това ще ви върне в 80-те, когато разбирахте какво сте заснели, чак когато свалите кадрите на компютъра си). Leica ще произведе едва 600 бройки, така че още отсега предвиждаме, че M Edition ще е колекционерско съкровище. Кое то донякъде оправдава и скандалната му цена.

Цена: 16 000 евро

Digital technology transformed photography into an accessible and easy hobby, according to some sceptics. Most suitable for the sceptics is the new M Edition 60 from Leica - a digital camera without a display. This will bring you back in the 1980s, when you had to wait to see what you photographed after getting the film developed. But in this case, it will be after you have downloaded the images on your computer. Leica will produce only 600 of these cameras, this is why we are now predicting that M Edition will be

a collector's treasure. This may excuse its exorbitant price.

Price: 16,000 euro

6. Knog Qudos Action Light

Компанията Knog е известна най-вече с велосипедните си фарове. Но някой неизвестен гений се е сетил, че технологията им може да свърши добра работа и при нощни снимки. Qudos Action Light е предвидена най-вече за работа с екшън камери от типа на GoPro Hero 3. Тя е олекомтена, водоустойчива, достатъчно мощна (400 лумена) и същевременно пестелива откъм енергия благодарение на трите си светодиода.

Цена: 90 евро

The Knog company is mostly famous for its bicycle lights. But an unknown genius realized that the same technology may be useful for night photography. Qudos Action Light is predominantly designed for work with action cameras, such as the GoPro Hero 3 type. It is light, waterproofed, powerful (400 lumens), and at the same time it is energy saving thanks to its three light-emitting diodes.

Price: 90 euro

С новия X4 BMW придава малко повече смисъл на понятието "спортен всъдеход"

Оставете какво ви обясняват разни психолози. Истината е, че размерът има значение. Колкото по-малък, толкова по-добре. Ако не ни вярвате, просто погледнете новото BMW X4.

ТОВА Е ВТОРАТА СЪТЪПКА на германците в сегмента Sports Activity Coupe, или SAV, който те сами си изсмукаха от пръстите през 2008.

Първата стъпка бе оригиналното X6, което и до днес може да спори за титлата най-безсмислен автомобил в историята.

Ето каква беше идеята му: Взимаш един тежък всъдеход и се заемаш да го превърнеш в спортна кола. По пътя, естествено, се налага да изоставиш високата проходимост и вътрешното пространство – тоест нещата, които са смисълът на един всъдеход. Накрая получаваш нещо, което тежи над два тона, с мъка побира детска количка и харчи като току-що избрана мис Плейбой.

Какво виждате, X6 беше пълна нелепост. Излишно е да ви казваме, че моментално завладя пазара. Кое не е чудно. Просто защото, когато си купувате кола, търсим в нея не смисъл, а начин да се откъряваме от тълпата.

ШЕСТ ГОДИНИ ПО-КЪСНО BMW се връща към същата идея, но с не толкова бомбастичен подход. Резултатът е X4 – също толкова добър в привличането на внимание, но госта по-смислен.

Понеже ползва платформата на X3, той е госта по-компактен от шестицата, без от това да губи вътрешно пространство. Теглото му клони към 1900 kg, което не е точно в сегмента на роудстърите, но все пак е с четвърт тон по-малко от X6.

Накратко, получавате една по-лека, по-икономична и по-пъргава кола.

ЗА МОМЕНТА ИЗБОРЪТ Е от три бензинови и три дизелови двигателя. Ние тестваме версията 30d – идеалният компромис между динамика и пестеливост. Това е рафиниран шестцилиндров дизел с максимална мощност почти 260 коня. При благоприятно поведение от ваша страна ще ви харчи около 6 на сто. А ако решите да хулиганствате, ускорението до 100 км/ч отнема нищо и никаквите 5.8 секунди.

Моторът върви в комплект с осемсте-

пенната трансмисия на ZF, която без колебание посочваме като най-добрия автоматик в момента. Ако сте в настроение за игри, имате планки за ръчна смяна на скоростите зад волана. Но тъжната истина е, че изобщо няма да ви трябват. Кутията сменя по-бързо и по-плавно от вас.

Окачването и спирачките са отлични. X4 взема завоите с пъргавина, на която такъв хипопотам не би трябвало да е способен. В същото време е способен да ви вози удивително гладко и комфортно – особено ако прибегнете към предлаганото като опция електронно управление на амортизаторите.

ДРУГАТА ИЗНЕНАДА Е, че напук на наложено клише това всъщност е автомобил, който се чувства добре извън пътя.

Нямате блокировка на диференциала, но системата за електронно разпределение на въртящия момент е достатъчна, за да ви измъкне от повечето тежки ситуации. Просветът е 20.5 см – с цели три пръста повече от Audi Q3, например. А отличните уплътнения означават, че ще прегазвате рекичките без притеснения.

Вътре X4 е като всяко друго модерно BMW – с луксозен, но ненавратлив интериор. Всеки детайл е обмислен с търпението, на което единствено германци са способни. Открито казано, повечето конкуренти са по-впечатляващи отвътре. Но тъкмо такава е философията на BMW: нищо не бива да отвлича вниманието ви от най-важното, тоест от удоволствието от карането.

X4 малко отстъпва на X3 като практичност – багажникът е 500 литра, вместо 550. Но и така е предостатъчен за нуждите на нормално семейство.

Видимостта отвътре е добра, но скосеният таван изисква привикване. Междувременно честичко ще си удряте главата при влизане.

ДРУГИЯТ НЕДОСТАТЪК на новата "хикс четворка" е цената. Тя започва от 88 000 лева за по-малките двигатели, но в нашия случай и с прибавеното допълнително оборудване набъбва до почти 150 хилядарки. При всички случаи X3 е по-практичният и по-евтиният избор. Но той няма да ви накара да изпъквате. Кое не, нека си го признаем, е галеч по-важно. ■

258

конски сили
максимална. мощност
hp max power

234

км/ч максимална
скорост
km/h top speed

5.8

секунди 0-100 км/ч
seconds 0-100 km/h

КОГАТО 4 Е ПОВЕЧЕ ОТ 6

Текст КОНСТАНТИН ТОМОВ / Фотография "КОЛЕЛА"

When Four is More Than Six

With the new BMW X4, BMW gives more meaning to the concept of a sports SUV

By KONSTANTIN TOMOV / Photography "KOLELA"

Forget what psychologists tell you. The truth is that size does matter. The smaller, the better. If you do not believe us, just take a look at the new BMW X4.

THIS IS THE SECOND ATTEMPT by the Germans in the segment Sports Activity Coupe, or SAV, which they conjured in 2008.

The first try was the original X6, which can still contend for the title of the most pointless car in history. The idea was to take a heavy SUV and try to turn it into a sports car. Along the way, of course, you have to abandon high off-road ability and interior space, i.e. the things that give meaning to a SUV. In the end you are left with something that weighs over two tons, barely accommodates a stroller and has a steep price tag.

As you can see, the X6 was completely absurd. Needless to say, that it instantly conquered the market, which was not surprising. It succeeded because when we buy a car, we do not want to find the most sensible, but to find a way to stand out from the crowd.

SIX YEARS LATER BMW returns to the same idea, but with a less bombastic approach. The result is the X4 – equally good in attracting attention, but a lot more meaningful. It uses the X3 platform, it is much more compact than the X6 without taking away any interior space. Its weight is close to 1,900 kg, which is not exactly in the roadster category, but is still a quarter of a ton less than that of the X6.

In a nutshell, you get a lighter, more economical and quicker car.

FOR NOW YOU CAN CHOOSE from three petrol and three diesel engines. We tested the 30d version, the perfect compromise between dynamics and frugality. This is a sophisticated six-cylinder diesel with maximum power of almost 260 hp. Treat it decently and it will consume about 6 percent. But, if you want to let your hair down, the acceleration to 100 km/h takes a mere 5.8 seconds.

The engine comes complete with the eight-

speed ZF transmission, which is without a doubt the best automatic currently available. If you are in the mood for games, there is always the manual gear-change via the paddle switches behind the steering wheel. The sad truth is that you will not need it at all. The automatic shifts gears more quickly and more smoothly than you.

The suspension and brakes are excellent. The X4 negotiates turns with the kind of agility you would not believe such a hippo could have. At the same time, it is able to drive very smoothly and comfortably, especially if you resort to the optional electronically controlled shock absorbers.

THE OTHER SURPRISE IS that despite the widespread cliché this is actually a car that feels good off-road.

It does not have a differential lock, but the electronic torque distribution system is enough to get you out of most difficult situations. The clearance is 20.5 cm – about three fingers more than the Audi Q3, for example. And the excellent gaskets mean that you can drive through

water without any worries.

Inside the X4 is like any other modern BMW with a luxurious but unobtrusive interior. Each detail has been designed with typical German patience. Frankly, most of its rivals have a more impressive interior. However, this is precisely the philosophy of BMW: nothing should detract attention from the most important thing - the joy of driving.

The X4 falls slightly short of the X3 when it comes to practicality: the trunk is 500 liters instead of 550. But even so, it is more than enough for a normal family. Visibility inside is good, but the sloping roofline requires some getting used to and until you do, you will hit your head every time you get into the car.

THE OTHER DRAWBACK of the new X4 is the price. It starts from 88,000 leva for smaller engines, but in our case, and with the extra equipment, it balloons to almost 150,000 leva. At any rate, the X3 is the more practical and cheaper choice. It will not make you stand out, which, let's face it, is far more important. ■

1 366 000 СА ОБСЛУЖЕНИТЕ ПЪТНИЦИ НА НОВИЯ ТЕРМИНАЛ 2 НА ЛЕТИЩЕ ВАРНА ОТ ОТКРИВАНЕТО МУ ПРЕЗ АВГУСТ 2013

На 27.08.2013, летище Варна започна да обслужва всички пътници в новия Терминал 2 на пълни обороти.

Оттогава 1 366 000 пътници са обслужени в новия терминал. Най-много са пътниците от Русия, следвани от Германия, България, Великобритания, Полша, Австрия, Израел и Беларус. Най-силният месец бе август 2014 г., а по време на най-натоварения ден - 1-ви август 2014 г., на новото съоръжение на летище Варна в рамките на 24 часа бяха обслужени 19 790 пътници. През първата година от откриването на терминала 148 авиокомпаниите изпълняваха полети до 244 дестинации в света, а броят на обслужените полети бе 12 089. Сред най-предпочитаните дестинации по отношение на самолетодвижение за този период са България, Русия, Германия, Австрия, Израел, Великобритания и Беларус.

През първата си година, новият пътнически терминал бе арена на запомнящи се събития, които предоставяха на гостите положителни емоции. Изложения, представящи природни и културни забележителности на България популяризираха страната като атрактивна туристическа дестинация. За пристигащите, първите впечатления от страната бяха допълнени с традиционни български поздравявания на празници и специални събития. Вдъхновени, много от гостите дори се хванаха на хоро малко преди да бъдат изведени за полета си. По различни поводи, пътниците бяха топло посрещани в новото съоръжение. Те имаха шанс да се възползват безплатно от ВИП обслужване по време на откриването на новата ВИП зала на летище Варна, да бъдат част от футболните емоции по време на финала от Световното първенство както

и да участват на много други събития. Дни на отворените врати и редовни посещения на деца и студенти дадоха шанс на жители и гости на града също да се запознаят с Терминал 2.

През първата година на новия терминал, инвестициите на „Фрапорт Туин Стар Еърпорт Менеджмънт“ АД донесоха няколко награди за компанията и за летище Варна: "Инвеститор на годината" за 2013 г. в сектор "Транспорт

и логистика," присъдена от българска агенция за инвестиции (БАИ), „Най-голяма инвестиция в туризма" за 2013 г., присъдена от българската хотелиерска и ресторантьорска асоциация (БХРА). Съвместна инициатива на Община Варна и Икономически университет Варна призна летище Варна Терминал 2 за "Събитие на годината - Варна 2013," в категория "Икономика и бизнес," в рамките на проект "ВРЕМЕ: ВАРНА."

1,366,000 MLN PASSENGERS SERVICED IN VARNA AIRPORT'S NEW TERMINAL 2 SINCE ITS OPENING IN AUGUST 2013

On 27.08.2013 Varna Airport started its full speed operations and servicing all passengers in the new Terminal 2.

Since then, 1,366,000 passengers were serviced in the new Terminal. Passengers from Russia lead the list of the guests, followed by Germany, Bulgaria, Great Britain, Poland, Austria, Israel and Belarus. The strongest month in the new facility was August 2014. During the busiest day on August 1st, 2014, 19,790 passengers were serviced within 24 hours. 148 airlines operated flights to 244 destinations in the world. The flights serviced in the first year of the new terminal were 12,089. Among the top destinations in terms of aircraft movements were Bulgaria, Russia, Germany, Austria, Israel, Great Britain and Belarus.

In its first year the new passenger terminal has been an arena for memorable events and actions which infatuated its guests with positive emotions. Exhibitions presenting natural and cultural attractions of Bulgaria promoted the country as an attractive tourist destination to the passengers. The travelers' first impressions from the country were complemented by traditional Bulgarian greetings on holidays and special events inspired the guests to even join a horo dance before taking their flight. On different occasions passengers experienced warm welcome in the new facility on different occasions among which being VIPs for a flight for the opening of a new VIP Lounge, football joy during the World Cup final 2014 and many others. Open doors events and regular students' and children's

visits gave the chance to guests of the city to get also acquainted with the unique airport experience at Terminal 2.

During the first year of the new terminal, the investments of Fraport Twin Star Airport Management AD brought several awards for the company and for Varna Airport: "Investor of the Year" for 2013 in the sector "Transport and Logistics", awarded by the Bulgarian Investment Agency, "Biggest Investment in Tourism" for 2013, awarded by the Bulgarian Hotels and Restaurants Association. A joint initiative of Varna Municipality and the University of Economics Varna recognized Varna Airport's Terminal 2 "Event of the Year - Varna 2013", in the category "Economy and Business", in the frame of the project "TIME: VARNA".

Следващите Осем

Венелин Иванов
Венцеслав Антонов
Веселин Костадинов
Лора Маринова
Мария Чакърова
Пламен Монеv
Стоимен Стоилов
Стойчо Никифоров

Venelin Ivanov
Ventseslav Antonov
Veselin Kostadinov
Lora Marinova
Mariya Chakarova
Plamen Monev
Stoimen Stoilov
Stoycho Nikiforov

Христина Цонкова
Юлия Бузилова
Николай Недев
Анна Борисова
Юлияна Хичева
Мария Казакова
Диана Стоилова
Венцеслав Марков

Hristina Tsonkova
Yuliya Buzilova
Nikolay Nedev
Anna Borisova
Yuliana Hicheva
Mariya Kazakova
Diana Stoilova
Ventseslav Markov

17.09.
13.10.

The Next Eight

Колективна изложба на варненски художници
Group show of Varna artists

www.graffitgallery.com

Варна, бул. Княз Борис I, 65 | Varna, 65 Knyaz Boris I Blvd.

Грозното пате

Обновеният Nissan Juke изглежда, сякаш е нахлул на конкурс за красота през задния вход. Но въпреки това трудно ще му устоите

Текст КОНСТАНТИН ТОМОВ / Фотография "КОЛЕЛА"

В списъка с най-щастливите грешки в историята вероятно има специално отгледено място за Nissan Juke.

През 2010, когато представиха малкото си кросоувърче, японците го нарекоха идеалната кола за млади, енергични мъже с вкус към приключенията. Четири години по-късно те вече са продали над половин милион екземпляра от Juke – почти стопроцентово на жени.

ЧЕСТНО КАЗАНО, в началото Juke ни се струваше привлекателен като развалено яйце. И ни беше малко трудно да схванем защо е такава сензация. После се сетихме какво бе казала една фенка за Мик Джагър: той е толкова грозен, че е направо неуспоитим.

В дунгестите форми на Juke очевидно има нещо, докосващо тънката струна в душите на по-изящната половина от човечеството.

И то го такава степен, че да го направят най-продаваната кола в сегмент, в който е и MINI Countryman.

СЕГА ОБНОВЕНАТА ВЕРСИЯ на Juke се опитва да ни убеди, че всъщност не е необходимо да си жена, за да харесаш това автомобилче.

Промените във външността са минимални и може дори да не ги забележите. Странните кръгли отвори под предната броня са отпаднали. V-образната хромирана лента на решетката е по-изразена.

Но като цяло Juke продължава да изглежда като някой, който се е промъкнал на конкурс за красота през задния вход.

Доста по-забележими са промените под капака. На мястото на стария атмосферен 1.6-литров бензин идва 1.2 турбо. От промяната губите две конски сили (115 вместо 117), но пък печелите доста повече въртящ момент в ниските обороти, така че като цяло колата се усеща по-пъргава.

Алтернативно можете да я вземете с изпитания дизелов 1.5 dCi. Или, ако неугържимо ви се харчат пари, да си вземете върховата версия 1.6 xTronic, със задвижване на четирите колела и CVT автоматик. Но ефектът от последния е абсолютно същият като от муха, кацнала в мелбата ви. Усхвалява да развали цялото удоволствие.

ЗАТОВА СМЕЛО СЕ ДОВЕРЕТЕ на предното предаване и на новия 1.2 турбо-бензин. В света на двигателите това е еквивалентът на болонка – весел, игрив, но и способен да ухапе, ако трябва. Освен това е в добра хармония с 6-степенната скоростна кутия и няма да се налага непрекъснато да се занимавате с лоста, за да се движите.

Окачването е смекчено в сравнение със стария модел, но все още си остава като за авантюристични млади мъже. Ще усещате отчетливо всички неравности. Но пък ще сте много по-уверени в завоите. В този сегмент Renault Captur вози по-комфортно, но Juke е далеч по-весел за каране.

В КАБИНАТА СЪЩО НЯМА радикални промени. Седалките са комфортни. Пластмасите по таблото – обикновени на вид, но добре сглобени. По-високите хора няма да са възхитени, че воланът не може да се регулира в дълбочина. Но като цяло Juke е подчертано удобен.

Дори и най-базовото ниво, започващо малко под 30 000 лева, включва пълен набор електронни системи за сигурност, алуминиеви джанти, LED светлини, електрически стъкла, bluetooth, климатик и CD плейър. В по-високите нива ще получите също 5.8-инчов сензорен дисплей и камери не само за задно, но и за странично виждане.

СРАМНАТА ТАЙНА НА СТАРИЯ JUKE беше багажникът му, който с мизерните си 250 литра не стигаше дори за кратка разходка в мола. Сега товарният отсек е набъбнал до 354 литра – повече дори от Ford Focus.

Но мястото на задните седалки си остава все така оскъдно. Нека външният вид да не ви лъже. Juke е една малка кола, която си надува бузите, за да изглежда голяма.

За да обобщим, Nissan е направил най-непрактичния си модел мъничко по-практичен. И мъничко по-приятен за каране. Кое то, разбира се, няма никакво значение. Защото Juke има най-ценното качество за един малък автомобил – чар. Другото е просто допълнителен бонус. ■

The Ugly Duckling

The updated Nissan Juke looks as if it had entered a beauty contest through the backdoor, but it is still hard to resist

By KONSTANTIN TOMOV / Photography "KOLELA"

The list of the happiest mistakes in history will probably allot a special place to the Nissan Juke.

In 2010, when they introduced their small crossover, the Japanese called it the perfect car for young active men with a taste for adventure. Four years later they have sold over half a million units of the Juke – nearly all to women.

TO TELL THE TRUTH, in the beginning the Juke seemed as attractive as a rotten egg. We failed to understand why it was such a sensation. Then we remembered what a fan once said about Mick Jagger, "He's so ugly, he's cute."

There is clearly something in the chubby forms of Juke that strikes a chord with the gentler half. Due to women's interest in the car it is the best-selling car in the same segment that includes the MINI Countryman.

THE UPDATED VERSION of the Juke tries to convince us that we do not actually have to be a woman to like this small car.

The changes to the exterior are so minimal you might not even notice them. The strange round holes below the front bumper are now gone. The new thicker V-shaped chrome grille is more distinctive. But as a whole, the Juke still looks like someone who has sneaked into a beauty contest through the backdoor.

The changes below the hood are much more noticeable. The old nature-aspirated 1.6-litre petrol engine has been replaced with a 1.2 turbo. The change means a little less horsepower (115 instead of 117), but you gain a lot more torque at low revs, so that as a whole, the car feels more agile.

Alternatively, you can get it with the reliable diesel 1.5 dCi. If you have money to spare, you can opt for the supreme 1.6 xTronic model, with four-wheel drive and CVT automatic gearbox. However, the latter option is exactly the same as that of a fly landing in your sundae. It spoils all the pleasure.

YOU CAN SAFELY TRUST the front-wheel drive and new 1.2 turbo petrol. In the world of

engines this is the equivalent of a Bolognese: cheerful, playful, but also capable of biting if necessary. Moreover, it is in tune with the 6-speed transmission and you do not have to constantly switch gears while driving.

The suspension is smoother, compared to the old model, but still remains more for adventurous young men. You will feel every bump in the road, but you will be much more confident with the curves. In this segment, the Renault Captur gives you a more comfortable ride, but the Juke is much more fun to drive.

THE INTERIOR does not have no radical changes either. The seats are comfortable. The dashboard is ordinary, but well assembled. Taller people will not like that the steering wheel cannot be adjusted. In general, the Juke is comfortable.

Even the base version, starting at just under 30,000 leva, features a full range of electronic

security systems, alloy wheels, LED lights, electric windows, Bluetooth, air-conditioner, and CD player. With the more accessorized models, you will also get a 5.8-inch touch screen display and rear and side-view cameras.

THE EMBARRASSING ASPECT OF THE OLD JUKE was its trunk, whose paltry 250 liters were not even enough for a trip to the mall. Cargo space has now grown to 354 liters –even more than that of the Ford Focus.

However, rear seat space is still as sparse as ever. Do not let the exterior deceive you. The Juke is a small car that is puffing out its cheeks to look bigger.

Nissan has made its least practical model a little more practical, and a little nicer to drive, which, of course, does not matter in the slightest. The Juke has what is most valuable for a small car – it has charm. The rest is just an added bonus. ■

92 | **СЕРИЙНИ УБИЙЦИ**
SERIAL KILLERS

76 | **ГРИГОР ДИМИТРОВ**
GRIGOR DIMITROV

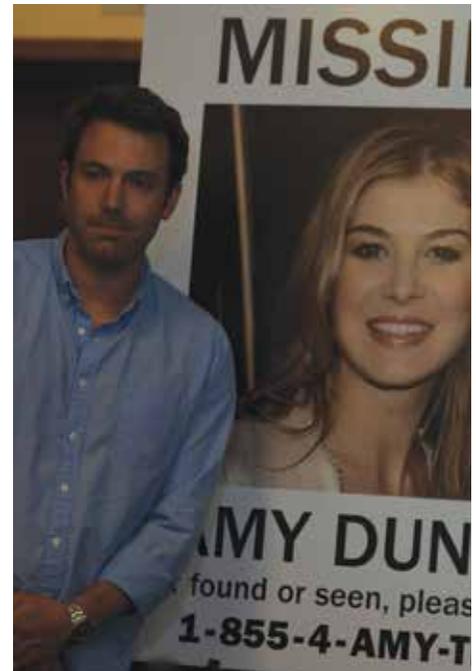
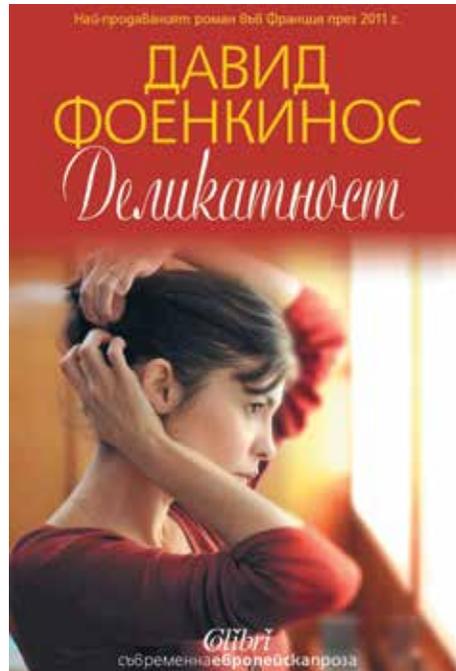
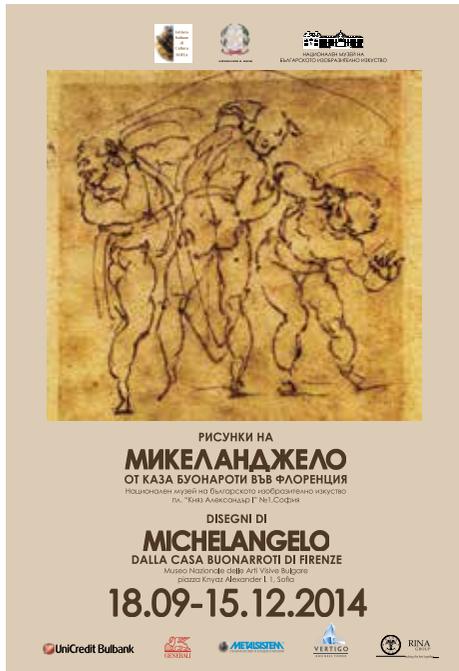

86 | **САНГРИЯ НА РАЗСЪМВАНЕ**
SANGRIA SUNRISE

АФИШ

Събитията
и нещата, за
които ще се
говори през
октомври

РЕНЕСАНС

МИКЕЛАНДЖЕЛО // За пръв път и българската публика може да се докосне до гения, оставил ни "Давид" и Сикстинската капела. Изложбата представя съвсем скромна част (едва четири рисунки) от колекцията оригинални произведения, пазени в „Каза Буонароти“ във Флоренция. Затова пък може да добиете по-пълна представа за Микеланджело от няколко филма, които ще се излъчват по време на експозицията, както и от представителния каталог.

До 15 декември, НХГ, София

КНИГА

ДЕЛИКАТНОСТ // Харесаме тънкия хумор на Давид Фоенкинос още покрай „Еротичният потенциал на жена ми“. Новата му книга „Деликатност“ не е толкова забавна, но пък ще ни даде възможност отново да усетим онази френска чувствителност към деликатните нюанси. Историята е за млада жена, която след преживяна загуба се затваря и не допуска никого до себе си. Докато не се появява шведът Маркус – нито красавец, нито съблазнител, но пък притежаващ качеството, да го заглавието на романа.

Издателство "Колибри"

КИНО

НЕ КАЗВАЙ СБОГОМ // Новият трилър на Дейвид Финчър обещава психологическото напрежение до последния момент – точно каквото очакваме от създателя на „Зодиак“, „Седем“ и, разбира се, „Боев клуб“. Филмът с Бен Афлек и Розамунд Пайк в главните роли е екранизация по възхваления от критиците едноименен роман на Джулиан Флин, в който тя проследява разпадането на един брак. С подчертано криминален елемент, разбира се.

По кината от 3 октомври

EN

RENAISSANCE

MICHELANGELO // For the first time, Bulgarians can get a feel of the genius who left us the "David" and Sistine Chapel. The exhibition is only a humble portion (four drawings) from the collection of original works kept in Casa Buonarroti in Florence. However, you can get a better idea of Michelangelo from the several films that will be shown during the exposition, as well as from the representative catalogue.

Until December 15, National Art Gallery, Sofia

BOOK

DELICACY // We liked David Foenkinos's fine humor in "Erotic Potential of My Wife." His new book, "Delicacy," is not that funny, but it will give you the opportunity to feel that French sensitivity toward delicate nuances again. The story is about a young woman who closes herself off after a loss she experienced, until the Swede Marcus shows up – neither a handsome guy, nor a seducer, but he does have a delicate way about him.

Colibri Publishing house

CINEMA

"GONE GIRL" // David Fincher's new thriller promises psychological tension until the last moment. This is exactly what we would expect from the creator of "Zodiac", "Seven" and, of course, "Fight Club." The film, with Ben Affleck and Rosamund Pike, is the screen version of the eponymous Gillian Flynn novel praised by critics, in which she follows the breakup of a marriage, with a distinct crime element, of course.

In theatres October 3

Events and things that will be discussed in October

POSTER

КОНЦЕРТ

YOUN SUN NAH & ULF WAKENIUS // Необичайното на пръв поглед дуо се изявява за втори път пред българска публика след концерта през 2012. Юн Сун На е корейска гъжаз певица, за която музикалните критици не пестят суперлативи. Улф Вакениус – самобитен шведски китарист с госта екстравагантен стил. В София На ще представи песни от последния си диск Lento. Но със сигурност ще има и изненади, подобни на кавъра, който дуото направи на Enter Sandman (Metallica).

15 октомври, Sofia Live Club

ИЗЛОЖБА

СЛЕДВАЩИТЕ 8 // Творби на две съвсем различни поколения художници, но в странна и приятна хармония помежду си – това е любопитната нова изложба в галерия "Графит". Идеята на кураторите е да покажат приемствеността и начините, по които новите поколения горазвиват идеите на старите с различни изразни средства. Представени са общо 16 художници – от утвърдени имена като Стоимен Стоилов и Пламен Монеv до обещаващи млади таланти.

До 13 октомври, Галерия „Графит“, Варна

ШАМПИОНСКА ЛИГА

ЛУДОГОРЕЦ - БАЗЕЛ // След госта дълга пауза първокласният футбол отново гостува в България покрай класирането на "Лудогорец" в групите на Шампионската лига. Домакинствата срещу "Реал" и "Ливърпул" разбираемо предизвикват повече интерес, но тъкмо срещу "Базел" ще се реши съдбата на българския първенец. Преди година швейцарците спряха "Лудогорец" по пътя към лигата, но сега българите имат госта повече опит и увереност.

22 октомври, стадион "Васил Левски"

EN

CONCERT

YOUN SUN NAH & ULF WAKENIUS // This unusual, at first sight, duo is performing for the second time in front of a Bulgarian audience after their concert in 2012. Youn Sun Nah is a Korean jazz singer who is praised by music critics. The other member, Ulf Wakenius, is a Swedish guitar player with quite an eccentric style. In Sofia, Nah will perform songs from her latest CD, "Lento." There will definitely be surprises, similar to the cover version the duo made of "Enter Sandman" by Metallica.

October 15, Sofia Live Club

EXHIBITION

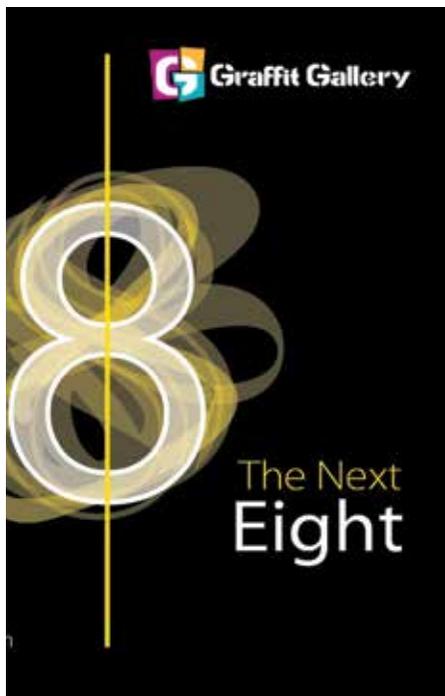
THE NEXT 8 // These are works by two completely different generations of artists, but they have a strange and pleasant harmony. It is the curious new exhibition in the Graffiti Gallery. The curators' idea is to demonstrate the succession and methods that new generations develop concepts from older generations with various means of expression. A total of 16 artists are represented – from established names, such as Stoimen Stoilov and Plamen Monev to promising young talents.

By October 13, Graffiti Gallery, Varna

CHAMPIONS LEAGUE

LUDOGORETS-BASEL // Bulgaria has had a long break from first-class football, but now it is returning thanks to Ludogorets' qualification for the Group Stages of the Champions League. The home matches against Real and Liverpool naturally invoke more interest, but the match against Basel will decide the fate of the Bulgarian champion. A year ago, the Swiss players stopped Ludogorets from progressing, but now the Bulgarians have much more experience and confidence.

October 22, Vasil Levski Stadium

Текст КРИСТИНА НИГОХОСЯН / By CRISTINA NIGOHOSIAN

Top Spin

Колелото на властта над корта се задвижи. Григор Димитров заякна и се еманципира, „Следващото голямо нещо в тениса“ вече се случва.

Текст ТЕОДОР ЦЕКОВ / Фотография АРХИВ

Още ли наричат Григор Димитров с всеизвестните прозвища? Спортният свят търси нови, по-подходящи, защото „Следващото голямо нещо в тениса“ вече не е актуално. Дори The Financial Times и водещи лайфстайл списания вече избягват употребата на „Бейби Федерер“ или „Мистър Шарарова“, когато насочват вниманието към 23-годишния българин.

СЕГА ДИМИТРОВ Е ПРЕДИ ВСИЧКО един от десетте най-добри на корта. И не само това. „Най-добро олицетворение на естетическия стил и физическа елегантност в тениса“ - есенцията на наградата „Най-стилен играч“ от италианското издание на GQ. Могнатата библия Vogue вижда сходство с магнетичния Андре Агаси в оригиналния и леко бунтарски избор на дрехи. Списание W го назова Агонис заради любовта с Мария Шарарова и популярността сред дамите.

„Млад, талантлив и добре изглеждащ – и в глобално популярен спорт, който търси своята нова звезда - Григор Димитров има всички съставки да стане мечтата на маркетинг мениджъра (brand marketer's dream) – така английското списание SportsPro обяснява защо постави българина пети в ежегодната листа на 50-те спортисти с най-голям маркетингов потенциал (50 Most Marketable Athletes of 2014).

КЛАСАЦИЯ, В КОЯТО ДИМИТРОВ ИЗПРЕВАРВА Новак Джокович и Анди Мъри, а Роджър Федерер и Рафаел Нагал изпадат по критерий за тригодишна перспектива, може да е дискуссионна. Но няма спор, че българинът е сред звездите на две марки за спортна екипировка и скоро може да стане лице на компании от други браншове, например любимите си автомобили, мотоциклети и часовници. Мечтае да създаде своя линия спортни облекла.

„Изцяло съм фокусиран върху моята игра, всичко останало ще се нареди от само себе си“, уверява Григор. Този подход му помогна да се еманципира от сравненията с недостижимия Федерер и от сянката на руската красавица, печелеща 22 мили-

она долара годишно от реклами и собствен бизнес.

Единствено заради уменията с ракетата Димитров води в анализите за смяната на поколенията в тениса и края на „Голямата четворка“ (Джокович, Нагал, Федерер и Мъри). Колелото на властта се завъртя на „Уимбълдън“, където Григор детронира шампиона Мъри и озори Джокович, а 23-годишният канадец Милош Раонич също стигна полуфинал. Сетне на US Open Марин Чилич и Кей Нишикори (24) играха финал.

ОПТИМИСТИТЕ СЪЗИРАТ ПОЯВАТА НА НОВО елитно каре. Възщност Чилич е набор 1988 заедно с преследвания от контузия в китката Хуан Мартин Дел Потро. Именно хърватинът, аржентинецът (2009 в Ню Йорк) и по-възрастният Стан Вавринка (2014 в Мелбърн) сътвориха трите изключения за последните 39 доминирани от „Голямата четворка“ водещи турнири.

Песимистите контрират, че Нагал спечели на 19 години първия си трофей в Големия шлем, Джокович - на 20, Федерер – на 22, само Мъри закъсня - на 25. Димитров опонира: „Тенисът се промени и е много трудно за по-младата генерация да печели най-големите турнири. Наистина се стараем здравео и нашето време ще гоиде, но това е дълъг път и сега става по-бавно“.

Доскоро мнозина критици смятаха Димитров за надценен играч. Предричаха му кариера като на Тод Мартин, Сегрик Пиолин, Мирослав Мечир, Тим Хенман или Марк Филипусис, които играха финали и полуфинали в шлема, но не спечелиха никоя от четирите надпревари. Но напоследък това се промени и вече срявяват Григор с бивши №1 - Джим Къриър (4 титли), Лейтън Хюит и Марат Сафин (по 2) или Анди Родик (1).

КАТАЛИЗАТОР НА ПРОМЯНАТА у българина стана австралийският треньор Роджър Рашийд. С началото на съвместната работа Григор спечели първия си трофей в Стокхолм през октомври 2013 и прогължи с три титли на различни настилки, два полуфинала в сериите Masters, полуфинал и четвъртфинал в Големия шлем.

„Поех един необработен талант, който

влизаше в мачовете с много артилерия, но не знаеше как да я използва“, признава треньорът. Как разви физиката и манталитета до степен Григор да се чувства по-силен и уверен на корта? Доста тичане, всеки ден по три часа тенис и вдигане на много тежести, дори между мачове.

„Той е строг, но справедлив. Може да е брутален във фитнес залата, но аз харесвам да се натоварвам максимално – обяснява Димитров. - Просто се сработихме и отчитам голямата му заслуга да подобри тази част, която ми липсваше, когато най-много се нуждаех от нея. Да развия дисциплина и силна психика наистина означава много за мен“.

ЛЮБИМАТА СЕНТЕНЦИЯ НА РАШИЙД гласи, че тежката работа побеждава таланта, когато таланта не работи здраво. Ученикът явно внимава, защото започва да говори като ментор за „голямата картина“, стремеж към постоянно подобрене, болезнените загуби като част от пътя към върха, ежедневния фокус върху целта.

Типичните импровизации на корта намаляха. Григор разкрива, че не е станал по-малко емоционален, но сега по-лесно намира баланс между логиката и интуицията в играта. Очевидно го прави и извън корта - за разлика от много таланти, потънали в изкушенията на славата.

Иначе при него има достатъчно препоставки за главозамайване: от провинциалния Хасково със съвсем не заможни родители, спортували и завършили за учители по физкултура - го успешен, масово харесван космополит. И, да, вече богат. Финансовите трудности от начало на кариерата са минало. Близо е да утрои спечелените през 2013 милион долара от наградни фондове. Загатна, че сменя дома на Шарарова в Лос Анджелис с Монте Карло, защото е по-удобно за презокеански пътувания и за гостувания на мама и татко.

Вероятно малцина помнят анонса „След две години ще бъда много силен“, направен от Григор в Бризбейн след първия му финал от професионалния тур. Но възщност тези две години изтичат през януари, когато в Австралия стартира новият сезон. ■

Top Spin

The circle of power has been decided and the next big name in tennis is now here, Grigor Dimitrov

By TEODOR TSEKOV / Photography ARCHIVE

Do you still call Grigor Dimitrov by his well known nickname? The world of sports is now looking for a new and more suitable name because "The next big one in tennis" is no longer current. Even The Financial Times and a few leading lifestyle magazines now avoid using the nicknames Baby Federer or Mister Sharapova when they refer to the 23-year-old Bulgarian.

NOW, DIMITROV ONE OF THE TEN BEST tennis players on the court, and this is not all. He won the "Most Stylish Player" award by the Italian GQ magazine, which means "The best personification of the aesthetic style and the physical elegance in the field of tennis." Vogue, the fashion bible, finds some similarities between him and Andre Agassi's magnetism and

his slightly rebellious selection of clothes. W Magazine calls him Adonis because of his love relationship with Maria Sharapova and his popularity among the ladies.

"Young, talented and good looking – and in a globally popular sport looking for a new star to shine long-term – Grigor Dimitrov boasts all the ingredients to become a brand marketer's

dream," wrote SportsPro magazine when explaining why it ranked the Bulgarian in fifth place in its "50 Most Marketable Athletes."

A RANKING, IN WHICH DIMITROV LEAVES BEHIND Novak Djokovic and Andy Murray, while Roger Federer and Rafael Nadal are far behind in a three-year perspective, can be a questionable one. But there is no doubt that the Bulgarian is among the stars of two sports equipment brands and may soon become the face of other companies, perhaps for his favorite cars, motorcycles and watches. He dreams to create his own line of sports clothing.

"I am entirely focused on my game, everything else will find its own place by itself," Grigor said. This approach helped him to free himself from the comparisons with the unbeatable Federer and from the shadow of the Russian beauty who earns \$22 million a year from advertisements and her own business.

Only because of his tennis ability Dimitrov leads this generation's change in tennis and of the end of the 'Big Four' (Djokovic, Nadal, Federer, and Murray). The circle of power spun at Wimbledon, where Grigor dethroned the champion, Murray, and troubled Djokovic, while the 23-year-old Canadian Milos Raonic also reached the semi-finals. Later at the U.S. Open, Marin Cilic and Kei Nishikori (24 years old) played at the finals.

THE OPTIMISTS SEE THE RISE OF A NEW elite foursome. Actually, Cilic was born in 1988, and so was Juan Martin del Potro, who has been tormented by a wrist injury. Namely the Croatian, the Argentinian (2009 in New York) and the older Stan Wawrinka (2014 in Melbourne) became the three exceptions in the past 39 major tournaments, which were dominated by the 'Big Four.'

The pessimists, on the other hand, state that Nadal won his first trophy in the Grand Slam when he was 19 years old, Djokovic won when he was 20 years old, Federer when he was 22 years old, and only Murray was a bit late when he won it at 25 years old.

Dimitrov said, "Tennis has changed and it is very difficult for the younger generation to win at the major tournaments. We really try hard and our time will come, but there is a long way to go and things are slower now."

Until recently, many critics thought Dimitrov was an overrated player. They predicted his career would be like the one of Todd Martin, Cedric Pioline, Miroslav Mecir, Tim Henman, or Mark Philippoussis, all of whom played in the finals and semi-finals in the Grand Slam, but did not win any of the four matches. Recently, this type of thinking has changed and now Grigor is being compared to former number ones, including Jim Courier (four titles), Lleyton Hewitt and

Marat Safin (each with two titles), or Andy Roddick (one title).

THE CATALYST OF THE CHANGE in the Bulgarian player was his Australian coach Roger Rasheed. At the beginning of their joint work, Grigor won his first trophy in Stockholm in October 2013 and continued with three titles on different courts, two semi-finals in the Masters series, a semi-final and a quarter-final in the Grand Slam.

"I took an unrefined talent who participated in the matches with a heavy artillery, but did not know how to use it," Rasheed said. So how did he develop Grigor's physique and mentality in such a way that the player now feels stronger and more confident than ever? With lots of running, playing tennis for three hours every day and lots of weight lifting, even between the matches.

"He is strict but just. May be brutal in the gym, but I like to be overloaded at a maximum level!" Grigor explained. "We just got along and I appreciate his achievement to improve the part which I was lacking when I needed it the most. To develop discipline and strong mentality really means a lot for me."

RASHEED'S FAVORITE SAYING states that hard work beats talent when the talent does not work hard. The student is obviously paying attention because he is starting to speak about the larger picture - as a mentor, striving for constant improvement, painful losses that are all part of the path to the top, and a daily focus on the goal.

The typical improvisations on the court have decreased. Grigor shares that he has not become less emotional, but now it is easier for him to find the balance between the logic and the intuition in the play. Obviously, he is achieving this off the court as well, in contrast to many athletes who become absorbed by fame's temptations.

In his case there are a lot of preconditions for fame intoxication: he comes from the country town of Haskovo and has parents, who are not wealthy, have played sports and studied to be physical education teachers. And yes, he is now wealthy. The financial troubles he had at the start of his career are now in the past. He is very close to tripling the million dollars that he received from prize funds in 2013. He hinted that he will replace Sharapova's house in Los Angeles with one in Monte Carlo because it is more convenient instead of flying over the ocean so far and also more convenient to visit mom and dad.

Probably not many people remember Grigor's statement in Brisbane after his first final in a professional tournament, "I will be very strong in two years." And Grigor has done so, but these two years will be over in January when the new season starts in Australia. ■

Клиниката е отличена със "Златен печат" и почетна значка "Златна книга" за европейски мениджмънт в здравеопазването, и Европейско отличие за корпоративна социална отговорност

Импланти, избелване, фасети, циркониеви конструкции, лечение с лазер, HELBO терапия и още ... на www.eo-dent.com

Само за седмица в България, вие може да решите своя дентален проблем

Погарете си красива усмивка - Силвестър Сталон вече го направи в нашата клиника!

Преобразихме усмивките в **ИЗМЕНА ПРОМЯНА**

The clinic has been awarded "Golden stamp" as well as the honourable badge "Golden book" for European Management in Healthcare and EO Dent was awarded the Europea prize for Corporate Social Responsibility

Dental implants, teeth whitening, dental veneers, zirconium teeth, laser treatment, HELBO therapy and a lot more ... at www.eo-dent.com

For only a week in Bulgaria, you can solve your dental problems.

Give yourself a beautiful smile - Silvester Stallone already did it in our clinic!

We changed the smiles in **Extreme MAKEOVER**

Sofia, Izgrev, 16, St. P. Zografski str., +359 2 4837072, +359 884454577
Sofia, Lozenec, 11, Arsenalni blvd., +359 2 9830309, +359 885003708
Sofia, Lulin, 417 bl., Z. Stoyanov Blvd., +359 2 9270818, +359 886097405
Pernik, 2, Cher. topche str., +359 76 601800, 601900, +359 886007401
Pernik, Iztok, 35/37 bl., J. Gagarin str., +359 76672100, +359 886097403
Mobile dental clinic, +359 886 466 166
www.eo-dent.com info@eo-dent.com EODent

2014: ПРОБИВЪТ НА ГРИГОР

Три спечелени турнира в ATP World Tour: Категория ATP500 в Акапулко (Мексико) през февруари - пет победи, вкл. на финала срещу Кевин Андерсън (РЮА) с 2-1 сета; ATP250 в Букурещ (Румъния) през април - четири победи, вкл. 2-0 на финала срещу Лукаш Росол (Чехия); ATP250 Queen's Club в Лондон през юни - пет победи, вкл. на финала срещу Фелисиано Лопес (Испания) с 6:7, 7:6, 7:6.

Два полуфинала на Masters 1000: в Рим (Италия) през май, загуба от Рафаел Нагал с 2:6, 2:6, и в Торонто (Канада) през юли - 0-2 сета срещу Жо-Вилфред Цонга (Франция).

В Големия шлем: Australian Open през януари - 4 победи и четвъртфинал, загубен от Рафаел Нагал с 6:3, 6:7, 6:7, 2:6. Roland Garros през май - отпадане в първи кръг от Иво Карлович (Хърватия) с 0-3 сета. Wimbledon - пет победи, вкл. 3-0 над шампиона Андю Мъри в четвъртфиналите, и загубен полуфинал от Новак Джокович - 4:6, 6:3, 6:7, 6:7. US Open - три победи и загубен 0-3 осминафинал срещу Гаял Монфис (Франция).

В ранглистата: Започна годината като №23, стигна до рекордна в кариерата си позиция №8 през август. Завършва седма поредна година с прогрес в ранглистата (2008 - 493, 2009 - 287, 2010 - 106, 2011 - 76, 2012 - 48, 2013 - 23).

2014: GRIGOR'S ACHIEVEMENTS

Three won tournaments in the ATP World Tour: ATP500 category in Acapulco (Mexico) in February - five won, including in the final against Kevin Anderson (Republic of South Africa) with 2-1 sets; ATP250 in Bucharest (Romania) in April - four won, including 2-0 at the final against Lukash Rosol (Czech Republic); ATP250 Queen's Club in London in June - five won, including at the final against Feliciano Lopez (Spain) with 6:7, 7:6, 7:6.

Two semi-finals at the Masters 1000: in Rome (Italy) in May, a loss by Rafael Nadal with 2:6, 2:6, and in Toronto (Canada) in July - 0-2 sets against Jo-Wilfried Tsonga (France).

In the Grand Slam: Australian Open in January - 4 won and a quarter-final lost by Rafael Nadal with 6:3, 6:7, 6:7, 2:6. Roland Garros in May - lost the first round to Ivo Karlovich (Croatia) with 0-3 sets. Wimbledon - five won, including 3-0 against the champion Andy Murray in the quarter-finals and a lost semi-final by Novak Djokovic - 4:6, 6:3, 6:7, 6:7. U.S. Open - three won and a loss with 0-3 in the second round against Gael Monfils (France).

In the rank list: He started the year as No.23, reached No.8, which is best his career No.8 in August. He ends his seventh year in a row with a progression in ranking (2008 - 493, 2009 - 287, 2010 - 106, 2011 - 76, 2012 - 48, 2013 - 23).

Истински истории

С престижни награди от Клермон-Феран и Сараево, Павел Веснаков е едно от лицата на новото българско кино

Текст КАТЯ АТАНАСОВА / Фотография АРХИВ

Павел Веснаков е едно от имената в новото българско кино, които със сигурност трябва да запомните. Досега е заснел три късометражни филма („Влакове“, „Парафиненият принц“ и „Чест“), и за всички тях е спечелил награди. Включително от престижните фестивали в Сараево и Клермон-Феран.

Филмите на Веснаков се занимават с „болните“ проблеми на обществото на един директен, болезнено откровен и силен език.

И трите ти филма печелят награди – не само български при това. Какво са наградите за режисьора? Какво му дават и отнемат ли му нещо?

От една страна, наградите помагат на режисьора да стои фокусиран и да продължи да отстоява идеите, в които вярва. От друга, поставят огромна отговорност върху плещите му, защото карат хората да имат големи очаквания към него.

Прави впечатление, че вълнуващите те неща са свързани с общосоциални проблеми. Какво те гържи в нелицензията страна на живота, не се ли

изкушаваш да „избягаш“ с някои филм в по-илюзорни и по-красиви пространства?

Човек винаги трябва да знае откъде е тръгнал и да говори за неща, които са му поне малко ясни и познати. Затова гледам да разкавам истории, които са ме докоснали в истинския живот. Засега не виждам изгледи за бягство от този подход. Единствено бих се замислил, ако ме поканят да режисирам филм по Толкин – „Силмарилion“ или „Децата на Хурин“.

Какво се случва според теб в българското кино днес?

Българското кино е част от българската култура и също като нея е застрашено от това да бъде унищожено и изместено от чалгата. Добре, че все пак има немалко талантиливи хора, които се борят със зъби и нокти това да не се случи.

Учителите ти по кино?

Ланс Хамър, Кели Райхард, Кристи Пуло и Георги Дюлгерев.

Българското документално кино из-

глежда в подем през последните години. Това тенденция ли е?

Според мен документалното кино в България е на по-високо ниво, защото хората, които го правят, не се реят в облаците и са здраво стъпили на земята. Поне аз така виждам нещата.

Има ли публика за документално кино? Трябва ли да се възпитава вкусът на зрителя, или по-скоро просто да се познава и да му се доверяваме?

В България има масова публика предимно за чалга концерти и откриването на някой нов мол. Иначе със сигурност хората, които се занимават с изкуство, трябва да мислят и как да формират вкус сред тези, към които го насочват.

Проектът, който ти предстои?

Предстои ми да снимам четвъртия си късометражен филм, с работно заглавие „Фолксвагенът на Зевс“.

Местата, които те зареждат?

„Шишман“ и всички улички около нея, Младост 2 и Хамбург. ■

True Stories

The winner of prestigious awards, in both Clermont-Ferrand and Sarajevo, Pavel Vesnakov is among the faces of the new Bulgarian cinema

By KATIA ATANASSOVA / Фотография ARCHIVE

Pavel Vesnakov is one of the names in the new Bulgarian cinema that you definitely need to remember. So far, he has shot three short movies ("Trains," "The Paraffin Prince," and "Honor"), and for each of them he has won an award, including ones from the prestigious festivals in Sarajevo and Clermont-Ferrand.

Vesnakov's films look into the tender issues of the society in an outright, painfully direct and strong language.

All the three films you shot have won awards, and not just Bulgarian awards at that. What do awards mean to a director? What do they provide and is there anything they may take away?

On one hand, awards help a director to remain focused and keep defending the ideas in which he believes. On the other hand, they place enormous responsibility on him because they make people expect a lot from him.

We can see that you are excited by general social issues. What is it that makes you stay on the not-so-pleasant side of life, are you not tempted to escape by making a film that focuses on more fancy and beautiful topics?

One must always know where he started from and speak about things he finds, at least, partially clear and familiar. That is why I try to tell stories that have touched me in my own life. I see no chance to escape from this approach for the time being. I would only put my mind on it if I get an invitation to direct a film by Tolkien – whether it is "The Silmarillion" or "The Children of Hurin."

What is going on in Bulgarian cinema today?

The Bulgarian cinema is part of the Bulgarian culture and is threatened to be destroyed and dethroned by pop-folk. Luckily, there are many talented people who are fighting tooth and nail to prevent this from becoming a reality.

Who were your cinema teachers?

Lance Hammer, Kelly Reichardt, Cristi Puiu, and Georgi Dyulgerov.

Bulgarian documentary cinema seems to have been experiencing an upbeat in recent years. Is this a trend?

I think documentary cinema in Bulgaria is on a higher level now because the people who make it do not daydream, but have both feet on the ground. At least this is how I see the situation.

Is there an audience for documentary cinema? Does the viewer need to be educated,

or simply known and trusted?

In Bulgaria, there is only a mass audience for pop-folk concerts and the opening of new shopping malls. But certainly, people who make art must also think about how to form their art to the audience's taste.

What is your next project?

I am going to shoot my fourth short film. The draft title is "The Zeus Volkswagen."

Where do you go to find inspiration or to regain your energy?

Shishman street and all small streets around it, Mladost 2 district and Hamburg.■

Кадр от "Чест"
'Honor' screenshots

Сангрия на разсъмване

10-те цвята на есен 2014 според вездесъщите Pantone правят хладното време госта по-жизнерадостно

Текст КРИСТИНА НИГОХОСЯН / Фотография АРХИВ

Сезон с нетипични цветове – така определя есента на тази година Литрис Айзмън. Тя е изпълнителен директор на Pantone Color Institute – един от главните законодатели в света на модата. Тазгодишните "директиви" на Pantone са мистериозни, женствени, предизвикващи въображението, и нямат нищо общо с обичайните за есента приглушени тонове. И не си мислете, че 10-те цвята, избрани от института, са продукувани единствено от преходжащите ги модни дефилета.

ОПРЕДЕЛЯНЕТО НА ЦВЕТА НА ГОДИНАТА, както и на палитрите за четирите сезона отнема месеци, а понякога и години. Айзмън пояснява, че цветът на 2014 - „сияйна орхидея“ - се е родил след повече от 5 години работа. В какво точно се състои тя? Изследователите към института пътуват в продължение на месеци по различни части на света и си отбелязват доминиращи и зараждащи се цветови тенденции. И въобще не става дума само за модната и текстилна индустрия, а и за архитектура, дизайн, популярни в момента филми и телевизионни продукции, спортни и дори политически събития. Съвсем неизненадващо за Айзмън изследователи от Куала Лумпур, Милано или Сао Паоло се прибират с почти идентични палитри.

И ВСЕ ПАК НЕ СТАВА ДУМА САМО за проследяване и регистриране на тенденции. „След колапса в икономиката през 2008 бяхме притеснени за това как да привлечем погледа на потребителя, да го накараме да си купи нещо ново, дори когато брой последните си стотинки“,

признава директорът на Pantone Color Institute. „Зная, че звучи манипулативно, но така работи бизнесът – хората трябва да купуват“, И наистина годините след 2008 бяха посветени на жизнерадостна „мимоза“, ярък „тюркоаз“, розови „орлови нокти“, експлозивно „мандаринено танго“ и наситено „смарагдово“ – цветове, които искаха да ни внушат, че нещата не са толкова черни, колкото изглеждат.

ТАЗИ ЕСЕН ПАЛИТРАТА Е малко по-гелатинна, но неутралните и мрачни тонове все така отсъстват. Освен в цвета на годината – „сияйна орхидея“ (Radiant Orchid), за есента на 2014 Pantone може да

Mauve Mist – рокля от крен GUCCI
Mauve Mist – GUCCI crepe dress

избирате от „сангрия“ (Sangria), „червено като на зазоряване“ (Aurora Red), „мрава мъгла“ (Mauve Mist), „кунарис“ (Cypress), ярко кобалтово синьо (Bright Cobalt), кралско синьо (Royal Blue), алуминий (Aluminum), коняк (Cogniac) и „мъгливо жълто“ (Misted Yellow). В случай, че не намирате точно вашия нюанс, инвестирайте в аксесор в някой от цветовете, например чанта в Bright Cobalt или червило в Aurora Red. Ако сте експериментаторски настроени, спокойно може да комбинирате Sangria с Radiant Orchid или пък Cypress с Misted Yellow - цветовете в Pantone палитрите са подбрани така, че да могат да се съчетават помежду си. ■

Cypress – палто от габардин NINA RICCI
Cypress – NINA RICCI gabardine coat

Aurora Red – кауифен панталон EMILIO PUCCI
Aurora Red – EMILIO PUCCI velvet trousers

Taste our pumpkin ...

Delivery: 0700 19000

Happy Bar & Grill is the best restaurant chain in Bulgaria. You can find Happy restaurants on the best locations in the cities: Sofia, Plovdiv, Bourgas, Varna, Rousse and Sandanski. Happy is famous with its delicious meals, carefully cooked and served in stylish and cozy atmosphere by beautiful and smiley waitresses.

Bulgarian association of dietetics recommends Happy restaurants, for our active work for balanced feeding world tendencies, which includes healthy food for every preference.

Happy Bar & Grill is a winner of many awards, including: "Favorite brand of the Bulgarian consumer", "Most successful restaurant brand", "Friend of the children", from Unicef and many others.

For all of the fans of the delicious food we offer new fall menu with a rich choice of meals and new, interesting mix of flavors. Take a delight in expertly cooked Quinoa tabbouleh, Tapioca with pumpkin, Salad with grape and many other temptations.

For more information, please visit our pages:

www.happy.bg

<https://www.facebook.com/HappyBarAndGrill>

Sangria Sunrise

Fall 2014's new 10 colors, according to Pantone, make chilly weather look a lot more cheerful

By CRISTINA NIGOHOSIAN / Photography ARCHIVE

A season of unusual colors. That is how Leatrice Eiseman, executive director of the Pantone Color Institute and one of the main trendsetters in the world of fashion, defines this year's fall fashion. The directives are mysterious, feminine, more reflective of the imagination, and are not bound by the usual subdued hues of the autumn season. But do not think that the 10 colors selected by Pantone are dictated solely by fashion shows.

CHOOSING THE COLOR OF THE YEAR, as well as of the palettes for the four seasons, takes months and sometimes even years. Eiseman explains that the color for 2014, Radiant Orchid, took five years of work. What exactly does it consist of? The Institute's researchers travel for months to different parts of the world to observe the prevalent and emerging color trends. And this does not only concern the fashion and textile industry, but also architecture, design, popular films and television products, sports, and even political events. Quite unsurprisingly for Leatrice Eiseman, researchers from Kuala Lumpur, Milan and Sao Paulo returned with almost identical palettes.

BUT IT IS NOT ALL ONLY ABOUT studying and registering trends. "We've been concerned about the economy since 2008, about how to attract the consumer's eye and get them to buy something new if they are counting their pennies," the executive director of the Pantone Color Institute admitted. "I know that sounds very manipulative, but this is what gets an economy to work, to get people to buy."

And indeed, the years after 2008 were dedicated to cheerful Mimosa, bright Turquoise, pink Honeysuckle, explosive Tangerine Tango and deep Emerald – colors that wanted to suggest that things are not as black as they look.

THIS FALL THE PALETTE IS slightly more subtle, but neutral and dark hues are still absent. Besides Radiant Orchid, for fall 2014 Pantone you can choose among Sangria, Aurora Red, Mauve Mist, Cypress, Bright Cobalt, Royal Blue, Aluminum, Cognac, and Misted Yellow. If you do not find your exact shade, invest in an accessory in one of the colors: for example, in a bag in Bright Cobalt or a lipstick in Aurora Red. If you like experimenting, you can easily combine Sangria with Radiant Orchid or Cypress with Misted Yellow. The colors in the Pantone palettes are chosen in a way that allows them to be easily combined. ■

Sangria – палупра сенку DIOR
Sangria – DIOR eye shadow

Aluminum – палто от вълна и алпака MICHAEL KORSI
Aluminum – MICHAEL KORS alpaca & wool coat

Misted Yellow – чанма MIU MIU
Misted Yellow – MIU MIU bag

Bright Cobalt – вълнен пуловер
OPENING CEREMONY
Bright Cobalt – OPENING
CEREMONY woollen jumper

В куфара на Крум Дончев

Крум Дончев е един от най-успешните рали пилоти на България, четирикратен национален шампион. Лидер в класирането за Европейския рали трофей този сезон (две състезания преди края). Нещата, които винаги намират място в багажа му:

Мобилни телефони - Nokia Lumia 920 и 1520. Предпочитам ги не на последно място заради добрия живот на батериите. Ползвам ги за навигация и за да организирам по-добре деня си.

Могем за безжичен интернет - навсякъде го нося със себе си, много е важно информацията винаги да е под ръка.

Зарядни: Пълен комплект, без тях ще настъпни катастрофа.

Несесер с тоалетни принадлежности: четка и паста за зъби, шампоан, душ гел и комплект за бръснене.

Парфюм - в момента предпочитаният е Caron Yatagan.

Тренировъчно облекло - винаги нося със себе си състезателния екип на Sparco.

Хилки за тенис на маса: това е не само любимото ми средство за разпускане в свободното време, но и начин да тренирам концентрацията и рефлексите си. ■

In the Suitcase of Krum Donchev

Krum Donchev is one of Bulgaria's most successful rally pilots, a four-times national champion. Leader in this season's European rally trophy ranking (two starts remaining). The things that always find a place in his luggage:

Mobile phones – Nokia Lumia 920 and 1520. One reason I prefer them is their long battery life. I use them for navigation and for better organizing my day.

A wireless internet modem – I bring it everywhere I go; having information always at hand is very important.

Chargers: A full set, if I don't have them it would be a disaster.

A spongebag: a tooth-brush and a tooth paste, shampoo, shower gel and a shaving-kit.

Perfume – the one I currently prefer is Caron Yatagan.

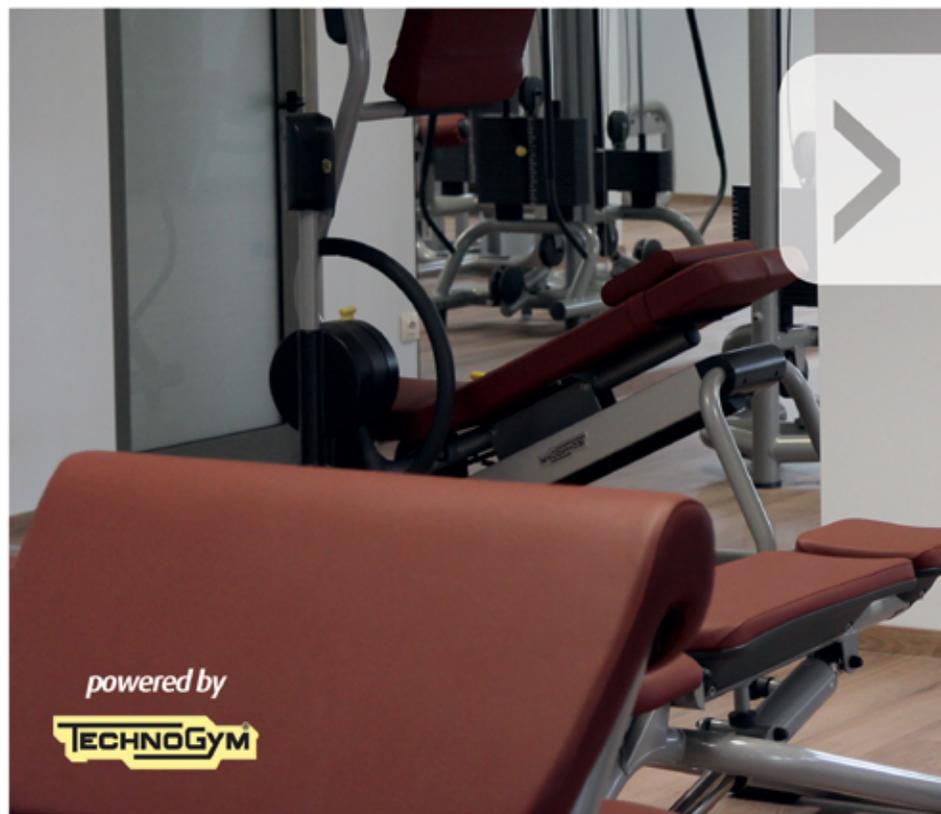
Training clothes – I always bring the Sparco racing equipment with me.

Table tennis rackets: this is both my favourite method to relax in my leisure time and a way to train my concentration and reflexes. ■

Sams^onite

BY YOUR SIDE

powered by

TECHNOGYM

Разнообразете Вашите тренировки под ръководството на динамичен екип от инструктори.

ПРЕВЪРНЕТЕ ГОРЕНЕТО НА КАЛОРИИТЕ В ЗАБАВЛЕНИЕ.

Направете своя избор – йога, пилатес, фитнес, зумба и други.

ФИТНЕС

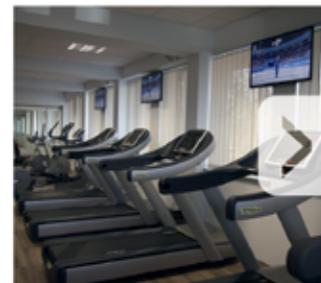
САУНА

МАСАЖ

КОЗМЕТИК

ФРИЗЬОР

МАНИКЮР

FEEL GOOD

гр.София, бул."Брюксел" 1, сградата на Bulgaria Air, моб.: +359 887 747 709, моб.: +359 886 778 195

Усъвършенствайте тялото си с новите и съвременни уреди на Technogym!

ДОСТИГНЕТЕ БЪРЗО СВОИТЕ ЦЕЛИ!

Нашият опитен фитнес екип ще Ви предложи начини да постигнете повече, от колкото сте си представяли, че е възможно.

понеделник - петък **07:30 - 22:30** събота - неделя **09:30 - 19:30**

www.skygym.bg

Серийни убийци Serial Killers

Десет от най-очакваните телевизионни поредици през новия сезон

Стивън Спилбърг, Мартин Скорсезе, Стивън Содърбърг, Матю Макконахи, Аарън Соркин – това са само част от холивудските титани, които напоследък трайно се пренасочват към малкия екран. Някога територия на евтините сапунки, днес телевизията предлага несрвнимо по-голям обхват – и по-големи приходи – от кинозалоните. Което обяснява и защо очаквахме с толкова нетърпение започналия през септември нов телевизионен сезон. Десет сериала, които заслужават внимание.

Ten of the most eagerly anticipated TV series this season

Steven Spielberg, Martin Scorsese, Steven Soderbergh, Matthew McConaughey, Aaron Sorkin – these are just some of the Hollywood giants who have recently turned to the small screen. Once the territory of cheap soaps, today television offers a much bigger range – and bigger profits – than movie salons. Which explains why we were so eagerly looking forward to the new TV season which started in September. Ten series worthy of attention.

ГОТЪМ
GOTHAM

Какво: След десетки игрални филми, сериали и хиляди комикси ни се струваше, че в историята за Батман вече просто няма материал за повече. Но "Готъм" е всъщност предисторията, в която младият комисар Гордън тепърва започва кариерата си.

Защо: С холивудската си трилогия за Тъмния рицар Кристофър Нолан вече доказа, че по комикс може да се направи и стойностно кино. Този сериал се опитва да докаже същото за телевизията.

И още: Изпълнителят на главната роля Бен Маккензи ни е познат от тийнейджърската сапунка "Кварталът на богатите" (The O.C.).

Кога: Премиерата на първия сезон бе на 22 септември.

What: After dozens of feature films, series and thousands of comics we thought that the story of Batman had well and truly been exhausted. But "Gotham" is actually the prequel in which the young detective Gordon is just starting his career.

Why: With his Hollywood trilogy about "The Dark Knight", Christopher Nolan has already proved that good cinema can be based on comics. This serial tries to prove the same for television.

And more: The series stars Ben McKenzie, whom we remember from "The O.C."

When: Season 1 premiered on 22 September.

Какво: В зората на XX век в Ню Йорк модерната медицина прави първите си плахи (и често шокиращи) стъпки. Клайв Оуен играе хирурга д-р Джон Такъри – талантлив мекик, но също и тежък наркоман.

Защо: След "Спешно отделение" и "Доктор Хаус" изглеждаше, че любителите на медицинските сериали са осъдени да гледат само техни имитации. Но The Knick е подчертано различен. И е режисиран от любимия ни Стивън Содърбърг.

И още: Слабостта ни към Клайв Оуен датира още от "Играчът" (The Chancer) – поредица за лондонското Сити от началото на 90-те и първи сблъсък на българската публика със света на големите финанси.

Кога: Първият сезон приключва на 17 октомври.

What: At the dawn of the 20th century in New York, modern medicine made its first tentative (and often shocking) steps. Clive Owen plays surgeon Dr. John Tackery – a talented physician, but also a heavy drug addict.

Why: After "E.R." and "House M.D." it looked as if the fans of medical series were doomed to only watch their imitations. But "The Knick" is distinctly different. And directed by our favourite Steven Soderbergh.

And more: Our weakness for Clive Owen dates back to "The Chancer" – a serial about the City, London, from the early 1990s and the first encounter of Bulgarian audiences with the world of big finance.

When: Seasons 1 ends on 17 October.

МАДАМ СЕКРЕТАР
MADAM SECRETARY

Какво: Историята на една енергична гама, която се опитва да съчетае всепоглъщащите задължения на гържавен секретар на САЩ с един сложен семеен живот.

Защо: Заради отличната главна роля на Теа Лиони. И защото сме пристрастени към политическите сериали, дори и когато са такъв мишмаш от заемки от по-стари филми.

И още: Името на сериала е същото, като на излязлата преди няколко години автобиография на Маглин Олбрайт. Продуцентите (сред които е Морган Фрийман) твърдят, че това е случайно съвпадение. Ние не вярваме.

Кога: Първият сезон започна през септември.

What: The story of a spirited lady, who tries to combine the all-consuming duties of a US Secretary of State with a complicated family life.

Why: Because of the excellent performance of Tea Leoni as the main character. And because we are addicted to political series even when they are such a hotchpotch of borrowings from older films.

And more: The name of the series is the same as that of Madeleine Albright's autobiography that was published a few years ago. The producers (including Morgan Freeman) claim that this is purely coincidental. We don't think so.

When: Season 1 started in September.

АБАТСТВОТО ДАУНТЪН DOWNTON ABBEY

Какво: Класическа драма за провинциалната британска аристокрация, чиито първи сезон започна с вестите за гибелта на "Титаник". Двайсетина развалени годежа на лейди Мери по-късно вече сме в 1924 година. Сценаристът Джулиан Фелоус (носител на "Оскар" за сценария на "Госфорд Парк") е готов не само за шести сезон, но и за предистория, описваща запознанството на младия лорд Грантъм с бъдещата му съпруга.

Защо: Под изискаността и

британския хумор всъщност се крие типична сапунка, но направена от интелигентни автори за интелигентна публика. Което доведе до истински фурор в Америка, ако щете вярвайте.

И още: Англичаните се влюбиха в сериала, но нямаше да са англичани, ако не бяха намерили и недостатъците му. Като например твърде честата употреба на думата boyfriend, която според лингвистите излязла на мода чак през 1933. Непростимо, наистина.

Кога: Пети сезон вече върви по ITV.

What: Classical drama about British landed gentry, whose first season started with news of the sinking of the Titanic. Some twenty broken engagements of Lady Mary later, we have moved to 1924. Scriptwriter Julian Fellowes (winner of the Oscar for Best Screenplay for "Gosford Park") is not only ready for a sixth season, but also for a prequel depicting the courtship of the young Lord Grantham and his future wife.

Why: The refinement and British humour actually hide a typical soap but made by intelligent authors for an intelligent audience. Which led to a genuine furore in America, believe it or not.

And more: The British fell in love with the series, but they wouldn't be British unless they found some fault with it. As, for example, the rather too frequent use of the word boyfriend, which, according to linguists, did not come into fashion until 1933. Unforgivable, indeed.

When: Season 5 is already showing on ITV.

БЕКСТРЪМ / BACKSTROM

Какво: Американска телевизионна адаптация на романите на Лейф Першон за едноименния талантлив – и безкрайно гразнещ – детектив.

Защо: Шведското криминале неслучайно завладя света, а "Бекстръм" е един от най-добрите му представители. От друга страна, американската версия на "Милениум" на Стиг Першон доказва, че Холивуд може да съсипе и най-добрите материали. Ще почакаме и ще видим.

И още: Лейф Першон добре знае за какво пише – по професия е преподавател по криминология в Шведската полицейска академия.

Кога: Премиерата ще е идната пролет.

What: An American television adaptation of Leif Persson's novels about Everett Backstrom, a highly talented but extremely irritating detective.

Why: It is not surprising that the Swedish crime novel captivated the world, and Backstrom is one of its best representatives. On the other hand, the American version of Stig Persson's "Millennium" showed that Hollywood can ruin even the best material. Let's wait and see.

And more: Leif Persson's is familiar with what he writes, being a professor in criminology at the Swedish National Police Board.

When: The premiere is planned for next spring.

МОМЧЕТАТА ОТ МЕДИСЪН АВЕНЮ MAD MEN

Какво: Историята на една рекламна агенция в Ню Йорк през 60-те - времето, когато се полагат основите на модерната реклама, когато започват господството на телевизията и сексуалната революция.

Защо: Никога не се случва онава, което очаквате. Персонажите не са черно-бели. Добрите имат мръсни тайни, лошите - пристъпи на благородство. Мъжете пият от сутринта, за да им дойде вдъхновение. Жените носят прилепнали рокли. И в ролята на deus ex machina веднъж влиза моторна косачка.

Въпреки сравнително скромната си аудитория това е най-възхваляваният от критиката сериал на всички времена. Авторът Матю Уайнър ("Семейство Сопрано") се нареди между 100-те най-влиятелни личности на Time.

И още: Изпълнителят на главната роля Джон Хам преди това дълги години не можел да си намери работа като актьор и трябвало да припечелва като сервитьор и дори като сценограф на софтверно филми.

Кога: Само Mad Men може да си позволи да раздели финалния си сезон на две части. Едната бе излъчена по-рано тази година. Втората идва през идната пролет.

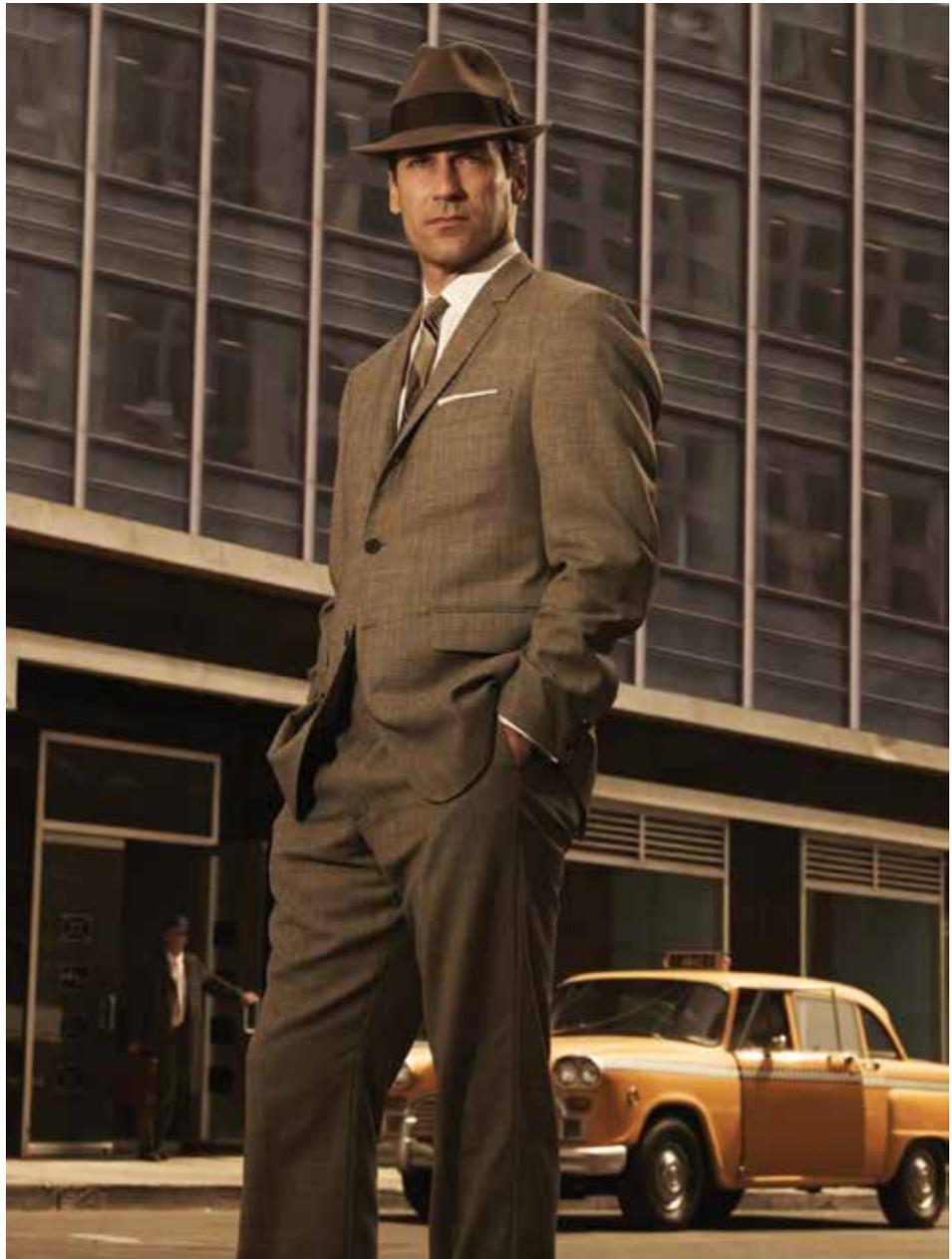
What: The story of an advertising agency in New York in the 1960s – the time which paved the way for modern-day advertising, the supremacy of television and the sexual revolution.

Why: Nothing ever happens the way you expect. The characters are not black and white. The good have dirty secrets, the baddies – bouts of generosity. The men start drinking in the early morning for inspiration. The women wear tight dresses. And at one stage an electric-powered lawnmower takes the role of deus ex machina.

Despite its relatively modest audience, this is the most critically acclaimed series of all time. Its creator Matthew Weiner ranks among Time magazine's 100 Most Influential People in the World.

And more: Starring John Hamm who had long been unable to land work as an actor and was forced to earn his living as a waiter and even set designer for softcore pornography films.

When: Only "Mad Men" can afford to divide the final season into two parts. The first was shown earlier this year. The second will be aired next spring.

ПРЕСТЪПНА ИМПЕРИЯ
BOARDWALK EMPIRE

Какво: Развиваща се в Атлантик Сити в зората на Сухия режим, това е история за хазарт, интриги, секс, търговия с политическо влияние и, естествено, колосални количества контрабандно уиски.

Защо: Един от най-скъпите сериали в историята. Сценарист е Терънс Уинтър ("Семейство Сопрано"), а съпродуцент - някой си Мартин Скорсезе. Въпреки това "Престъпна империя" не постигна успеха на Breaking Bad например. Но все пак си струва гледането, дори само заради блестящия Стив Бушеми.

И още: Инок "Нъки" Томпсън, героят на Стив Бушеми, всъщност е основан върху действителна личност - Инок "Нъки" Джонсън, негласен господар на Атлантик Сити от 1911 до влизането си в затвора през 1941.

Кога: Финалният, пети сезон вече върви по HBO и ще приключи на 26 октомври.

What: Set in Atlantic City at the dawn of Prohibition, this is a story of gambling, intrigues, sex, trading in political influence and, of course, huge quantities of bootleg whisky.

Why: One of the most expensive series ever. The screenwriter is Terence Winter ("The Sopranos"), the co-producer is Martin Scorsese. Despite this, "Boardwalk Empire" failed to score the success of "Breaking Bad", for example. But it is still worth watching, if

only for the absolutely brilliant Steve Buscemi.

And more: Enoch "Nucky" Thompson, portrayed by Steve Buscemi, is actually based on real life figure Enoch "Nucky" Johnson, the undisputed boss of Atlantic City from 1911 until his imprisonment in 1941.

When: The last, fifth season is already showing on HBO and will end on 26 October.

Какво: Телевизионно продължение на едноименния игрален филм на братя Коен от 1996, спечелил две награди "Оскар". Черна комедия за живота в американския Север.

Защо: Първият сезон, с Били Боб Торнтън (Sling Blade) и Мартин Фриймън ("Хобитът"), се хареса на всички и спечели Емту за най-добър минисериал. Вторият сезон ще е на практика съвсем нова история, развиваща се в груга епоха, но на

същото място.

И още: Фарго е най-големият град в щата Северна Дакота, основан от потомците на германски и норвежки преселници. Тук е роден Ричард Еглунг, съзателят на специалните ефекти в "Междузвездни Войни".

Кога: Първият сезон мина това лято, но тепърва идва в Европа. Вторият се очаква към края на идната пролет.

What: The TV sequel inspired by the 1996 film of the same name written and directed by the Coen brothers, which won two Academy Awards. A black comedy about life in the American North.

Why: The first season, with Billy Bob Thornton ("Sling Blade") and Martin Freeman ("The Hobbit"), appealed to everyone and won an Emmy for an outstanding miniseries. The second season will practically be a completely new story, set in a different age, but in the same place.

And more: Fargo is the largest city in the state of North Dakota, founded by the descendants of German and Norwegian settlers. It is the birthplace of Richard Edlund, the creator of the special effects in "Star Wars".

When: The first season aired this summer, but is yet to be shown in Europe. The second season is expected late next spring.

НЮЗРУМ NEWSROOM

Какво: Наситената с политика грама на журналистите от водещ американски канал, които се опитват да правят полезни и просветяващи, а не комерсиални новини.

Защо: Защото още от "Западното крило" обожаваме задъханите, остроумни диалози на Аарън Соркин ("Оскар" за "Социална мрежа"). Но "Западното крило" ни пленяваше и с неустоимата смес от идеализъм и цинизъм. В Newsroom цинизмът е забравен, поради което на моменти историята твърде се отдалечава от реалността. Но това не значи, че не очакваме с нетърпение третия сезон.

И още: Ако блестящият, свръхинтелигентен водещ Уил Макавой (Джеф Даниълс) ви се струва смътно познат, то е, защото навремето Даниълс изигра единия от двамата кретени в "От глупав по-глупав".

Кога: Премиерата на финалния сезон е на 9 ноември.

What: An intense political drama series of journalists at a leading American news channel, who are trying to produce useful and enlightening, rather than commercial news.

Why: Because ever since "The West Wing" we've loved the breathless, clever dialogues of Aaron Sorkin (Oscar for Best Adapted Screenplay for "The Social Network"). But "The West Wing" captivated us with an irresistible mixture of idealism and cynicism. In "The Newsroom" cynicism has been forgotten, due to which the plot occasionally drifts away from reality. Which does by no means mean that we are not looking forward to the third season.

And more: If the brilliant, super intelligent anchor Will McAvoy (Jeff Daniels) seems slightly familiar, it is because Daniels played one of the two dimwits in "Dumb and Dumber".

When: The final season will premiere on 9 November.

ИГРА НА ТРОНОВЕ GAME OF THRONES

Какво: Базиран върху фентъзи-епопеята "Песен за огън и лед", но всъщност напомня повече исторически роман за ранното Средновековие, отколкото класическо фентъзи.

Защо: Защото авторът Джордж Р. Р. Мартин презира каноните на класическото повествование. Главните герои умират най-неочаквано, превратностите са резки и граматични, сюжетните линии се променят непрекъснато. Никога преди не сме срещали толкова успешна смес от епос и грама.

И още: В интернет има група "Врагове на Джордж Мартин" с няколко хиляди членове – всъщност негови почитатели, разярени от бавното темпо, с което Мартин дописва поредицата. Шестият том от нея трябва да се появи някъде през следващите две години.

Кога: Петият сезон започва идния април.

What: Based on the epic fantasy "Song of Ice and Fire", it actually resembles more a historical novel about the early Middle Ages than a classical fantasy.

Why: Because author George R. R. Martin does not follow the canons of ordinary storytelling. The main characters die unexpectedly, the turnarounds are abrupt and dramatic, the plot changes constantly. Never before have we come across such a successful mixture of epic and drama.

And more: There is an Internet group "Enemies of George Martin" with several thousand members – in fact, these are his fans incensed by the slow pace with which Martin is completing the series. The sixth volume should appear sometime over the next two years.

When: Season 5 starts next April.

5
LIVE

ГЛЕДАЙ НА ЖИВО

ГЛЕДАНЕТО НА ПРОГРАМАТА ПРЕЗ МОБИЛНАТА МРЕЖА ГЕНЕРИРА ТРАФИК, КОЙТО ЩЕ БЪДЕ ТАКСУВАН СПОРЕД МЕСЕЧНИЯ ВИ АБОНАМЕНТИ

1 4 5
TELEVISION
2 4 5
RADIO
3 4 5
MAGAZINE
8 5 1
WEB

www.bgonair.bg

1
**BULGARIA
ON
AIR** in cooperation
with

Bloomberg

TELEVISION

ЦКБ Сила
пенсионноосигурително
акционерно дружество

представя

ЖЕНЕНИ

С ПОРАСНАЛИ
ДЕЦА

**Всяка възраст има свои емоции. Предвкуси ги днес.
Изживей ги, когато им дойде времето.**

ИЗБЕРИ ПОАД „ЦКБ-СИЛА“: ПЪРВОТО РЕГИСТРИРАНО В БЪЛГАРИЯ ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ПРЕЗ ФЕВРУАРИ 1994 Г. КЪМ 30.06.2014 Г. – С НАД 406 ХИЛЯДИ КЛИЕНТИ И НАД 745 МИЛИОНА ЛЕВА УПРАВЛЯВАНИ НЕТНИ АКТИВИ (ДАННИ НА КФН WWW.FSC.BG).
ИЗПЛАЩА ПЕНСИИ ОТ ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ОТ МАРТ 1996 Г.

*ПОСОЧЕНИТЕ РЕЗУЛТАТИ НЯМАТ ПО НЕОБХОДИМОСТ ВРЪЗКА С БЪДЕЩИ РЕЗУЛТАТИ.

С грижа за Вас!

1000 София, ул. Стефан Каражжа 2, Клиентски център - тел.: 0700 11 322, e-mail: office@ccb-sila.com, www.ccb-sila.com

A wooden backgammon board with two white dice and two dark brown pawns. The dice are positioned in the upper middle section of the board, and the pawns are in the lower left section. The board has a light wood grain with dark wood triangular points.

ДРАМАТУРГИЯ НА ИГРАТА

По-стара от пирамидите, любима на императори и забранявана от крале, таблата има много по-голяма роля в човешката цивилизация, отколкото подозирате

Текст ЯСЕН БОРИСЛАВОВ / Фотография SHUTTERSTOCK

Анес играта на табла минава за предимно ориенталско развлечение. В турските кафенета е обичайна гледка на всяка маса да има отворена табла, над която мустакати мъже с отмерени жестове хвърлят зарове и местят пулове. За Ориента това не е просто игра, а особен вид социална територия за житейска мъдрост, остроумие и психологическа устойчивост. Ако се играе в кафене, където се срещат постоянни партньори, тя неизбежно създава една специфична атмосфера на пиперлив зевзеклък и добродушно южняшко перчене и самохвалство. За разлика от шаха и картите, където възлюбването изключва закачливия разговор, при таблата е обратното. Приказките са част от удоволствието, забавлението е по-истинско сред иронични коментари, когато покрай заровете се търкаля и словото.

МНОГО ПРЕДИ ХОЛАНДСКИЯТ ИСТОРИК и философ Йохан Хьойзинга да напише своята забележителна книга "Ното ludens", в която убедително внушава, че в основата на цялата световна цивилизация стои играта, древните хора са усетили, че животът е сложно сглобен от умения и случайности. И са измислили таблата. Грешно би било тракането на зарчета и пулове да се свързва единствено с Ориента, макар че точно тук играта винаги е била и все още е най-популярна.

Известно е, че Чарлз Дарвин е бил много запален по таблата и според разкази на неговия син дори на моменти се вманиачавал в резултата. Интересно е, че въпреки това е отдал в своята теория твърде голямо внимание на труда, а не на късмета.

Запален табладжия е бил и Томас Джеферсън, както личи от неговия дневник. През 1776, докато обмислял Декларацията на независимостта, той играел и табла.

ИСТОРИЯТА НА ТАЗИ ИГРА Е ПО-СТАРА и от египетските пирамиди. Първите сведения са от преди 5000 години и идват от Месопотамия. През 1920 английският археолог Леоноард Уули при разкопки на владетелска гробница в шумерския град Ур открил сред другите предмети и

пет красиво инкрустирани гъски, които напомняли на съвременната игра. По-късно подобни находки са намерени и на други места в земите на днешен Ирак. Дъските били с бели и черни полета и всеки играч е играел със седем пула и шест зара. Египетските фараони също са познавали играта. Наричали я "сенат". Табли и зарове са открити в гробницата на Тутанкамон, както и другаде по поречието на Нил. Заровете се хвърляли с чаша. Така египтяните се предпазвали от измами, а измамата, както пишат Осуалд Джейкъби и Джон Крауфорд в своята "Книга за таблата" (1970), винаги е била знак на високата цивилизация.

Вероятно никога няма да се разбере откъде точно произхожда тази игра. Има догадки, че е измислена в Китай или в Индия – двете цивилизации, от които модерният свят е наследил повечето подобни забавления. В Индия е измислен шахът, както и играта "Парчеси", която прилича на табла. През XVI век, когато испанците завладели Мексико, те с изненада установили, че ацтеките се увличали по игра, наречена "патоли", която също доста приличала на табла. Това впрочем е един от аргументите на антрополозите, когато твърдят, че американските индианци те някога са мигрирали от Азия.

ДРЕВНИТЕ ГЪРЦИ СЪЩО ИМАЛИ игра върху гъска с пулове и зарове, за което споменава Платон. Според Софокъл тя е била измислена от героя Паламед, комуто преданието приписва също изнамирането на буквите, цифрите, мерките и теглилките, тоест всичко необходимо, за да започне голямата игра на цивилизация. Той, според една от митологичните версии, прекарал десетте години на Троянската война в игра на табла, при това му се носела славата на измамник. Омир също споменава подобни игри, а Херодот твърди, че били измислени от лидийците.

В Рим таблата минавала за престижно развлечение сред патрициите. При разкопките в Помпей я откриват почти във всяка вила. Наричали я alea, което значи зар, но също и жребий. Друго име, с което била позната, е tabulae (гъска). Има и още едно по-описателно име - "Ludus duodecim scriptorum", което означава "игра с дванадесет полета" ▶

Таблата била толкова популярна сред християнската армия, че се наложило Ричард Лъвското Сърце и Филип II Август да забранят на войниците да играят

► заради броя на капиите от двете страни на дъската. Но е имало и вариант с три полета по 12 капи. Император Клавдий, според разказа на Светоний (“Животът на дванадесетте цезари”), е бил толкова отпаден на таблата, че ѝ посветил цяла книга (за съжаление загубена) и наредил в каретата му да монтират дъска, за да играе, когато пътува. Твърди се, че Домициан минавал за голям експерт по табла, а Калигула бил измамник. Има сведения, че Марк Антоний е играл табла с Клеопатра, докато легионите на Октавиан напредвали към Александрия. В Помпей има две интересни фрески с табладжийски сюжети. Върху първата двамата мъже хвърлят зарове, силно увлечени в играта. На втората те вече се бият и съдържателят на кръчмата се опитва да ги изгони. Явно около I век с *tabulae* се забавлявали не само знатните, но и простолюдието, т.е. още от Античността играта е привличала със своя демократичен характер и дори след приемането на християнството тя е запазила позициите си на обичано забавление. Това личи от една мраморна плоча с издълбано игрално поле и кръст в средата с надпис на латински: “Нека нашият господар Иисус Христос дарува победа на играчите, ако те

произнасят неговото име, докато хвърлят заровете. Амин”.

ВЪЗМОЖНО Е РИМСКИТЕ ЛЕГИОНИ да са пренесли играта в различни части на Европа, но по-често заслугите за това се приписват на кръстоносните походи. При арабите, които са я наследили от персите, тя вече е била устойчив елемент от културата и бита. Наричали я “нарг” или “наргшир” и откривали в нея космическа символика. Тридесетте пула съответствали на тридесетте дни от лунния календар. Сборът на числата от двете срещуположни страни на зара (той винаги е 7) съвпадал с дните от седмицата. Дванадесетте капи пред всеки играч съответствали на 12-те месеца от годината, а белите и черни пулове се асоциирали с деня и нощта.

По време на Третия кръстоносен поход (1190 г.) таблата била толкова популярна сред християнската армия, че се наложило английският крал Ричард Лъвското Сърце и френският Филип II Август да издадат декрет, в който се забранявало на войниците да играят. Рицарите и свещениците можели да играят, но без да губят повече от 12 шилнга за едно денонощие. Двамата монарси имали привилежията да играят колкото ►

Из “Устав на съюза на българските таблоиграчи”, съставен и издаден от Висшата академия на таблата “Шеш беш” по инициатива на бай Коста Виришапката и група негови аркадаши, отпечатан през 1928 г. в печатница “Гутенберг”, гр. Пловдив

Чл 14 Табла играе, който знае и който не знае.

Чл. 16 Играчът е длъжен да играе само с равен по сила партньор.

Чл. 18 Ако добър играч поради нямане равен нему седне срещу по-слаб, вероятността да падне е 75%.

Чл. 22 Киблиците нямат право да се обаждат.

(Тъй като те никога не спазват това правило, в някои кафенета се приема, че кибикът има право на две обаждания и едно местене.)

Чл 26. Играчът не бива да греша, да лъже и да краде пулове. Това се допуска само ако тарикат играе с балама, който не вижда.

Чл. 39 Когато майстор загуби последователно три игри с марс, препасват му престилка (емблема на девствеността) и му казват, че се е докарал като “Вакарелска девойка”.

Чл. 59 Зарчетата трябва да падат вътре в таблата. Ако няколко пъти изскочат навън поради неумелото хвърляне на някои от играчите, запитва се кафеждията дали няма под ръка някое корито.

Чл. 83 Изиграното не се връща.

Чл. 84 На умен човек умен зар удва.

Чл. 86 Битият мълчи, а победителят приказва.

Чл. 91 Таблата се затваря от падналия.

From “Statute of the Bulgarian Backgammon Players Union,” collected and published by the Higher Backgammon Academy Shesh Besh initiated by uncle Kosta Virishapkata and a group of fellows, printed in 1928 by Gutenberg Publishing House, Plovdiv

Clause 14. Backgammon can be played by someone who can and someone who cannot.

Clause 16. A player must play only against an equal opponent.

Clause 18. If a good player sits opposite a weaker one due to the lack of an equal, the likelihood of losing is 75 percent.

Clause 22. Onlookers cannot say anything. (Since they never observe this rule, in some cafes it is acceptable that the onlooker can say something twice and move a piece once.)

Clause 26. The player must not make mistakes, lie or steal checkers. This is allowed only if a wise guy plays with a fool who cannot see.

Clause 39. When a master loses three games in a row with Turkish mars, they must put an apron on him (a sign of virginity) and tell him that he looks like a “Girl from Vakarel village.”

Clause 59. Dice must fall within the board. If they come out several times, due to the incompetent rolling of one of the players, the owner of the cafe is asked to lend a hand.

Clause 83. What is played cannot be taken back.

Clause 84. A smart person gets a smart die.

Clause 86. The loser keeps quiet, the winner talks.

Clause 91. The board is closed by the loser.

Bulgaria Air
National Carrier www.air.bg

SOFIA

от София до Прага от
from Sofia to Prague from

PRAGUE

216 EUR *

за двупосочен билет
for a round trip ticket

Без ограничения в периода на продажба и пътуване

Unlimited sales and travel period

* **Цената включва:** всички такси / безплатен чекиран багаж до 23 кг и ръчна чанта до 10 кг / кетъринг на борда / безплатен избор на място в самолета. В зависимост от издателя на билета може да се добави такса за издаването му.

The price includes: all taxes / free of charge checked-in luggage up to 23 kg and a handbag up to 10 kg / catering on the board / free seat selection. Please note that ticket issuing fee may also be applied depending on the issuer's policy.

Трупайте точки с програмите ни за лоялни клиенти
Collect points with our frequent flyer program

FLY MORE

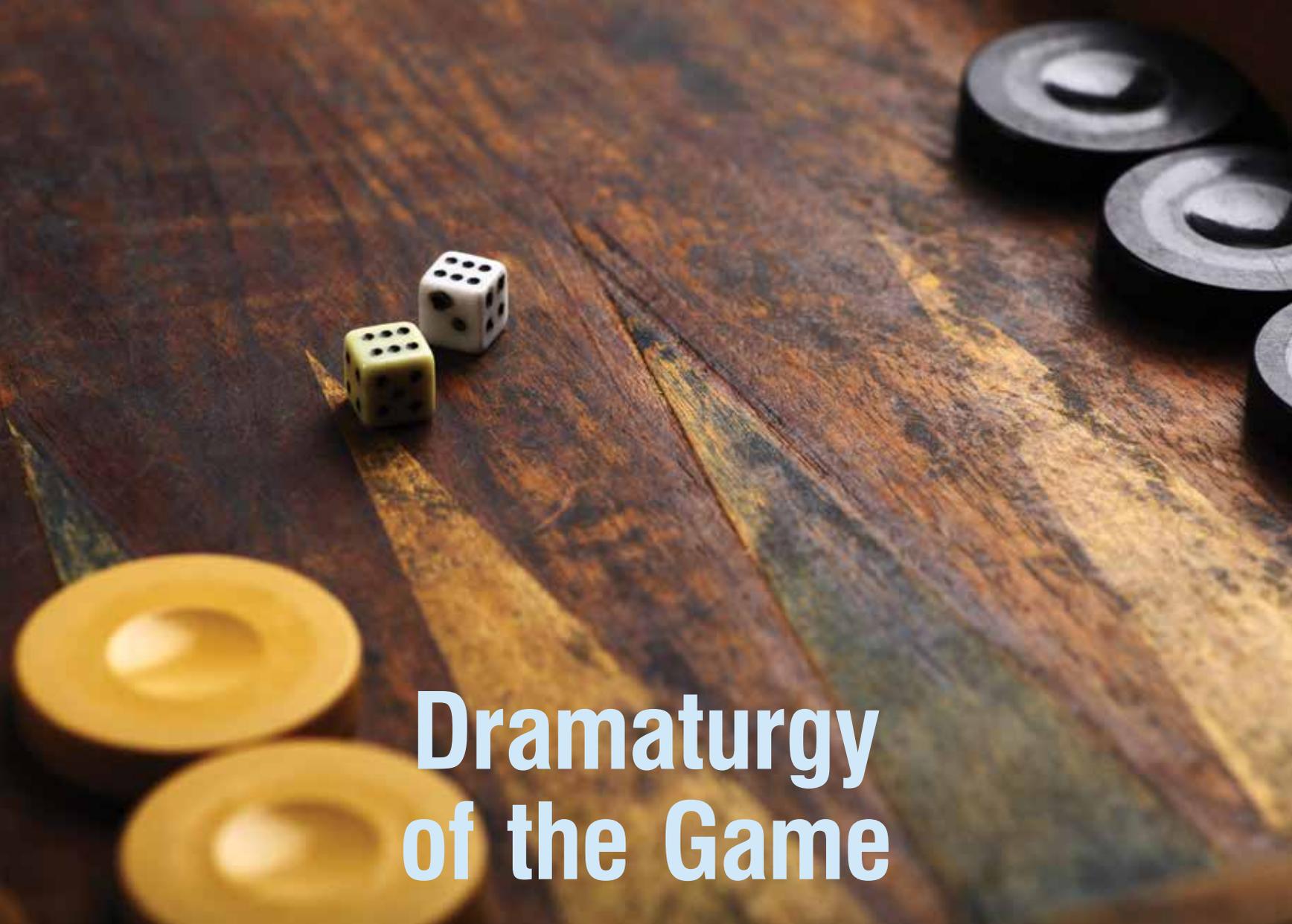
OOB Club

www.oob-club.bg

www.air.bg

A close-up photograph of a wooden backgammon board. The board is made of dark wood with a prominent grain. In the foreground, two yellow checkers are visible. In the middle ground, two dice are shown: one white and one yellow. In the background, several black checkers are lined up. The lighting is warm, highlighting the textures of the wood and the smooth surfaces of the dice and checkers.

Dramaturgy of the Game

Older than the pyramids, emperors' favorite activity and forbidden by kings, backgammon has a much greater role in human civilization than you might think

By YASEN BORISLAVOV / Photography SHUTTERSTOCK

Nowadays, backgammon is considered mostly an Asian pastime. It is common to see an open backgammon board on every table in Turkish cafes, where men with moustaches roll dice and move pieces with precise gestures. For the Orient, this is not just a game, but a peculiar type of social territory for worldly wisdom, wittiness and psychological stability. If it is played in a cafe where regular opponents meet, it inevitably creates an atmosphere of peppery wisecracks and good-natured bragging. In contrast to chess and cards where self-absorption does not allow for playful conversation, backgammon is the opposite. Talking is part of the pleasure; fun is greater among the ironic comments when the chat rolls together with the dice.

LONG BEFORE THE DUTCH HISTORIAN and philosopher Johan Huizinga wrote his re-

markable book "Homo Ludens," in which he strongly suggested that play is at the root of the entire world's civilization, ancient people felt that life was a complex collection of skills and chances. Thus, they invented backgammon. It is wrong to associate these dice and pieces with the Orient only, even though it is right there where the game has always been and is still the most popular.

It is well-known that Charles Darwin was very keen on backgammon and according to his son's accounts, he was sometimes obsessed with the result. It is interesting that in spite of this, he paid more attention to work and not luck in his theory. Thomas Jefferson was also passionate about backgammon, as is evident from his diary entries. In 1776, while he was thinking about the Declaration of Independence, he was playing backgammon.

THE HISTORY OF THIS GAME IS EVEN OLDER than the Egyptian pyramids. The earliest records go back 5000 years and come from Mesopotamia. In 1920, the English archeologist Leonard Woolley found five beautifully encrusted boards, among the other artifacts that reminded of the cotemporary game, while exploring a royal tomb in the Sumerian town of Ur. Later, such finds were also discovered in other places on the territory of present-day Iraq. The boards used to have white and black points and each player had seven checkers and six dice. Egyptian pharaohs were also familiar with the game. They called it senate. Backgammon boards and dice were found in Tutankhamun's tomb, as well as in other places along the Nile. Dice were rolled in a cup. In such a way Egyptians were protected from cheating, and cheating, as Oswald Jacoby and John Crawford wrote

in "The Backgammon Book" (1970), was always a sign of high civilization.

We will probably never know where this game came from. There are speculations that it was invented in China or in India – the two civilizations that gave the modern world most of its board games. Chess was invented in India, as well as the game pachisi, which is similar to backgammon. In the 16th century when the Spanish conquered Mexico, they were surprised to find that the Aztecs were fond of a game called patolli, which also resembled backgammon. This is, in fact, one of the anthropologists' arguments when they claim that American Indians once migrated from Asia.

PLATO MENTIONED A BOARD GAME, that the ancient Greeks played, which consisted of checkers and dice. According to Sophocles, it was invented by the hero Palamed, who is also believed to have invented letters, numerals, and weights and measures (all you need to begin the great civilization game). According to one of the mythological versions, he spent the 10-year Trojan War playing backgammon. He was notorious for being a cheat. Homer also mentions similar games and Herodotus claims they were created by the Lydians.

In Rome, backgammon was a prestigious kind of entertainment among patricians. While excavating in Pompeii they were found it in almost every villa. They called it alea, which means a die, but also that the die is cast. Later, it was known as tabulae (board). It had another, more descriptive term, Ludus duodecim scriptorum, which means, a game with twelve points. It was called this because of the number of points on each side of the board. However, there was a variant with three sectors with 12 points.

According to Suetonius's story, "The Twelve Caesars," Emperor Claudius was so fond of backgammon that he dedicated a whole book to it (unfortunately it is now lost) and ordered to have a table mounted on his chariot so he could play while travelling. It is believed that Domitian was known as a great backgammon expert and Caligula was a cheat. There are records that Marc Anthony played backgammon with Cleopatra while Octavian's legions were advancing towards Alexandria.

There are two interesting frescos with a backgammon theme in Pompeii. In the first, two men roll dice, completely absorbed in the game. In the second, they had a fight and the inn's owner tries to throw them out. Apparently, around the 1st century not only nobles had fun with tabulae, but also common people. As early as Antiquity the game attracted people with its democratic nature, and even after the establishment of Christianity it kept its position as a favorite method of entertainment. This is obvious from a marble slab with a backgammon board carved into it, with a cross in the middle and an inscription in Latin: "Our Lord Jesus Christ

grants aid and victory to dicers if they write his Name when they roll the dice, Amen."

IT IS POSSIBLE THAT ROMAN LEGIONS brought the game to different parts of Europe, but usually the Crusaders took the credit. For the Arabs, who had inherited it from the Persians, it was already a stable element of life and culture. They called it nard or nard-shir, and saw cosmic symbolism in it. The 30 checkers corresponded to the 30 days of the lunar calendar. The total of the numbers on the two opposite sides of the die (it is always seven) coincided with the days of the week. The 12 points in front of each player corresponded to the 12 months of the year and the white and black checkers were associated with day and night.

During the Third Crusade (1190), backgammon was so popular among the Christian army that the English King, Richard the Lion-Hearted, and Philip II Augustus of France had to issue an act prohibiting the soldiers from playing backgammon. The knights and the clergymen could play, but without losing more than 12 shillings in one whole day and night. The two monarchs had the privilege of playing as much as they wanted, but their attendants were restricted to the sum of 20 shillings and if they exceeded it, there was a punishment – "to be whipped naked through the army."

DURING THE MIDDLE AGES, BACKGAMMON became the upper class' favorite pastime (there are records of this in the "Song of Roland" and other texts) and gradually spread among the common people. Inn owners took the credit for this, feeling that the game attracted and kept customers. It is mentioned in Chaucer's "Canterbury Tales," in Shakespeare's "Love's Labour's Lost," as well as in many other literary texts. In 1283, the Spanish King Alfonso

X of Castile wrote "Libro de los Juegos" (Book of Games), where he devoted a special place to backgammon. It was the first official description of the rules.

In England, attitudes were controversial. In the 16th century there were many attempts to forbid the game. As a result of these efforts, boards were covered in cloth so the dice would not make noise and the game was disguised as books.

During the Age of Enlightenment, the game was particularly popular in the royal courts. In a letter to his son Henry, the English King James I (1603-1625) said that in general, it is unbecoming to a learnt and serious man to waste his time playing cards and backgammon, but it is still acceptable when the weather is bad. And, as we all know, in England the weather is often bad, which is why this country played a special role in the development of backgammon.

THE ENGLISH WORD backgammon was first used in 1645, according to the Oxford Universal Dictionary. This modern form of backgammon was invented in England in the 17th century, claimed H.J.R. Murray in his study, "A History of Board Games Other Than Chess."

The etymology of the word is not entirely clear. According to some, it comes from the Welsh bach (small) and cammaun (battle) or from Medieval English in which baec meant back, or backwards and a gamen meant game. That is: a game in which the checkers move backwards or because of the possibility to be struck and moved back.

In France they called the game trictrac, probably because of the sound of the dice. Louis XIII was a passionate backgammon player, as well as his son King Louis XIV, who owned several backgammon boards in various shapes, richly encrusted with gold, covered in green velvet and decorated with silver candle holders.

THE MODERN HISTORY OF BACKGAMMON started in 1920 when the doubling cube was introduced in a New York club. It allowed each player to require doubling of the bet, which their opponent could accept or refuse. In the 1960s, backgammon became an international sport when Prince Alexis Obolensky conceived the idea. In 1964 he organized the first world backgammon championship in the Bahamas. In the following years the competitions moved to Las Vegas, London and Estoril (Portugal).

Today, backgammon is played all over the world. People from the Balkans and the Middle East are especially fond of it. Here, it is not a pastime, but is a good way to display a person's different qualities – intelligence, ability to think strategically and, mostly, to withstand the irony of fate. It is not just a game, but an attitude to life, a whole life concept, a miniature model of life itself, as a complex balance between one's skills and luck. ■

► искат, но хората от тяхната свита били ограничени до сумата от 20 шилнга и ако я надвишат, следвало наказание - "да бъдат бити с камшик на голо пред армията".

ПРЕЗ СРЕДНОВЕКОВИЕТО ТАБЛАТА става любимо удоволствие на благородниците (сведения за това има в "Песен за Ролан" и други текстове от онази епоха) и постепенно се разпространява сред простолудиецо. Заслуга за това имали кръчмарите, които усетили, че играта привлича и задържа клиентелата. Тя е спомената в "Кентърбърийски разкази" на Чосър, в "Напразни усилия на любовта" от Шекспир, както и в много други литературни текстове. През 1283 г. испанският крал Алфонсо X Кастилски написал книга „Libro de los juegos“ (Книга за игрите), в която отделил специално място и на таблата. Това е било и първото официално описание на правилата.

В Англия отношението било твърде противоречиво. През XVI век там са правени множество опити играта да бъде забранена. Като резултат от това усилие се появяват табли, облечени в сукно, за да не тракат заровете и маскирани като книги.

В епохата на Просвещението играта е

била особено популярна в кралските дворци. Английският крал Джеймс I (1603-1625) в писмо до сина си Хенри пише, че по принцип не погодбава на един учен и сериозен мъж да си губи времето с карти и табла, но това все пак е допустимо, когато времето е лошо. А в Англия, както се знае, то често е лошо, поради което на тази страна е било писано да изиграе специална роля в развитието на таблата.

АНГЛИЙСКАТА ДУМА backgammon за пръв път се споменава през 1645 г. според Oxford Universal Dictionary. Тази модерна версия на таблата е измислена в Англия през XVII в., твърди и Н. J. R. Murray в своето изследване "A history of the board games other than chess". Етимологията на думата не е докрай ясна. Според някои идва от уелското bach (малък) и samtaun (битка) или от средновековния английски, в който баес означава „назад“, „заден“, а gamen - „игра“. Т.е. игра, при която пуловете се движат назад или заради възможността да бъдат удрани и връщани.

Във Франция наричали играта "триктрак" явно заради звука на заровете. Луи XIII е бил запален табладжия, както и кралят Слънце Луи XIV, който притежавал ня-

колко табли с различна форма, богато инкрустирани със злато, облечени със зелено кадифе и украсени със сребърни свещници.

МОДЕРНАТА ИСТОРИЯ НА ТАБЛАТА започва през 1920, когато в един нийоркски клуб бил въведен контролираният зар. С него всеки играч в хода на играта може да поуска удвояване на залога, което партньорът може да приеме или да откаже. През 60-те години таблата става международен спорт, за което особени заслуги има принц Алексис Оболенски. През 1964 той организира първия световен шампионат по бекгемън на Бахамските острови. През следващите години състезанията се пренасят в Лас Вегас, Лондон и Ешторил (Португалия).

Днес табла се играе в цял свят, като особено влечение проявяват балканците и народите от Близкия изток. Тук тя не е само развлечение, а често и територия за изява на различни качества - интелигентност, умение да се мисли стратегически и най-вече да се понася иронията на съдбата. Тя не е просто игра, а отношение към живота, цялостна концепция за живота, умален модел на самия живот като сложен баланс между уменията на човека и неговия късмет. ■

Център по дентална медицина Свети Георги

ул. Константин Иречек 20, София, България
тел. 02/954 47 83, тел./факс 02/952 41 94
моб. тел.: 0886 129 213, 0898 526 082
e-mail: dc_st.george@abv.bg

Ако имате два свободни дни в София, идете на зъболекар дори да смятате, че не ви е необходимо. Повечето българи, които живеят в чужбина, редовно се прибират с единствената цел да си лекуват зъбите в България, където стоматолозите не само се справят доста добре, но и за по-малко пари.

В денталния център на д-р Цалов, специализирал ендодонтия, парадонтология и имплантология в Австрия, Италия, Швейцария и Франция, може да получите и козметични услуги. Една от възможностите е да си избелите зъбите по най-популярните в Европа технологии или просто да си направите профилактичен преглед. Новост в центъра е лечението с лазерен апарат без болка и без анестезия.

If you have a couple of days to spare in Sofia then you should visit a dentist - even if you don't think you need to. The majority of Bulgarians who live abroad regularly return with the single aim of having their teeth taken care of in a country where the dentists not only perform a very decent job, but also charge a lot less. At Dr. Tsalov's Dental Services Centre you can also have cosmetic treatments. Dr. Tsalov has studied endodontics, paradontology, and implantology in Austria, Italy, Switzerland and France. Therefore, you will have the opportunity to have your teeth whitened with the latest European technology, or simply have a check-up. Laser treatment, which is performed without anesthesia and is completely painless, is one of the centre's more novel procedures.

St. George Dental Services Centre

20 Konstantin Irechek Str., 1000 Sofia, Bulgaria
phone: +359 2/ 954 47 83, phone/fax: +359 2/952 41 94
cell phone: +359 886 129 213, +359 898 526 082
e-mail: dc_st.george@abv.bg

LOVICO®

WINERY

ESTABLISHED IN SUHINDOL SINCE 1969

Виното на България!

www.lovico.eu

Ресторант Воденицата

Център за Българска национална кухня и фолклор

София, парк Витоша, кв. Драгалевци
Тел.: +359 2 9671058 , +359 888 703103 , +359 888 818518
e-mail: info@vodenitzata.com
www.vodenitzata.com
www.facebook.com/vodenitzata
Работно време: 12.00 ч. - 24.00 ч.

Vodenitsata Restaurant

Centre for Bulgarian national cuisine and folklore

Sofia, Vitosha Park, Dragalevtsi district
Phone: +359 2 9671058, +359 888 703103, +359 888 818518
e-mail: info@vodenitzata.com
www.vodenitzata.com
www.facebook.com/vodenitzata
Working hours: 12.00 - 00.00

РЕСТОРАНТ ВОДЕНИЦАТА

Едно от предимствата на това да живееш в София е непосредствената близост на Витоша. Освен на изключително красива природа, планината е дом и на "Воденицата". Заведението, носещо името си от стара воденица, в чието двор се намира, разполага с живописна градина, която е като обрисувана в Йовков разказ. На фона на естествената красота на планината всяка вечер може да се насладите на автентични нестинарски танци, темпераментни фолклорни песни, танци и български обичаи. Ресторантът е създаден изцяло в традиционен стил - както интериорът, така и менюто се отличават с автентичност на българския бит. Тук, където се преплитат живописна природа, богатата история и домашен уют ще откриете безброй български ястия, приготвени по традиционни рецепти.

One of the advantages about living in Sofia is the close proximity to the Vitosha Mountain. Besides the amazingly beautiful nature, the mountain is also home to "Vodenitsata".

The restaurant, named after the old mill in whose yard it is located, has a picturesque garden, as if described in a story by Yovkov. In the background of the natural beauty of the mountain every evening you can enjoy authentic fire walking dances, temperamental folklore songs, dances and Bulgarian customs.

The restaurant was entirely created in traditional style - the interior as well as the menu are characterized with the authenticity of Bulgarian life. Here, at a place where picturesque nature combines with rich history and home cosiness, you'll find countless Bulgarian meals, prepared according to traditional recipes.

Раї кетъринг

София, ул. Нишава 167-171
тел.: 02 858 19 91
моб. тел.: 0888 324 797
e-mail: mg@rai-catering.com

Rai Catering

Sofia, 167-171 Nishava Str.
phone.: +359 2 858 19 91
cell phone: +359 888 324 797
e-mail: mg@rai-catering.com

Кетъринга за нас е повече от работа - това е страст, превърната в изкуство. Стремелът към съвършенство характеризира нашите творения - перфектно оформени и завършени до последния детайл. Ние практикуваме това изкуство с въображение и професионализъм. Традициите на „Раї Кетъринг“ във високото качество на обслужване и цялостната организация допринасят за многобройни успехи и много доволни клиенти. От частно парти до екстравагантен банкет нашите събития се характеризират с гъвкавост и специално отношение към всеки клиент. Планирането на събитие с „Раї Кетъринг“ е лесно. Всеки клиент може да се наслади на здравословно меню по индивидуален избор. „Раї Кетъринг“ налага нови стандарти в кулинарната естетика - вашите гости ще бъдат впечатлени и ще останат с позитивни емоции. Очаровайте гостите си с вкус и стил!

Catering for us is more than a job, it's a passion turned into art. The strive for excellence characterizes our creations - perfectly shaped finished to the last detail. We practice this art with imagination and professionalism.

The traditions of Rai Catering in the high quality of service and overall organization contributes to the numerous successes and many satisfied customers. From private occasions to extravagant banquets, our events are characterized by flexibility and special attention to every client.

Planning an event with Rai Catering is beautifully simple. Each customer can enjoy a healthy menu on individual choice. Rai Catering sets new standards in the culinary aesthetics and your guests will be impressed and will remain with positive emotions.

Spaghetti kitchen

София, ул. 6-и септември №9
Резервации тел.: 0890 5 66666
office@spaghetti-kitchen.com
www.spaghetti-kitchen.com

Няма как да преминете по улица „6-и септември“ и да останете безразлични към вида на този наистина необикновен ресторант. Какво го прави такъв, ще разберете в момента, в който прекрачите прага му. С една единствена крачка забравяте за работната суматоха на големия град и се пренасяте в един друг сюжет с въздушна атмосфера и безброй кулинарни предложения. Тук ще откриете приятна комбинация от съвременен дизайн в обзавеждането, изискано меню с интернационална кухня и отпускателна музика. От месец ноември се открива и отопляема външна градина. Заведението впечатлява и с деликатно лично отношение към клиента и усещане за домашен уют. Всичко това превръща Spaghetti Kitchen в най-модерното и желано място в София.

Spaghetti kitchen

9, 6th of September Str., Sofia, Bulgaria
Reservations: +359 890 5 66666
office@spaghetti-kitchen.com
www.spaghetti-kitchen.com

It is not possible to pass 6th of September Street and to remain indifferent to the appearance of this unusual restaurant. You will understand what makes it so unusual the minute you cross its threshold. Only one step and you forget about the busy turmoil of the city, and move into another reality that has a magic atmosphere and countless culinary propositions. Here you will find a pleasant combination of contemporary interior design, exquisite international cuisine and relaxing music. The restaurant also impresses with its delicate personal attitude towards the customer and the feeling of home comfort. All this makes Spaghetti Kitchen the most modern and desired place in Sofia.

Modera София

ЖИВОТЪТ Е ПО-ВКУСЕН С НАС.

кв. Изток
ул. „Фредерик Жолио Кюри“ №18
тел: 02/ 971 32 78
мобилен: 0884 255 558

Недалеч от летището и близо до шумния център на града се намира място, което се отличава със своето спокойствие и уют. Модера е ресторант, в който всеки гост е специален. Менюто на заведението включва винаги прясно приготвени ястия от риба, говежди и телешки стекове. Истинско удоволствие от прекрасния обяд или вечеря е изборът от неустоимите десерти, които се приготвят в сладкарската работилница на ресторанта. Всичко това, съчетано с бутилка вино от прецизно подбраната ни селекция, би задоволило и най-взискателния вкус. Модера и не просто ресторант. Модера е стил!

Modera³ RESTAURANT

Modera Sofia

LIFE TASTES BETTER WITH US.

Iztok District
18 Frederic Joliot-Curie Street
phone: +359 2/ 971 32 78
cell phone: +359 884 255 558

Not far from the airport and near the noisy city centre there is a place known by its peace and cosiness.

Modera is a restaurant where each guest is special. The menu includes always freshly prepared fish, beef and veal steaks.

The real pleasure of the wonderful lunch or dinner is the choice of irresistible desserts, prepared in the pastry shop of the restaurant.

All this, combined with a bottle of wine from our precise selection, would satisfy even the most demanding taste.

Modera is not just a restaurant. Modera is a style!

Премиер Лъкшъри Маунтин Ризорт, Банско, България

2770 Банско,
ул. Караманица 11, п.к. 73
Тел.: 0749 50500
reservations@premiermountainresort.com
www.premiermountainresort.com
www.premierfoodfestival.com

След безспорния успех на предходните издания, Третият гастрономически фестивал Премиер през месец ноември ще бъде изпълнен с изненади и възбудящи преживявания. Едни от най-добрите и признати шеф-готвачи ще приготвят образци на гурме фюжън кухнята, които в допълнение с изискани вина, ще Ви отведат на истинско гастрономическо пътешествие. Екзотичните вкусове на Япония и Перу, пикантната мексиканска, изненадващата холандска, ориенталската египетска, елегантната френска, възбудящата италианска, обожаваната критска, уникалната манастирска - осветят на фюжън кухнята ще спечели сърцето Ви.

Не пропускайте уникалната възможност да се насладите на кухните на различни държави и кулинарните творения на едни от най-добрите шеф-готвачи от 31 октомври до 30 ноември 2014. Апетитните шедьоври от висшата кулнория, приготвени в а-ла-карт ресторант „Амброзия“ през цялата година, в допълнение с отбрани вина и отпускателна обстановка биха задоволени и най-изтънчения вкус. Доброто обслужване, уютната и луксозна атмосфера, висококачествените продукти и богатото разнообразие на изискани блюда осигуряват неповторимо кулинарно преживяване. Ресторант „Амброзия“ предлага наслада за всички сетива – и в делника и в празника. Разнообразни менюта, събрали в себе си най-добрите вкусове на всеки сезон, музикални изпълнения на живо, безупречно обслужване и изключително внимание - това е ключът към сърцата на нашите гости, които се завръщат отново, за да се докоснат до кулинарни тайни на нашите талантиливи готвачи.

Premier Luxury Mountain Resort, Bansko, Bulgaria

11, Karamanitsa str, P.O. Box 73,
2770 Bansko, Bulgaria
Tel: +359 749 50500
reservations@premiermountainresort.com
www.premiermountainresort.com
www.premierfoodfestival.com

Premier Luxury Mountain Resort proudly announces the 3rd Premier Gastronomy Festival in Bansko Bulgaria.

Following the success of the previous years, the 3rd Premier Gastronomy Festival is coming this November and it will be full of surprises and excitement! Some of the best chefs of the world will prepare for you the hippest versions of gourmet fusion, paired up with exquisite wines, to take you on a journey of heavenly tastes.

Exotic flavours of Japan and Peru, spicy Mexican, surprising Dutch, oriental Egyptian, elegant

French, exciting Italian, adored Cretan, unique Monastery tastes... a world fusion, ready to take your heart.

Don't miss out on this great opportunity to taste the world by some of the greatest Chefs from 31 October until 30 November 2014.

Our take on a la carte dining Amvrosia offers contemporary haute cuisine all year round served in a warm, casual and inviting setting – the perfect place to relax and enjoy fine dining. Enjoy an extensive wine list and exquisite dinners prepared by our chefs using only fresh, seasonal ingredients to deliver the truest flavours. Whether you are dining for any occasion or no occasion at all, Amvrosia offers a feast for all your senses – and a reason to return – from seasonally inspired menus to live music and flawless service. Experience the very finest in contemporary haute cuisine.

Golden Nero

София, бул. Витоша 180
(+359 887097171, +359 898490885)
www.goldennero.com

Мечтаете ли да се върнете в любимото си ресторантче из тесните улчички на Флоренция или Верона, без да пътувате до Италия? Искате ли да опитате вкуса на типичната италианска кухня? Това може да ви се случи в сърцето на София, бул. Витоша 180 в клуб „Golden Nero“.

Усмивнатият италианец Chef Ennio ще ви посрещне като скъп приятел, ще ви накара да се почувствате като у дома си и ще ви изкуши с безброй предложения – прясна паста и лазаня, пица, италиански наденички на дървени въглища, разнообразна средиземноморска кухня и фантастични домашни десерти.

Каним ви на чаша ледено ягодово мохито в пълната ни с цветя градина или да опитате обедното ни меню, което всеки ден ще ви изненада с нови предложения от българската и интернационалната кухня. За ценителите на истинския натурален вкус имаме био предложения – здравословна храна от свободно отглеждани животни в района на Родопите.

Golden Nero

София, 180, Vitosha Blvd.
(+359 887097171, +359 898490885)
www.goldennero.com

Do you dream of returning to your favourite restaurant on the narrow streets of Florence or Verona without travelling to Italy? Would you like to taste a typical Italian cuisine? It can happen in the heart of Sofia, 180, Vitosha Blvd. in “Golden Nero” Club.

The smiling Italian Chef Ennio will welcome you as a dear friend, make you feel at home and tempt you with countless suggestions – fresh pasta and lasagna, pizza, Italian sausages grilled on charcoal, varied Mediterranean cuisine and fantastic homemade desserts.

We invite you to a glass of icy strawberry mojito in our garden, full of flowers, or to try our lunch menu which will surprise you with new suggestions from the Bulgarian and international cuisine. For the connoisseurs of real natural taste we have bio-suggestions – healthy food from freely bred animals in the Rodopi Mountain region.

Brasserie

София, ул. Райко Даскалов №3,
в градината на ул. Ангел Кънчев и Солунска
тел. 02/ 980 03 98

Brasserie напомня за елегантните ресторанти на Горен Манхатън и е перфектно място за бизнес обяд, вечеря с приятели, следобедно кафе и (или) късни коктейли. Закътанният вътрешен двор приканва към студено мохито, а стилният салон – към кулинарна екстраваганца. Забедението е носител на наградата на специализираното списание Бакхус в категорията Bar&Dinner за 2006 и 2007 година. Изборът от ястия е впечатляващ, а кухнята – интернационална. Можете да ги полееете с първокласни вина и напитки от цял свят.

Brasserie

3 Raiko Daskalov Str., Sofia
(in the public gardens adjoining
Angel Kanchev and Solunska Str.),
phone: +359 2/ 980 03 98

Brasserie is reminiscent of trendy upper Manhattan eateries and is the perfect place for a business lunch, dinner with friends, afternoon coffee and/or late night drinks. A cosy patio at the back tempts you into having an ice-cold Mojito cocktail, while the elegant salon invites you to partake in a culinary extravaganza. The establishment won the Bacchus magazine Bar&Dinner Award in 2006 and 2007. The cuisine is international and the choice of gourmet dishes is staggering. Wash them all down with first-class wines and spirits from around the world.

Motto

София, ул. Аксаков №18
тел. 02/ 987 27 23

Историята на всеки съвременен град е запечатана в забележителностите, които го характеризират на географската карта. Има и друга история, която често пъти е много по-любопитна и лична – онази, която пишат хората в заведенията, превърнали се от години в градска легенда. Едно такова място винаги е съчетавало добрия вкус в музиката, храната и компанията, и от дълго време се е превърнало в култово и любимо за всеки, който иска да бъде част от интересната градска тъпла.

Клуб Мото е градски пристан за всеки, който иска да бъде някой или да срещне интересни събеседници, да научи най-новите софийски клюки, да разбере всичко за хитова книга, филм или театрална постановка. Удоволствието от приятния разговор е допълнено от елегантното меню, добрата селекция от напитки и хубава музика - от онази, която не те ангажира непременно да влезеш в ритъм, а по-скоро отзвучава леко встрани, като хармоничен фон на преживяването. Спокойствието и уютът са превърнали Клуб Мото не само в предпочитано, но в задължително място за всеки, който иска да усети истинската атмосферата на София и да научи най-тайните ѝ истории.

Motto

18 Aksakov Str., Sofia
phone: +359 2/ 9 872723

The history of every modern city is hidden among the sights that make it stand out on the geographical map. And often there is another unique story that is quite peculiar and personal – the story told by people and places that have become legends within the city as the years go by. A place just like this, which has always combined good taste in music, food and company, quickly became the favorite place for everyone wishing to be part of the interesting, urban crowd.

Club Motto is an urban “port in a storm” for everyone who wants to be somebody or to meet an interesting crowd, to learn the latest Sofia gossip, or hear everything about the latest best-selling book, box office hit or popular theater performance. The pleasure of a nice conversation is augmented by an elegant menu, good selection of drinks and nice music – the kind that doesn't force you to get into the rhythm, but that simply creates a harmonious environment for your experience. The calmness and coziness of Club Motto have made it not only the most preferred spot, but also the place for everyone wishing to experience the real atmosphere of Sofia and to learn its most secret stories.

Spaghetti Company

СЕРДИКА ЦЕНТЪР, бул. Ситняково №48
тел. 02/ 841 28 18
ЦУМ – етаж 1, тел: 02/ 926 0427
Mall Bulgaria 102 ет 3 до кино Арена
Работно време:
понеделник - неделя от 10:00 до 00:00 ч.
spaghetticompany@mail.bg

Трите ключови гумички на вече веригата заведения Spaghetti Company са: Pizza, Pasta, Modernista. Акцентът е върху италианска кухня, но се долавят и нотки от средиземноморската и френската класическа кулинария, а Modernista опичва тръбн атмосфера и дизайн. Изчистения модерен стил и леката музика създават уют и спокойствие!

В Spaghetti Company можете да се насладите на вкусна италианска кухня, специално подбрани вина, перфектно обслужване и приятна музика. Ресторантът е идеалното място за вашите делови и лични срещи.

Spaghetti Company

SERDIKA CENTER, 48 Sitnyakovo Blvd
phone: +359 2/ 841 2818
TZUM – floor 1, phone: +359 2/ 926 0427
Mall Bulgaria 102 floor 3 near Arena cinema
Working time:
Monday-Sunday 10:00 am – 12:00 pm
spaghetticompany@mail.bg

It is not possible to pass 6th of September Street and to remain indifferent to the appearance of this unusual restaurant. You will understand what makes it so unusual the minute you cross its threshold. Only one step and you forget about the busy turmoil of the city, and move into another reality that has a magic atmosphere and countless culinary propositions. Here you will find a pleasant combination of contemporary interior design, exquisite international cuisine and relaxing music. The restaurant also impresses with its delicate personal attitude towards the customer and the feeling of home comfort. All this makes Spaghetti Kitchen the most modern and desired place in Sofia.

Gelateria Confetti

София, ул. Граф Игнатиев 4
Тел. +359 2 988 4444

Както може да се види от самото му лого, Confetti определя себе си като gelateria, но с времето се превърна в много повече от място за сладолед.

Като споменахме сладолед - той се прави на място и се предлага в истинско разнообразие на вкусове - над 40 вида. Прави се с пресни съставки и плодове, и е всичко, което един сладолед трябва да бъде.

Леката италианска кухня е подходяща за бърз работен обяд или вечеря, тъй като всеки може да припознае себе си кулинарно в някоя салата, паста или пица.

Всеки ден Confetti предлага закуски и обедно меню, а ако много бързате, можете просто да вземете сандвич за навън от щанда с италиански специалитети.

Дали замислено като такова или получило се с течение на времето, Confetti е място, в което седят хора от всяко поколение и без много-много суетни размения по някоя сладка приказка.

Confetti се намира в сградата на Съюза на българските журналисти на ул. Граф Игнатиев 4, заема и обширната градина откъм ул. Христо Белчев.

Gelateria Confetti

Sofia, 4 Graf Ignatiev Street
Phone: +359 2 988 4444

As you can see from its logo, Confetti defines itself as a gelateria but over time it's turned into a much more than an ice cream parlours.

Speaking of ice cream – it's made right there and is offered in a great variety of flavours – more than 40 kinds. It's prepared with fresh ingredients and fruit and it's exactly what ice cream should be like.

Light Italian cuisine is suitable for a quick business lunch or dinner as everyone can discover themselves in a culinary way in a salad, pasta or pizza.

Every day Confetti offers snacks and a lunch menu and if you're are in a big hurry, you can just grab a take away sandwich from the Italian specialities counter.

Whether it was planned to be one or it became such over time, Confetti is a place where people of all generations sit and have a chat without much ado.

Confetti is situated in the Union of Bulgarian journalists building at 4 Graf Ignatiev Street and takes up the spacious garden from the side of Hristo Belchev Street.

Ресторант Лебед

София, кв. Панчарево, ул. Самоковско шосе 241
Тел.: +359 2 992 11 11; +359 889 00 8888 ; +359 887 00 8888
e-mail: info@restaurantlebed.com
www.restaurantlebed.com
www.facebook.com/lebedpancharevo
Работно време: 12.00 ч. - 24.00 ч.

Lebed Restaurant

Sofia, Pancharevo, 241 Samokovsko shose Street
Phone: +359 992 11 11; +359 889 00 8888; +359 887 00 8888
e-mail: info@restaurantlebed.com
www.restaurantlebed.com
www.facebook.com/lebedpancharevo
Working hours: 12.00 – 00.00

Ресторант Лебед е едно от онези райски кътчета, сякаш създадени по приказен образец. Просторната градина, която може да приеме повече от 500 гости, е дом на над 100 вида редки екзотични птици, шуртящи шадравани, красиви цветя, многобройни приглушени светлини и романтични свещи.

Разположен на брега на Панчаревското езеро, Лебед неколкократно е бил място, на което са се вричали във вечната любов под сянката на някое кичесто дърво и сред естествена пленяваща тишина на езерото. Ресторантът красиво се вписва в заобикалящата го природа, като дава възможност на гостите да се насладят на спокойствие на европейска и средиземноморска кухня в интимна обстановка и с неповторима гледка, напълно отделени от забързаното ежедневие.

Lebed Restaurant is one of those paradise spots as if created like a fairy tale. The spacious garden that can welcome more than 500 guests and it's home to over 100 kinds of exotic birds, splashing fountains, beautiful flowers, multiple muted lights and romantic candles. Situated on the shore of Lake Pancharevo, Lebed restaurant has repeatedly been a place where couples have pledged their eternal love under a shady tree and the natural fascinating peace of the lake. The restaurant goes beautifully together with the surrounding nature, and allows the guests to enjoy European and Mediterranean cuisine in peace, in an intimate atmosphere with a unique view, completely away from the hectic everyday life.

Night Flight Evolution

град София, бул. Мария Луиза 20
тел.: 0877 775 775

Най – популярният клуб в България - Night Flight Evolution - прекрачи отвъд предрасъдъците и шаблоните. Това мнение споделя не само един от най-големите български дизайнери - Светослав Тодоров, чието дело е новият интериор на клуба, но и всички, които обичат да се забавляват. Единствено гостите на Night Flight могат да се почувстват като в клуб от световна величина и да получат персонален комплимент за избора си и усещане за собствен стил. Причината е, че за първи път клуб за жива музика има отношение към дизайна. Еволюцията показва естетика, а самият клуб се развива не само като визия, но и като концепция. С новия интериор и амфитеатрално разположение на сцената, идват и новите възможности за забавление – 360 градусова видимост за всеки гост, който иска да е част от купона.

Night Flight е мястото, където се случват най-вълнуващите и зрелищни забавления. Шоуто на най-големите звезди от българската и световна сцена, спектаклите на балета на Night Flight са без аналог в България и създават неповторимо преживяване на гостите. Новата концепция на клуба предполага посетителите да се насладят и на невероятен звук, с апаратура последна разработка, както и на кръгъл LED екран. Всичко в новия клуб е новаторско и авторско решение. Мебелите са дело на известния дизайнер Константин Гърчиц, който е сред най-влиятелните съвременни германски дизайнери. „Няма имитация, нито дубликат. Няма аршин, с който да се мерим тук“, категоричен е един от съсобствениците на Night Flight – Петко Димитров.

NIGHT FLIGHT

Night Flight Evolution

20 Maria Luiza Blvd., Sofia, Bulgaria
phone: +359 877 775 775

The most popular club in Bulgaria – Night Flight Evolution – went beyond prejudices and cliches. This opinion is shared not only by the one of the greatest Bulgarian designers – Svetoslav Todorov whose work is the club's new interior, but also by anyone who enjoys having fun. Night Flight's guests are the only one who can feel as if they're in a world-class club and receive a special compliment for their choice and a feeling of their own style. The reason is that for the first time live music club has an attitude toward design. The evolution shows esthetics and the club itself is developing not only as a vision, but also as a concept. With the new interior and the amphitheatre position of the stage, the new entertainment opportunities come – a 360 degree visibility for each guest who wants to be part of the party.

Night Flight is the place where the most exciting and spectacular entertainment happens. The show of the biggest Bulgarian and world stars, Night Flight's ballet performances have no analogue in Bulgaria and create a unique experience for the guests. The club's new concept suggests that the visitors will enjoy an incredible sound, with state-of-the-art equipment, as well as a round LED screen. Everything is the new club is innovative and original. The furniture was created by the famous designer Konstantin Garichich who is among the most influential contemporary German designers. "There's no imitation, no duplicate. There's no standard to measure by here", one of Night Flight's co-owners Petko Dimitrov says with certainty.

Bar Flight Live

град София, ул. Лега 15А
тел.: 0877 776 776

От откриването му през 2010 г. вече четири години Bar Flight е абсолютен лидер сред заведенията в сърцето на София и предпочитано място за столчани. 24 часа в денонощието гостите на бара ще могат да се насладят на уникалната кухня с богато меню и ястия от всички краища на света. През летния сезон тази година собствениците и мениджърите на Bar Flight прокараха поредна иновативна идея, която до този момент не бе приложена никъде другаде не само в София, но и в България. Единственият пиано бар на открито Bar Flight Live всяка вечер събира под звездите почитателите на хубавата музика. За доброто им настроение зад и около рояла се грижат най-големите звезди на българската музика – Орлин Горанов, Мария Илиева, Васил Найденов, Христо Ламбрев от „Сигнал“, звездите от музикалните риалити формати Васил Чергов и Неделяна Христова-Нел. А караокето, с което гостите на пиано бара могат да демонстрират своите певчески умения, звучат чрез саунд система от последно поколение и се излъчва на 30 екрана. Амбицията на создателите на Bar Flight се простира в две насоки. Едната е заведението да бъде най-добрият образец в България на американския тип пиано барове. И втората – през летния сезон чрез двете си градини да пренесе своите гости в Средиземноморието сред зелени палми и прохлада. Интериорът е издържан в стила на американската култура. Мебелите са изработени изцяло с естествени материали – дърво, камък и стъкло. А топлият цвят създават неповторимо усещане за уют, но и изисканост с бутиковите сенарета „честър“.

BAR FLIGHT

Bar Flight Live

15A Lege Str., Sofia, Bulgaria
phone: +359 877 776 776

Since its opening in 2010 for four years Bar Flight has been an absolute leader among clubs in the heart of Sofia and a favourite place for the locals. Bar guests will be able to enjoy unique cuisine with a rich menu and meals from all over the world, 24/7.

During the summer season this year the owners and managers of Bar Flight implemented another innovative idea that had not been applied anywhere else so far - not only in Sofia, but also in Bulgaria.

The only outdoor piano bar Bar Flight Live every evening gathers the fans of good music under the stars. Behind and around the grand piano the greatest stars of Bulgarian music – Orlin Goranov, Maria Ilieva, Vasil Naidenov, Hristo Lambrev from "Signal", music reality formats stars Vasil Chergov and Nedeliana Hristova-Nel cater for the guests' good mood. Moreover, the karaoke that the piano bar guests can demonstrate their vocal talent with uses a state-of-the-art sound system and is viewed on 30 screens. Bar Flight's creators' ambition is stretching out in two directions.

The first one is for the bar to be the best example of the American piano bars type in Bulgaria. And the second one – during the summer season thanks to its two gardens - to take its guests to the Mediterranean region among green palm trees and coolness. The interior is in American culture style. The furniture is fully made of natural materials – wood, stone and glass. In addition, warm colours create a unique feeling of cosiness, as well as elegance thanks to the boutique "Chester" booths.

Carpe Diem complex

Brand new exclusive development on first line in Balchik.
Balchik, Bulgaria

Harmony complex

Apartments For Sale - Building 3 and Building 4
St. St. Constantine and Helena, Bulgaria

31 Tzar Simeon I str. 9000 - Varna, Bulgaria
tel: +359 52 663 799 mobile: +359 888 603 351
tel: +359 52 663 709 mobile: +359 885 190 390
e-mail: info@my-home.bg

ВАЖНО!

ПРЕВОЗ НА БЕЗПЛАТЕН БАГАЖ ПО ПОЛЕТИТЕ НА БЪЛГАРИЯ ЕР НОВА ПОЛИТИКА НА БЪЛГАРИЯ ЕР

България Ер въвежда по линиите си нови правила за превоз на багаж за билети, издадени на/след 02 май 2011 г. Новата система, **PIECE CONCEPT**, се базира на броя, теглото и размерите на чекирания багаж.

РЕГИСТРИРАН / ЧЕКИРАН БАГАЖ

Всеки пътник има право да превози в багажниците на самолета безплатен багаж, както следва:

1. Общи правила – Международни и Вътрешни линии:

Класа на обслужване	Норма на безплатен багаж
Бизнес класа	2 броя – макс. до 23 кг и до 158 см всеки един
Икономическа класа	1 брой - макс. до 23 кг и до 158 см

2. Изключения:

Златна карта на бонусната програма	Плюс 1 брой – макс. до 23 кг и до 158 см
За притежатели на ко-брендирана карта България Ер и ЦКБ	Безплатна норма чекиран багаж – 2 броя до 32 кг
За притежатели на карта VISA Platinum	Безплатна норма чекиран багаж – 2 броя до 23 кг. Всеки
Моряци	Плюс 1 брой – макс. до 23 кг и до 158 см
Бебета от 0-2 години	1 брой – макс. до 10 кг и до 115 см

Максималният размер е сумата от външните размери на дължината, височината и широчината на багажа - /l+h+w/.

Пътникът може да превозва и повече от безплатната норма багаж срещу допълнително заплащане.

3. Такси за свръхбагаж - Международни линии:

За по-тежък багаж - между 23 кг - 32 кг	EUR 50
За по-обемист багаж - между 158 см – 203 см	EUR 70
Допълнителна бройка - втори багаж до 23 кг x 158 см	EUR 50
Допълнителна бройка – трети багаж до 23 кг x 158 см	EUR 100

4. Такси за свръхбагаж - Вътрешни линии:

За по-тежък багаж - между 23 кг - 32 кг	EUR 20
За по-обемист багаж - между 158 см – 203 см	EUR 30
Допълнителна бройка - втори багаж до 23 кг x 158 см	EUR 20
Допълнителна бройка – трети багаж до 23 кг x 158 см	EUR 50

Багаж с тегло над 32 кг може да се превозва само като карго.

5. Специални категории багажи:

Спортна екипировка	Включва се в безплатната норма багаж, при условие че е до 23 кг и до 200 см. Счита се като брой багаж. Изключение: - Международни полети: Един чифт ски на пътник – прилага се фиксирана такса от EUR 30. - Вътрешни полети: Един чифт ски на пътник - прилага се фиксирана такса от EUR 20.
Домашни любимци в пътническата кабина /PETS/: Максимално тегло на животното и клетката – до 8 кг. Максимални размери на клетката – 48 x 35 x 22 см. Приемат се само кучета и котки.	Не се включва в безплатната норма багаж. Заплаща се такса от EUR 50.
Животни в багажника /AVIH/: Максимално тегло на животното и контейнера – 32 кг. Максимални размери на контейнера – 110 x 80 x 76 см.	Не се включва в безплатната норма багаж. Заплаща се такса от EUR 80.

РЪЧЕН / КАБИНЕН БАГАЖ: 1 брой – до 10 кг.

Размери - до 55 x 40 x 23 см, с максимален сбор от трите измерения до 115 см.

За смесени превози с участието на България Ер и други партньорски авиокомпании в маршрута могат да бъдат прилагани други условия за багаж.

БЪРЗ ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТ „КОМФОРТ“ БЕЗ ПОРЪЧИТЕЛИ

- Одобрение до 3 часа
- Без такса за разглеждане на документи

Централна Кооперативна Банка
Важният си ти.

0800 11 400
www.ccbank.bg

НОВИ ПРАВИЛА ЗА ПРЕВОЗ НА ДЕЦА

От 1 юли 2012 година авиокомпания България Ер променя правилата за превоз на непридружени деца

За **НЕПРИДРУЖЕНО ДЕТЕ (UNACCOMPANIED MINOR - UM)** се смята дете, което не е навършило 12 години и пътува без родител, настойник или друг пълнолетен придружител.

ПРИ УСЛУГАТА ПРЕВОЗ НА НЕПРИДРУЖЕНО ДЕТЕ (UM) служителите поемат детето от изпращача на отправното летище, придружават го по време на всички летищни формалности и го предават на посрещача. Услугата е задължителна за деца на възраст от 3 до 5 години и възможна при поискване за деца с навършени 5 години.

ФОРМУЛЯР – ИНФОРМАЦИЯ ОТ РОДИТЕЛ/НАСТОЙНИК: Задължителен документ, в който се вписва точна информация за детето, както и имената, адресите и телефони на изпращача и посрещача.

ЕСКОРТ – Стюардеса, която пътува с детето и се грижи за него по време на полета. За да бъде осигурен ескорт, агентът, създател на резервацията на детето, внася SR UMNR с неговата възраст и рождена дата, както и информация за посрещача и изпращача – имена, телефон за връзка и пълен адрес. Запитването се прави поне седмица преди полета. В рамките на 3 дни служителите от отгел Спейс контрол дават отговор на молбата. При потвърждение Спейс Контрол запазва място на стюардесата на желаня полет и уведомява агента, който създава МСО в резервацията на детето в размер на дължимата сума за тази услуга.

ЗАДЪЛЖИТЕЛНАТА ИНФОРМАЦИЯ за потвърждаване на услугата UMNR включва три имена, възраст и рождена дата на детето; три имена, телефон за връзка и пълен адрес на посрещача и изпращача.

- Авиокомпания България Ер не приема непридружени деца, трансфериращи на летище София. Изключения се правят само при предоставени контакти на трансферния пункт.
- Деца до 3 години не се приемат за превоз без придружител.
- Деца, навършили 5 години, се приемат за превоз без придружител и се обслужват по реда за непридружени деца – UM.

ЗАПЛАЩАНЕ ЗА ПРЕВОЗА на непридружени деца:

- от 3 до навършване на 5 години: за детето се заплаща пълната тарифа за възрастен пътник без детско намаление, плюс 50% от еднопосочната тарифа в М класа за стюардесата-придружител. Всички дължими летищни такси за маршрута по билета също се събират. Една стюардеса може да придружава две деца от едно семейство и в този случай за двете деца се заплаща една такса.
- от 5 до 7 години: плаща се 100 % от тарифата за възрастен пътник. Допълнително се събира UM такса в размер на 40 евро на отсечка за международни полети и 20 евро за вътрешни линии.
- от 8 до 11 години: плаща се детски билет с приложимото по съответната тарифа детско намаление. Допълнително се събира такса UM в размер на 40 евро на международна отсечка и 20 евро за отсечка по вътрешни линии.
- за две деца от едно семейство – братя и сестри, които пътуват заедно, се плаща една UM такса за двете деца.
- по желание на родителите, деца от 12 до 18 години могат също да ползват услугата UM срещу заплащане на UM таксата.

New Rules for Transporting Children

From the 1st of July 2012, Bulgaria Air is changing its rules regarding transporting unaccompanied children.

An **unaccompanied minor (UM)** is a child under 12 years old who is traveling without a parent, guardian or some other type of adult escort.

The service **“Transport of an unaccompanied minor” (UM)** means that employees of Bulgaria Air receive the child from the person that escorts him or her to the departure airport, accompanies the child through all airport formalities, and hands him off to the person that will collect the child at the destination. The service is mandatory for children between their 3rd and 5th birthdays, and optional for children who have already turned 5 years old.

Form – information from the parent/guardian: A mandatory document that contains accurate information about the child, as well as the full names, addresses and telephone numbers of the persons who will be escorting the child to the departure airport and from the destination airport.

Escort – A flight attendant who travels with the child and cares for him or her during the flight. To provide an escort, Bulgaria Air requires the travel agent that books the flight for the child to submit SR UMNR with the child's age and date of birth, as well as information about the person who will deliver the child to the departure airport, and the person who will collect him or her from the destination airport – their full names, telephone numbers and full addresses. This service should be requested at least one week prior to the flight. Staff members from the Space Control Department will reply to your inquiry within 3 business days. Upon confirmation, Space Control books a place for the flight attendant on the desired flight and informs the travel agent who issues an MCO on the child's reservation in the amount of the sum payable for the service.

The information that is necessary for the confirmation of the UMNR service includes the child's full name, age and date of birth, as well as the full name, telephone number and complete address of the persons delivering the child to the departure airport and collecting him or her at the destination airport.

- Bulgaria Air does not accept unaccompanied minors who transfer at Sofia Airport. Exceptions are made only when contact information has also been submitted for the persons who will take care of the child at the point of transfer.
- Children under 3 years of age cannot travel unaccompanied.
- Children who have turned 5 are permitted to travel unaccompanied and are served according to the rules for unaccompanied minors.

The price for the Transport of Unaccompanied Minors service:

- For children between their 3rd and 5th birthdays: the price is the full adult tariff without a children's discount, plus 50% of the one-way tariff in M class for the escorting flight attendant. All applicable airport fees for the route of the flight are also collected. One flight attendant can escort two children from the same family simultaneously and, in that case, the customer pays one fee for both children.
 - Age 5-7: the customer pays 100% of the tariff for an adult passenger. A UM fee is also collected in the amount of 40 euros for international flights and 20 euros for domestic flights.
 - Age 8-11: the customer pays a children's tariff (with the applicable child discount from the respective tariff). A UM fee shall also be collected in the amount of 40 euros for international flights and 20 euros for domestic routes.
 - For two children from one family – siblings traveling together – one UM fee is payable for both children.
 - Upon parental request, children aged between 12 and 18 years old may also make use of the UM service if the UM fee is paid.

IMPORTANT!

CARRIAGE OF FREE OF CHARGE BAGGAGE ON BULGARIA AIR FLIGHTS NEW BAGGAGE POLICY OF BULGARIA AIR

Bulgaria Air introduces its new rules for baggage carriage on its destinations for all tickets, issued on / after 02 May 2011. The new policy, PIECE CONCEPT, is based on the quantity, weight and dimensions of the checked-in baggage.

CHECKED-IN BAGGAGE

Each passenger has the right to transport in the aircraft free of charge baggage, as follows:

1. General Terms – International and Domestic Flights:

Booking Class	Terms for free of charge baggage
Business Class	2 PC - up to 23 kg and 158 cm each
Economy Class	1 PC - up to 23 kg and 158 cm each

2. Exceptions:

Gold Bonus Program Card	Plus 1 PC - up to 23 kg and 158 cm
Holders of Co-branded - Bulgaria Air-CCB Bank	Free bag allowance - 2 PC up to 32 kg
Holders of VISA Platinum card	Free bag allowance - 2 PC to 23 kg each
Marines	Plus 1 PC - up to 23 kg and 158 cm
Infants from 0-2 years old	1 PC - up to 10 kg and 115 cm

The maximum allowed size is the sum of external length, height and width of the baggage /l+h+w/.

The passenger can transport more than the free of charge terms for an additional charge.

3. Extra Baggage Fees - International Flights:

Overweight /between 23 kg and 32 kg/	EUR 50
Oversize /between 158 cm - 203 cm/	EUR 70
Extra piece - second piece up to 23 kg x 158 cm	EUR 50
Extra piece - third piece up to 23 kg x 158 cm	EUR 100

4. Extra Baggage Fees - Domestic Flights:

Overweight /between 23 kg and 32 kg/	EUR 20
Oversize /between 158 cm - 203 cm/	EUR 30
Extra piece - second piece up to 23 kg x 158 cm	EUR 20
Extra piece - third piece up to 23 kg x 158 cm	EUR 50

Baggage with weight of more than 32 kg is subject to Cargo transportation.

5. Special baggage items

Sports Equipment	It is subject to free of charge carriage in case the baggage is up to 23 kg and to 200 cm. It is considered as a piece of baggage. Exception: - International Flights: Pair of ski for passenger – fixed fee of EUR 30 is applied. - Domestic Flights: Pair of ski for passenger – fixed fee of EUR 20 is applied.
Pets in the aircraft cabin /PETC/: Maximum weight of the pet and cage - up to 8kg. Maximum dimensions of the cage – 48 x 35 x 22 cm. Only dogs and cats are allowed.	Is not included in the free of charge baggage norm. Fee of EUR 50 is applied.
Animal in the baggage compartment /AVIH/: Maximum weight of the animal and the container – 32 kg. Maximum dimensions of the container – 110 x 80 x 76 cm.	Is not included in the free of charge baggage norm. Fee of EUR 80 is applied.

HAND/CABIN BAGGAGE: 1 PC - up to 10 kg.

Dimensions – 55 x 40 x 23 cm, with maximum sum of all dimensions up to 115 cm.

For code-share flights with Bulgaria Air and other partner airlines in the route can be applied other baggage policies.

ГОТОВИ ЗА ПОЛЕТ

FIT TO FLY

Предлагаме ви няколко полезни съвета за това как да се чувствате добре по време на полета и след него. Изпълнявайте упражненията бавно и дишайте равномерно.

These handy exercises enable you to stay in top form – both during and after the flight. Perform each move with steady, even breathing.

Хогила

10 пъти

Поставете петите на пода и повдигнете нагоре пръстите на краката. После опрете пода с пръсти и повдигнете петите.

Глезени

15 пъти

Правете кръгови движения първо с единия крак, а после с другия.

Колене

30 пъти

Повдигнете единия крак, докато не усетите напрежение в бедрото.

Рамене

5 пъти

Поставете ръцете на бедрата и започнете да описвате кръгови движения с раменете.

Крака

10 пъти

Наведете се леко напред. Обгърнете с ръце коленете и ги повдигнете на нивото на гърдите. Задръжте така 15 секунди.

Гръб и ръце

15 пъти

Поставете и двете стъпала на пода и стегнете корема. Наведете се напред, докато ръцете ви не опрат пръстите на краката.

EN

Feet

10 times

Placing your heels on the floor, stretch your toes upwards. Then, keeping your toes on the floor, raise your heels upwards.

Ankles

15 times

Rotate your foot – first in one direction and then the other.

Knees

30 times

Raise your legs, tensing the muscles in your thighs.

Shoulders

5 times

With your hands on your thighs, rotate your shoulders in a circular motion.

Legs

10 times

Bend forward slightly. Wrap your hands around one knee and raise it to your chest. Hold for 15 seconds. Repeat with the other knee.

Back and arms

15 times

Place both feet flat to the floor and hold your stomach in. Bend forward, moving your hands down your legs.

Да се лети не е страшно

- Статистиката сочи, че летенето със самолет е далеч по-безопасно от много други дейности
- Екипажът на вашия самолет е висококвалифициран и с богат опит
- Самолетите на България Ер са с безупречна поддръжка и могат да устоят на всякаква турбуленция
- Опитайте да се отпуснете – вдишайте дълбоко през носа и задръжте въздуха няколко секунди, преди да го издишате

EN

Relax!

- Statistics show that flying is much safer than many situations in daily lives
- The crew in control of the plane is highly trained and experienced
- Bulgaria Air aircraft are thoroughly maintained and designed to withstand various forms of turbulence
- Try to relax – breathe in deeply through your nose, hold for three seconds before exhaling slowly

По време на полет

- Усещате болка в ушите? Запушете носа, затворете устата и започнете да преглъщате или да се опитвате да изкарате въздуха, без да отваряте уста. Дъвченето на дръвца също помага
- Стимулирайте кръвообращението си, като се разходите по пътеката в самолета
- Избягвайте да седите с кръстосани крака, защото това може да ограничи кръвообращението
- Може да се почувствате по-удобно, ако свалите обувките
- Пийте повече вода и по-малко алкохол, чай или кафе

EN

During the flight

- Ear pain? Pinch your nose shut, close your mouth and swallow or blow out against your closed mouth. Alternatively, chew some gum
- Stimulate your circulation by walking around the cabin and stretching
- Avoid sitting with your legs crossed as this restricts circulation
- Removing your shoes may provide you with more comfort
- Drink plenty of water and not too much alcohol, tea or coffee

Как да се приспособим по-бързо към часовите разлики

- Опитайте се да настроите биологичния си часовник към времевата зона на бъдещата ви дестинация, като вечерта преди по лета си легнете един час по-рано или по-късно
- Не прекалявайте с тежката храна и не пийте твърде много алкохол или кафе вечерта преди полета
- Яжте богати на протеин храни в подходящи за новата часова зона отрязъци от денонощието
- Когато пристигнете на избраната от вас дестинация, направете си кратка разходка
- Прекарайте поне 30 минути на дневна светлина

EN

Reducing jetlag

- Begin adjusting your body clock to the time zone of your destination the night before departure by going to bed earlier or later
- Don't consume too much food the night before you leave, or drink too much coffee or alcohol
- Eat protein-rich meals at times that are normal for your new time zone
- At your destination, take light exercise – such as a walk
- Spend at least 30 minutes in daylight

УДОБСТВО И БЕЗОПАСНОСТ ВЪВ ВЪЗДУХА

YOUR COMFORT AND SAFETY IN THE AIR

Вашето здраве

Ако имате притеснения за здравето си, свързани с пътуването, и особено ако страдате от дихателни или сърдечно-съдови заболявания, посетете лекаря си преди замиване. Аптеките могат да ви предложат лекарства без рецепта, но нашият съвет е винаги да се консултирате с лекар, който е най-подходящ за вас.

Вашият багаж

Избягвайте тежкия ръчен багаж. Носенето му може да претовари организма ви. Да седнеш в креслото уморен и задъхан, означава да започнеш пътуването си зле. В ръчния багаж носете само основното, което ще ви трябва по време на полета.

Срокът за явяване на летището

Опитайте се да пристигнете на летището рано. Оставете си достатъчно време за формалности, пазарване и отвеждане към самолета. Времето за регистриране на пътниците е различно на различните летища и може да варира според дестинацията. Добре е да се информирате предварително за часа, в който трябва да сте на летището.

Вашата сигурност

Запознайте се с изискванията за сигурност и ги спазвайте.

Не се съгласявайте да пренасяте чужд багаж.

Не оставайте багажа си без надзор.

Слагайте ножове, ножици и остри предмети в куфара, който предавате за транспортиране в багажника на самолета. Ако са в ръчния ви багаж, летищните служби за сигурност ще ви забранят да ги качите в самолета.

Вашият ръчен багаж

Сложете тежките предмети под седалката пред вас, а леките – в багажните отделения над седалките. Не блокирайте с багаж пътя към аварийните изходи и пътеките между креслата. Отваряйте багажниците над седалките внимателно – ако съдържанието им е разместено по време на полета, при отваряне от тях може да паднат предмети.

Пушенето

Пушенето в самолета е опасно. Забранено е на всички

България Ер ви желае безопасен и удобен полет. Висококвалифицираните ни летци, стюардеси и стюарди са обучени да осигурят безопасността ви. Ето някои основни моменти от безопасността, с които може да се запознаете, докато почивате и се наслаждавате на полета на България Ер.

Bulgaria Air wishes you a safe and comfortable journey. Our highly trained flightdeck and cabin crews are here to take care of your safety. While relaxing and enjoying Bulgaria Air's inflight service, you may consider the basic points that follow.

полети на България Ер. На кабинния екипаж е наредено да следи за изпълнението на забраната. Не пушете в тоалетните, които са оборудвани с датчици за дим.

Упътванията за безопасност

Преди замиване и пристигане кабинният състав на България Ер ще ви запознае с правилата за безопасност в самолета. Упътването включва сведения за предпазните колани, кислородните маски, изходите, аварийното напускане на самолета, спасителните жилетки. Молим за вашето внимание по време на демонстрацията. Разгледайте инструкцията за безопасност в самолета, която е в жоба на седалката пред вас.

Кабинен екипаж

Кабинният екипаж на България Ер се грижи да ви обслужва отлично и да осигурява безопасността по всяко време. Не се притеснявайте да повикате стюардесите и стюардите, като използвате разположения над креслото ви бутон, да споделяте коментарите си с тях и да ги уведомявате за потребностите си.

При пристигане

Пазете багажните си купони, за да намерите лесно багажа си. Отделете малко време, за да се аклиматизирате след пристигането си.

in, shop and board. Check-in times vary from airport to airport and from destination to destination. Please, inform yourself well in advance to avoid delays/cancellations.

Your security

Do read and follow the security requirements. Do not agree to carry other people's items with you. Never leave your luggage unattended. Store personal knives, scissors and other sharp objects safely inside your suitcase or hold luggage. If you do not, airport security staff will stop you taking them aboard in your cabin luggage.

Your hand luggage

Please store heavy items underneath the seat in front of you. Stow lighter items in the overhead luggage racks. Please ensure you do not block access to the emergency exits, and do not block the aisle. Please open the overhead lockers with caution: items there may have become disturbed and may fall onto the seats below.

Smoking

Smoking onboard is dangerous. All Bulgaria Air flights are non-smoking and cabin crew are under strict instructions to monitor observance. Please do not smoke in the lavatories; they are equipped with smoke sensors.

The safety briefing

Before departure and on approach, Bulgaria Air cabin crew will demonstrate the rules of safety on board our aircraft. The briefing includes information on your seatbelt, how to use your oxygen mask, how to locate exits, how to leave the aircraft in an emergency, and how to use your lifejacket. Please spare a moment to watch their demonstration.

Please also consult the illustrated Safety on Board leaflet in the seat pocket in front of you.

Your cabin crew

The Bulgaria Air flight attendants are on board to provide you with top class inflight service and ensure your safety at all times. Please do not hesitate to use the overhead attendant call button and share comments or request service from your flight attendant.

At the destination airport

Have your luggage identification tags ready to help you find your luggage. Give yourself some time for initial acclimatisation with the weather and environment of your destination.

Your health

If you have any medical concerns about making a journey, or if you suffer from a respiratory or heart condition, see your doctor before traveling. There are over-the-counter medicines available, but we recommended always consult a doctor to determine which are suitable for you.

Your luggage

Try to travel light. Carrying heavy bags can cause considerable stress you may not be used to. Arriving at your sit exhausted and perspiring is not a good start to your journey. In your hand luggage, carry only essential items which you will genuinely need during the flight.

Your check in deadline

Arrive early at the airport. Give yourself plenty of time to check

Уважаеми пътници,

В съответствие с директива на Европейската комисия 68/2004 от 15 януари 2004г., в охраняемите зони на летищата и в ръчния багаж не бива да се слагат предмети, с които е възможно или изглежда възможно да се причини нараняване, сред забранените предмети са:

• всякакви видове огнестрелно оръжие;	• катапулти и харпуни;	• имитации на огнестрелно оръжие, в това число детски изракци;	• оръжейни части, с изключение на уреди за телескопично виждане;	• пожарогасители;	• електрошокови уреди;	• брадви, секири, сатър, томахавки;	• лъкове, къси копия;	• всякакви заострени метални предмети,
които могат да послужат за нараняване;	• ножове, независимо от предназначението им;	• саби, мечове;	• бръснари, скалпели;	• ножици, с режеща част по-дълга от 6см;	• бормашини, отвертки, клещи, чукове;	• кънки за лег;	• всички видове спортни стикове, бухалки, щeki и тояги;	• всички видове оборудване за бойни
спортове;	• амуниции, гранати, мини, военни експлозиви;	• детонатори;	• газ и газови контейнери;	• всякакви пиротехнически средства;	• хлор, парализиращи спрейове, съзотворен газ;	• терпентин, разрестител и аерозолна боя;	• налитки с над 70% съдържание на алкохол;	

От 6 ноември 2006г. в Европейския съюз са в сила нови мерки за сигурност, които ограничават количеството течности в ръчния багаж. Те трябва да са в самостоятелни опаковки до 100мл всяка и общо до 1л, поставени в самозалечатващ се прозрачен плик, който подлежи на проверка от служителите по сигурността. Ограниченията се отнасят за следните течности: вода, напитки, супи, сиропи, гримове, кремове, лосиони, гелове, парфюми, дезодоранти, спрейове, паста за зъби, пена за бръснене и не включват медикаменти и бебешки храни за ползване по време на пътуването, но те подлежат на проверка.

Списъкът посочва някои от забранените за пренос предмети, без да бъде изчерпателен. Моля консултирайте се с летищния персонал за по-пълна информация.

From 6 November 2006 the European Union adopted new security rules that restrict the amount of liquids you can take through security checkpoints, in addition to other prohibited articles. These liquids must be in individual containers with a maximum capacity of 100 ml each, packed in one transparent, resealable plastic bag (with a capacity of no more than one litre), the restrictions apply to liquids such as water, drinks, soups, syrups, make-up, creams, lotions, gels, perfumes, deodorants, sprays, tooth paste and shaving foam. Liquid foods for babies and any medication a passenger may need during a flight are exempt from the above restrictions but must be presented at security checkpoints.

This is not an exhaustive list. If in doubt, please, consult the airport staff who will be happy to provide you with more detailed information.

Dear passengers,

In keeping with European Commission Regulation № 68/2004 of 15 January 2004, any object capable, or appearing capable of causing injury should not be carried into the security restricted areas of the airports and into the aircraft's cabins. These include, but are not limited to:

• all types of firearms;	• catapults and harpoons;	• replica or imitation firearms, toy guns;	• component parts of firearms (excluding telescopic sighting devices);	• fire extinguishers;	• stun or shocking devices;	• axes, hatchets, meat cleavers; machetes;	• arrows and darts;	• any type of sharpened metal objects, which could cause injury;
• all types of knives;	• sabers, swords;	• open razors and blades, scalpels;	• scissors with blades more than 6 cm in length;	• drills, screwdrivers, crowbars, hammers;	• ice skates;	• any type of sport bats, clubs, sticks or paddles;	• any martial arts equipment;	• ammunition, grenades, mines, explosives
and explosive devices;	• detonators;	• gas and gas containers;	• any pyrotechnics;	• chlorine, disabling or incapacitating sprays, tear gas;	• turpentine and paint thinner, aerosol spray paint;	• alcoholic beverages exceeding 70% by volume.		

THE FACE OF

Bulgaria Air

National Carrier www.air.bg

Airbus A320-214

LZ-FBC, LZ-FBD, LZ-FBE

Airbus A319-112

LZ-FBA, LZ-FBB

Airbus A319-111

LZ-FBF

Boeing 737-300

LZ-BOT, LZ-BOO

BAe 146-300

LZ-HBE, LZ-HBD, LZ-HBF, LZ-HBG

BAe 146-200

LZ-HBB, LZ-HBC, LZ-HBZ

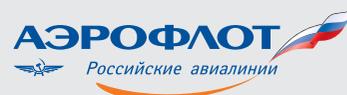

Embraer 190-100

LZ-SOF, LZ-VAR, LZ-BUR, LZ-PLO

CODESHARE PARTNERS

Co-operative and marketing abetments with other airlines are an integral part of Bulgaria Air operating policy. Code sharing agreements enable travelers to take advantage of a greatly enhanced spectrum of global destinations with the minimum of procedural inconvenience.

SOFIA – MOSCOW

Both airlines operate codeshare flights between Bulgaria and Russia.

VARNA/BOURGAS – MOSCOW

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

SOFIA – PARIS

Both parties operate and have a seat exchange programme.

SOFIA – ROME

Both parties operate and have a seat exchange programme.

SOFIA – MILAN

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

SOFIA – MADRID

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

SOFIA – AMSTERDAM

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

SOFIA – WARSAW

Jointly operated services using LOT aircraft and crew.

SOFIA – BUCHAREST

Jointly operated services using Tarom aircraft and crew.

SOFIA – PRAGUE

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

SOFIA – LARNACA

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

Дестинации Destinations

CODESHARE PARTNERS

Code share партньорството позволява на авиокомпаниите да предлагат на своите пътници повече полети до дадената дестинация при облекчена процедура за резервация, както на собствените полети, така и на полетите на партньора по маршрута.

The Code share partnership enables airlines to provide for their valuable customers more frequencies to each particular destination at facilitating booking procedure, on every own operated or marketing flight en route.

SPA PARTNERS

Special prorate agreement е сред основните търговски договори, предоставящ на партньорските авиокомпани изключителната възможност да увеличат броя на предлаганите дестинации през даден пункт и да отговорят на търсенето на клиентите с приемливи цени.

The Special prorate agreement is among the basic commercial agreements, giving partner airlines a significant opportunity to enlarge number of global beyond destinations offered in response to customer demands at reasonable prices.

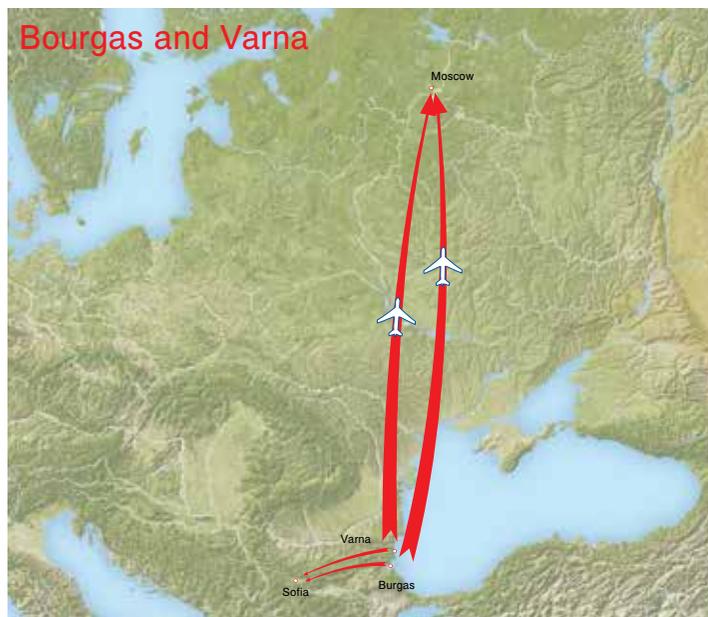
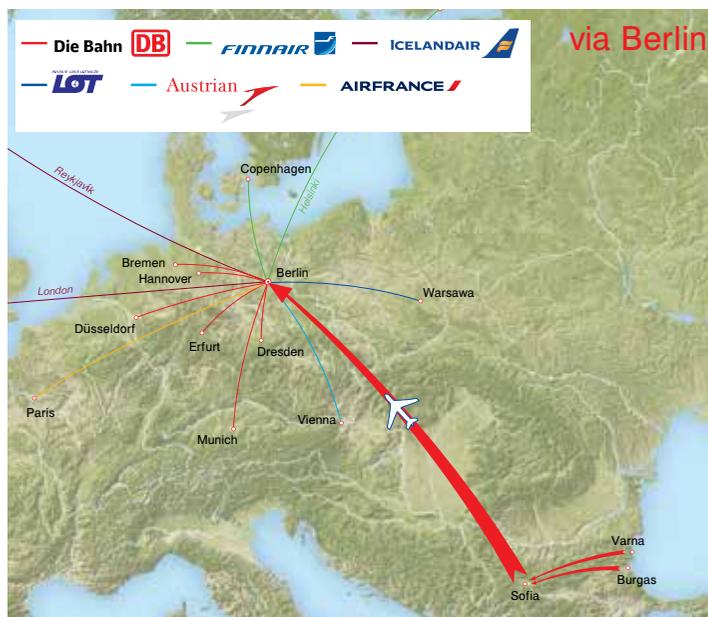
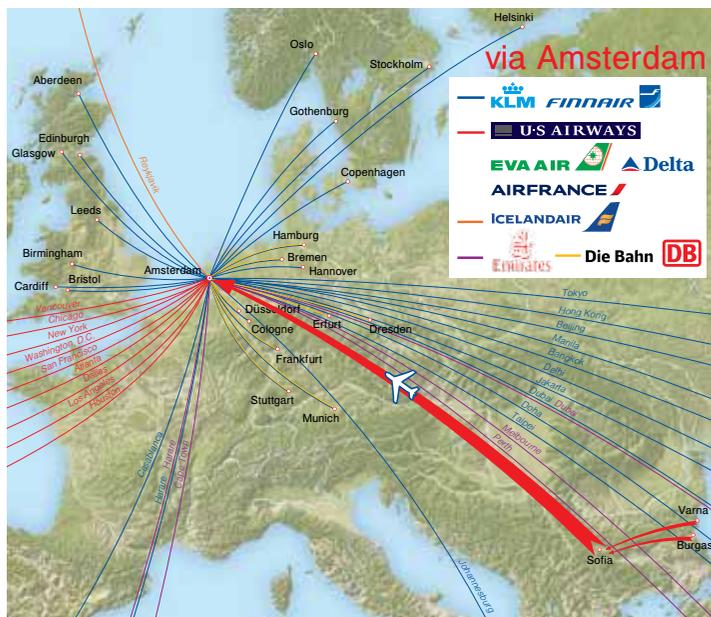
INTERLINE PARTNERS:

Interline agreement позволява взаимното признаване на билетите и по този начин съществено допринася за това двете авиокомпани да могат да предлагат продукта на партньора по редовни линии.

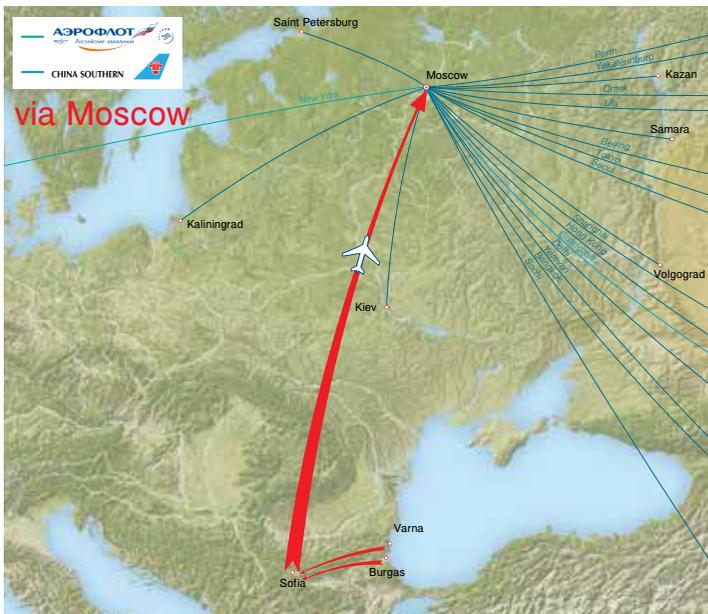
The Interline agreement permits the acceptance of each other's airtickets and that way contributes significantly both airlines to be able to offer customers reciprocally their product on schedule services.

Летете до Всяка точка на света с България Ер и партньори.

Летете до всяка точка на света с България Ер и партньори.

БЪЛГАРИЯ ЕР: Къде да ни намерите?

BULGARIA AIR: Where to find us?

<p>SOF BOJ VAR</p> 	<p>Call Center <i>Working Hours:</i> Every day 08:00-22:00 Local Time</p>	<p>phone: (+359) 2 402 04 00 e-mail: callFB@air.bg web: www.air.bg</p>
	<p>Ticket office 2 Ivan Vazov Street <i>Working hours:</i> Monday-Friday 9:00-12:00/12:30-17:30 Local Time</p>	<p>e-mail: tickets1@air.bg web: www.air.bg</p>
	<p>Sofia Airport, Terminal 2, Departures Ticket Counters <i>Working Hours:</i> Every day 05:00-23:00 Local Time Saturday 5:00-20:30 Local Time</p>	<p>web: www.air.bg</p>
	<p>Varna Airport Office Monday-Friday 09:00-17:30 Local Time</p>	<p>phone: (+359 52) 573 32 fax: (+359 52) 501 039 e-mail: varna@air.bg web: www.air.bg</p>
	<p>Varna - City Office 55, 8-mi primorski polk blvd <i>Working Hours:</i> Monday-Friday 09:00-20:00 Local Time Saturday 10:00-18:00 Local Time</p>	<p>phone: (+359 52) 651 101 e-mail: varna_city@air.bg web: www.air.bg</p>
	<p>Bourgas Airport Office Bourgas airport, Terminal Departures, floor 2 <i>Working Hours:</i> Monday-Friday 09:00-17:30 Local Time</p>	<p>phone: (+359 56) 900 155 fax: (+359 56) 870 132 e-mail: boj@air.bg web: www.air.bg</p>
	<p>Shoumen 10, Patleina str. <i>Working Hours:</i> Monday-Friday 08:30-17:00 Local Time</p>	<p>phone: (+359 54) 830 198 e-mail: shoumen@air.bg web: www.air.bg</p>
	<p>Head office 1, Brussels Blvd Sofia Airport, Sofia 1540 <i>Working Hours:</i> Monday-Friday 09:00-17:30 Local Time</p>	<p>fax: (+359) 2 984 02 03 e-mail: office@air.bg web: www.air.bg</p>
	<p>Belgium - Brussels Brussels National Airport Level Departure, BE 1930 Zaventem <i>Working hours:</i> Monday, Wednesday, Thursday: 07:10-08:05/09:00-12:30 13:00-17:00/18:20-19:30 local time Tuesday: 09:00-12:30/13:00-17:30 18:20-19:30 local time Friday: 09:00-12:30/13:00-17:00 18:20-19:30 local time</p>	<p>phone: +32 2 753 2016 +32 2 753 2017 e-mail: brussels@air.bg brussels2@air.bg web: www.air.bg</p>

<p>LCA PFO</p> 	<p>Nicosia, Cyprus "Louis Aviation" - 11 Lemesos Avenue, 2112 Nicosia, P.O. Box 21301, 1506 Nicosia, Cyprus.</p>	<p>phone: +357 225 88 182 +357 223 76 606 e-mail: bulgariaair@louisgroup.com web: www.air.bg</p>
<p>FRA BER</p> 	<p>Germany - Frankfurt Germany, D-60325 Frankfurt am Main, Guiolettstr. 50</p>	<p>phone: +496 928 41 86 fax: +496 929 12 45 e-mail: frankfurt@air.bg web: www.air.bg</p>
	<p>Germany - Berlin Germany, 10117 Berlin, Leipziger str.114-115</p>	<p>phone: +493 025 144 60 fax: +493 025 133 30 e-mail: info@berlin-bat.de web: www.air.bg</p>
<p>LON</p> 	<p>United Kingdom - London Ticket Pod 1 Terminal 4 London Heathrow Airport Hounslow, Middlesex TW6 3FB</p>	<p>phone: +44(0) 2087 459 833 e-mail: LHR@bulgaria-air.co.uk web: www.air.bg</p>
<p>MOW</p> 	<p>Russia - Moscow Ticket office Kuznetskiy Most, 3 Str. <i>Working hours:</i> Monday - Friday 09:00-18:00 local time Saturday 10:00-14:00 local time</p>	<p>phone: +79 26 99 23 637 e-mail: ticketmow@air.bg moscow@air.bg web: www.air.bg</p>
	<p>Russia, Sheremetyevo Airport, Terminal F, DAVS, fl.2, office 13-14 <i>Working hours: 24h</i></p>	<p>phone: +749 59 56 4661 e-mail: svoapfb@mail.ru web: www.air.bg</p>
<p>TLV</p> 	<p>Israel - Tel Aviv Open Sky LTD Israel, Tel Aviv, 23 Ben-Yeehuda stl. <i>Working hours:</i> Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, Sunday 09:00 - 17:00 local time</p>	<p>phone: +972 379 51 355 +972 379 51 354 e-mail: annie@open-sky.co.il web: www.air.bg</p>
<p>USA</p> 	<p>Mailing Address: 1819 Polk St #401 San Francisco, CA 94109 <i>Working Hours:</i> Monday - Friday 9am - 5pm, Saturday - Sunday 9am - 1pm (EST)</p>	<p>phone: 1-855-FLY-TO-BG (359-8624) e-mail: tickets@bulgariaairusa.com web: www.air.bg</p>
<p>VIE</p> 	<p>Austria - Vienna Intervega Reisen GmbH Austria, A-1010 Wien, Tiefer Graben 9 A-1010 Wien, Tiefer Graben 9</p>	<p>phone: +43 153 52 550 +43 153 52 551 e-mail: intervegareisen@aon.at web: www.air.bg</p>
<p>ZRH</p> 	<p>Switzerland - Zurich Switzerland, CH-8060, Zurich Airport - Terminal 1, P.O. BOX 2165 Monday - Friday 9:30-12:30/13:30-17:30 local time</p>	<p>phone: +41 443 616 154 +41 443 616 284 fax: +41 443 616 160 e-mail: zurich@air.bg web: www.air.bg</p>